

RAPORT O STANIE MIASTA

RZESZOWA ZA 2022 ROK

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII w 2022 roku

Spis treści

I.	PLANOWANIE PRZESTRZENNE, OCHRONA ZABYTKÓW	4
1.	MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO / ZMIANY MPZP	4
	PROJEKT ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RZESZOWA	5
2.	PROJEKT NOWEJ EDYCJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RZESZOWA	5
3.	WYKONYWANIE INNYCH OPRACOWAŃ URBANISTYCZNYCH, W TYM DO PROJEKTÓW MPZP I OPINII URBANISTYCZNYCH	7
4.	PROJEKT „ZINTEGROWANY I USPOŁECZNIONY MODEL PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO POPRAZ OPRACOWANIE STRATEGII PRZESTRZENNEJ RZESZOWSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO”	9
6.	AGLOMERACJA RZESZÓW	10
II.	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA RZESZOWA DO ROKU 2025	10
1.	EWALUACJA DOKUMENTU STRATEGII ROZWOJU MIASTA RZESZOWA DO ROKU 2025.....	10
III.	REWITALIZACJA	10
1.	LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTO RZESZÓW DO ROKU 2023 (LPR)	10
IV.	OCHRONA ZABYTKÓW.....	12
1.	Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Rzeszowa na lata 2021-2024.....	12
V.	KULTURA.....	13
1.	Strategia Rozwoju Kultury Miasta Rzeszowa.....	13
2.	PRZEDSIĘWZIĘCIA MIASTA RZESZOWA FINANSOWANE W RAMACH POROZUMIENIA Z UNICEF W 2022 ROKU Z BUDŻETU WYDZIAŁU KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO.....	15
VI.	SPORT	17
VII.	EDUKACJA.....	19
1.	Program Stypendialny Miasta Rzeszowa pn. Primus inter pares	19
VIII.	POLITYKA SPOŁECZNA	24
1.	GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA MIASTA RZESZOWA NA LATA 2022-2024	24
2.	MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021-2025.....	26
3.	MIEJSKI PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE NA ROK 2022	27
4.	POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2019-2023 27	
5.	Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023.....	28
IX.	OCHRONA ZWIERZĄT	34

1. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY MIASTO RZESZÓW W 2022 R.	34
X. GOSPODAROWANIE MIENIEM MIASTA RZESZOWA	36
1. WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY MIASTO RZESZÓW	36
XI. PROMOCJA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA.....	36
1. STRATEGIA MARKI RZESZOWA ORAZ PROGRAM PROMOCJI MIASTA RZESZOWA NA LATA 2020-2025.....	36
2. REALIZACJA PROJEKTÓW	37
3. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	40
XII. STREFA PŁATNEGO PARKOWANIA	55
XIII. ZDROWIE	56
1. PROGRAM PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI DLA MIASTA RZESZOWA NA LATA 2021-2025	56
2. MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022-2025.....	58
3. PROGRAM WSPÓŁPRACY MIASTA RZESZOWA NA 2022 ROK Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 3 UST. 3 USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE.	60
XIV. OCHRONA ŚRODOWISKA.....	61
1. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA MIASTA RZESZOWA	62
2. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED HAŁASEM DLA MIASTA RZESZOWA	67
3. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ MIASTA RZESZOWA.....	78
4. PROGRAM OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI DLA MIASTA RZESZOWA.....	84
5. PROGRAM ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATU MIASTA RZESZOWA DO ROKU 2030	85
6. PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST DLA GMINY MIASTO RZESZÓW NA LATA 2011-2032	92
XV. TRANSPORT ZBIOROWY I ELEKTROMOBILNOŚĆ	92
XVI. STRATEGIA ZIT RZESZOWSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO	94
XVII. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY	96
1. PROGRAM ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ PORZĄDKU PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI DLA MIASTA RZESZOWA NA LATA 2019-2022.	96
2. SPRAWOZDANIE PREZYDENTA MIASTA RZESZOWA Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU DLA MIASTA RZESZOWA ZA 2022 R.....	96
3. PODSUMOWANIE ZAGROZEŃ PORZĄDKU PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI NA TERENIE MIASTA RZESZOWA ZA 2022 ROK.....	101

I. PLANOWANIE PRZESTRZENNE, OCHRONA ZABYTKÓW

1. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO / ZMIANY MPZP

- w 2022 r. Rada Miasta Rzeszowa podjęła uchwały w sprawie uchwalenia MPZP i zmiany MPZP:

- 1) zmiana nr 322/3/2021 MPZP nr 283/6/2016 w rejonie ul. Strzelniczej i ul. Szewskiej w Rzeszowie - uchwała nr LXII/1317/2022 z dnia 26.04.2022 r.;
- 2) MPZP nr 92/22/2004 w rejonie ul. Wieniawskiego i ul. Kiepury w Rzeszowie w części „B” - uchwała nr LXIII/1337/2022 z dnia 24.05.2022 r.;
- 3) MPZP nr 323/4/2021 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie - uchwała nr LXIII/1336/2022 z dnia 24.05.2022 r.;
- 4) MPZP nr 320/1/2021 – I-A terenów nadrzecznych na osiedlu Nowe Miasto w Rzeszowie - uchwała nr LXVII/1462/2022 z dnia 27.09.2022 r.;
- 5) MPZP nr 284/7/2016 – I-A „Kopiec Konfederatów Barskich” w Rzeszowie - uchwała nr LXVIII/1482/2022 z dnia 25.10.2022 r.

PROJEKTY MPZP (trwa procedura planistyczna)

- w 2022 r. podjęte zostały przez Radę Miasta Rzeszowa uchwały o przystąpieniu do sporządzenia:

- 1) MPZP nr 325/1/2022 po północno-zachodniej stronie ul. Ciepłowniczej w Rzeszowie - uchwała nr LVIII/1217/2022 z dnia 25.01.2022 r.;
- 2) MPZP nr 326/2/2022 w rejonie skrzyżowania al. T. Rejtana i al. mjr W. Kopisto w Rzeszowie - uchwała nr LVIII/1218/2022 z dnia 25.01.2022 r.;
- 3) MPZP nr 327/3/2022 „Zagórze Nowe” w Rzeszowie - uchwała Nr LXI/1274/2022 z dnia 29.03.2022 r.;
- 4) MPZP nr 328/4/2022 w rejonie ul. Przemysłowej i ul. Świętokrzyskiej w Rzeszowie - uchwała nr LXVII/1457/2022 z dnia 27.09.2022 r.;
- 5) MPZP nr 329/5/2022 w rejonie ul. Wywrockiego w Rzeszowie - uchwała nr LXVII/1458/2022 z dnia 27.09.2022 r.;
- 6) MPZP nr 330/6/2022 w rejonie ul. O. Zagłoby w Rzeszowie - uchwała nr LXVII/1459/2022 z dnia 27.09.2022 r.;
- 7) MPZP nr 331/7/2022 przy ul. Wierzynka w Rzeszowie - uchwała nr LXVII/1460/2022 z dnia 27.09.2022 r.;
- 8) MPZP nr 332/8/2022 przy ul. Siemieńskiego w Rzeszowie - uchwała nr LXVII/1461/2022 z dnia 27.09.2022 r.;
- 9) MPZP nr 333/9/2022 „Dworskie Ogrody” w Rzeszowie - uchwała nr LXVIII/1481/2022 z dnia 25.10.2022 r.

W czasie prowadzenia procedury planistycznej, zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wykonano następujące czynności formalno-prawne:

- przygotowano materiały planistyczne opracowywanych MPZP/zmian MPZP lub sporządzano ich aktualizacje dot. struktury użytkowania gruntów, struktury własnościowej gruntów, uwarunkowań: komunikacyjnych, środowiskowych, z zakresu infrastruktury technicznej, z zakresu infrastruktury społecznej, z zakresu dziedzictwa kulturowego i uwarunkowań planistycznych – obowiązujące plany, wydane decyzje o WZ i pozwolenia na budowę; przygotowano wnioski wynikające z materiałów planistycznych; odbywały się inwentaryzacje w terenie;
- prowadzono prace projektowe nad MPZP/zmianami MPZP;

- zaopiniowano 7 projektów MPZP na posiedzeniach Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej;
  - 6 opracowań MPZP przygotowano i przesłano do zaopiniowania i uzgodnień;
  - 5 opracowań MPZP wyłożono do publicznego wglądu, opracowanie prezentacji i obsługa wyłożeń;
  - zorganizowano 5 dyskusji publicznych nad rozwiązaniami przyjętymi w wyłożonych do publicznego wglądu projektach MPZP, opracowano prezentacje na dyskusje publiczne;
  - przygotowano 2 zarządzenia Prezydenta Miasta Rzeszowa w sprawie rozpatrzenia uwag złożonych do projektów MPZP;
  - dla 16 opracowań, przygotowano materiały i prezentacje na posiedzenie Komisji Gospodarki Przestrzennej Rady Miasta Rzeszowa i sesje Rady Miasta Rzeszowa;
  - sporządzono:
    - 13 opracowań ekofizjograficznych, w tym 4 zaktualizowano;
    - 10 prognoz oddziaływania na środowisko, w tym 1 zaktualizowano;
    - 9 prognoz skutków finansowych uchwalenia planu, w tym 5 zaktualizowano;
  - utworzono dane przestrzenne, stanowiące załączniki do uchwał w sprawie uchwalenia MPZP.
- Na koniec 2022 r. 16,08 % powierzchni miasta było objęte obowiązującymi miejscowymi planami a 33,15 % planami w opracowaniu.

PROJEKT ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RZESZOWA

W dniu 30.08.2022 r. Rada Miasta Rzeszowa podjęła uchwałę nr LXVI/1422/2022 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany nr 54/1/2022 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa (przyjętego uchwałą nr XXXVII/113/2000 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 4 lipca 2000 r. z późn. zm.). Celem zmiany Studium jest potrzeba zlokalizowania na osiedlu Staromieście zespołu zabudowy usługowej o znaczeniu ponadlokalnym (aquapark).

2. PROJEKT NOWEJ EDYCJI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA RZESZOWA

(etap: ponowienie procedury w związku z rozpatrzeniem uwag przez Prezydenta Miasta Rzeszowa zarządzeniem nr VIII/2132/2022 z dnia 12 grudnia 2022 r.)

W 2022 r. procedowano projekt nowej edycji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych miasta Rzeszowa, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jest to dokument planistyczny określający politykę przestrzenną miasta Rzeszowa. Projekt Studium opracowywany jest na podstawie uchwały nr XXXII/641/2020 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa oraz uchwały nr XLII/872/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 stycznia 2021 r. o zmianie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa.

Zapisy studium mają za zadanie kierunkować i koordynować działania, związane z kształtowaniem przestrzeni, służące realizacji oczekiwanych inwestycji, powstaniu nowych miejsc pracy, poprawie jakości życia mieszkańców oraz podniesieniu atrakcyjności miasta. W zapisach studium wyznacza się m.in. tereny: zieleni, osiedli mieszkaniowych, rozwoju produkcji i usług, rezerw drogowych. Studium nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych i nie jest aktem prawa miejscowego, natomiast jego ustalenia są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego, dzięki którym wizja zawarta w studium przekłada się na lokalne prawo i kształtuje rozwój miasta. Głównym zadaniem studium jest więc wyznaczanie kierunków polityki przestrzennej gminy, realizowanej następnie w miejscowych planach podejmowanych w drodze uchwały przez organ stanowiący gminy.

Studium jest aktem kierownictwa wewnętrznego, kompendium wiedzy o przestrzeni miasta, zapisem kierunków rozwoju przestrzennego miasta i przewodnikiem promującym zamierzenia inwestycyjne w mieście. Zgodnie z prawem reguluje zagospodarowanie i przeznaczenie terenów, kierunki zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej, zasady ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych, ochrony krajobrazu, dziedzictwa kulturowego i zabytków, zagadnienia infrastruktury technicznej i transportu, zagadnienia dotyczące jakości życia mieszkańców i inne.

W ramach prac nad projektem Studium prowadzono działania mające na celu szeroki udział społeczeństwa w opracowaniu dokumentu i współpracę z mieszkańcami. W trakcie prac ustawową partycypację społeczną zorganizowano w sposób znacznie szerszy niż określono to przepisami prawa. Celem procesu partycypacji było zbudowanie płaszczyzny dyskusji na temat rozwoju przestrzennego Rzeszowa. Istotne było również przekazanie wiedzy o charakterze dokumentu i jego uwarunkowaniach prawnych. Proces partycypacji pozwolił również na uzyskanie informacji, opinii, wniosków i uwag od szerokiej grupy interesariuszy, co ułatwiło późniejsze podejmowanie decyzji projektowych.

W informowaniu o działaniach konsultacyjnych korzystano z narzędzi ustawowych (ogłoszenia w prasie lokalnej, obwieszczenia na tablicach ogłoszeń, biuletyn informacji publicznej), co uzupełniono o wykorzystanie portali społecznościowych (konta Urban Lab i miasta Rzeszowa), miejskiej strony internetowej, mailingu, informacji telefonicznych, lokalnych mediów i plakatów. Informacje przekazywano również za pośrednictwem radnych miejskich i rad osiedli oraz parafii. Na etapie tworzenia projektu, w promocje wydarzeń partycypacyjnych zaangażowała się Kancelaria Prezydenta Miasta Rzeszowa, informacje przekazywano również za pomocą strony internetowej Biura Rozwoju Miasta Rzeszowa – <https://brmr.erzeszow.pl/>. Informacje drogą mailową i telefoniczną przekazywane były do radnych miejskich, rad osiedli, przedstawicieli NGO, Rad przy Prezydencie Miasta, lokalnych działaczy, spółdzielni mieszkaniowych.

Zarządzeniem nr VIII/1703/2022 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 22 lutego 2022 r. zostały rozpatrzone wnioski, które wpłynęły do projektu Studium (w okresie od 1 lipca 2020 r. do 30 września 2020 r. trwał nabór wniosków do dokumentu. Po przyłączeniu z dniem 1 stycznia 2021 r. do miasta miejscowości Pogwizdów Nowy, poszerzono zakres przystąpienia o ten teren i umożliwiono składanie wniosków w okresie od 6 maja 2021 r. do 7 czerwca 2021 r.). W wyznaczonych terminach wpłynęło łącznie 3030 wniosków.

W ramach akcji „Porozmawiajmy o Studium” zorganizowano w dniach 11 stycznia 2022r., 13 stycznia 2022r., 18 stycznia 2022r., 18 marca 2022r. spotkania informacyjne dla Radnych Miasta Rzeszowa, dotyczące projektowanej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta.

W dniu 19 stycznia 2022 r. odbyło się posiedzenie Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej dotyczące zagadnień transportowych w projekcie Studium. W dniu 27 stycznia 2022 r. na posiedzeniu MKUA omawiano zagadnienia w projekcie Studium: środowisko przyrodnicze; infrastruktura techniczna, dziedzictwo kulturowe, kompozycja i krajobraz, kształtowanie wysokości, przestrzenie publiczne. W dniu 3 lutego 2022 r. zorganizowano spotkanie MKUA na temat mapy "Płaszczyzna wysokościowa" w projekcie Studium. W dniu 3 marca 2022 r. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna zaopiniowała pozytywnie projekt Studium, projekt dokumentu uzyskał również niezbędne uzgodnienia i opinie wymagane przez ustawę.

W okresie od 27 maja 2022 r. do 30 czerwca 2022 r. projekt Studium został wyłożony do publicznego wglądu. Został on udostępniony w siedzibie Biura Rozwoju Miasta Rzeszowa przy ul. ks. Jałowego 23A oraz w siedzibie Urban Lab Rzeszów przy ul. 3-go Maja 13. Z możliwości wglądu do projektu w 2 lokalizacjach skorzystały 1244 osoby. Dokument od początku wyłożenia do końca terminu składania

uwag, wyznaczonego na 21 lipca 2022 r., był udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej miasta Rzeszowa na stronie internetowej Biura Rozwoju Miasta Rzeszowa oraz na stronie voxly.pl, przez którą można było również składać uwagi do projektu. Łącznie wszystkimi możliwymi metodami (składanie uwag w biurze podawczym Urzędu Miasta Rzeszowa, w siedzibie Biura Rozwoju Miasta Rzeszowa, drogą elektroniczną poprzez e-mail, e-puap lub portal voxly) wpłynęły 3903 uwagi do projektu. Na dzień 30 maja 2022 r. zaplanowano dyskusję publiczną nad projektem dokumentu w siedzibie Urban Lab Rzeszów. W związku z ogromnym zainteresowaniem i ograniczeniami lokalowymi, dyskusja przeniosła się do siedziby Teatru Maska przy ul. Mickiewicza 13. W spotkaniu wzięło udział ponad 300 osób. W związku z koniecznością zmiany lokalu zdecydowano o powtórzeniu dyskusji. Ponowna dyskusja publiczna odbyła się w dniu 30 czerwca 2022 r. w Regionalnym Centrum Widowiskowo-Sportowym im. Jana Strzelczyka przy ul. Podpromie 10, wzięło w niej udział około 600 osób.

Na wnioski mieszkańców odbyły się trzy spotkania dotyczące zaprezentowanego projektu Studium z władzami miasta i przedstawicielami Biura Rozwoju Miasta Rzeszowa: 11 czerwca 2022 r. na osiedlu Matysówka, 19 czerwca 2022 r. na osiedlu Budziwój oraz 18 lipca 2022 r. na osiedlu Pogwizdów Nowy. Spotkania te dotyczyły uwag mieszkańców do prezentowanego projektu, przede wszystkim przeznaczenia terenów na „zieleń krajobrazową” i możliwości realizowania inwestycji na takich terenach.

W dniu 12 grudnia 2022 r. Prezydent Miasta Rzeszowa rozpatrzył złożone do projektu Studium uwagi zarządzeniem nr VIII/2132/2022 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 12 grudnia 2022 r. Zostało ono udostępnione mieszkańcom na stronie BIP Urzędu Miasta Rzeszowa, na stronie internetowej Biura Rozwoju Miasta Rzeszowa oraz stacjonarnie w siedzibie Biura Rozwoju Miasta Rzeszowa. Mieszkańcy mogli zasięgać również informacji o sposobie rozpatrzenia uwag drogą telefoniczną oraz poprzez e-mail. W związku z tym, że przeważająca liczba uwag wniesionych do projektu dokumentu dotyczyła obszarów włączonych w granice miasta w latach 2006-2021, w dniu 12 grudnia 2022 r. w rzeszowskim Ratuszu odbyło się spotkanie z przedstawicielami rad tych osiedli, położonych w projektowanej strefie ekologicznej, dotyczące sposobu rozpatrzenia uwag złożonych do projektu Studium. W czasie tego spotkania ustalono logistykę łatwego dostępu mieszkańców do informacji dotyczących rozpatrzenia uwag złożonych do studium. M.in. przygotowano szczegółową informację (instrukcję), którą rozpowszechniono w formie ulotek, zarówno papierowych, jak również dostępnych on-line. Przygotowano specjalne numery telefonów i adresów mailowych, UMRz jak i BRMR.

W okresie od 12 grudnia 2022 r. do 13 stycznia 2023 r. udzielono kilkuset informacji telefonicznych dotyczących rozpatrzenia uwag. Kilkudziesięciu osobom udzielono informacji w siedzibie Biura Rozwoju Miasta Rzeszowa.

W wyniku rozpatrzenia uwag wprowadzono korekty w projekcie Studium i w związku z tym niezbędne jest ponowienie procedury planistycznej.

Uchwalenie nowej edycji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rzeszowa przewiduje się w III kwartale 2023 r.

Proces prac nad Studium uruchomił szeroką partycypację pozaustawową w planowaniu przestrzennym w Rzeszowie. Stanowi to istotną wartość dodaną do prowadzonych prac planistycznych nad Studium. Uzyskane doświadczenia zostaną wykorzystane do partycypacji społecznej opracowywanych miejscowych planów.

3. WYKONYWANIE INNYCH OPRACOWAŃ URBANISTYCZNYCH, W TYM DO PROJEKTÓW MPZP I OPINII URBANISTYCZNYCH

- analiza merytoryczna wniosków dotyczących opracowania lub zmiany MPZP/ studium, wpływających do Prezydenta Miasta;
- prace nad oceną aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym: ocena zmian w zagospodarowaniu (w toku): inwestycje miejskie – zbieranie materiałów;

- analiza stopnia realizacji ustaleń obowiązującego Studium w zakresie obszarów mieszkaniowych, obszary zabudowy Rzeszów 1990-2020 – obróbka materiałów z ROF (map);
- baza gis wniosków o sporządzenie lub zmianę planów, podsumowania/ zestawienia;
- przygotowanie opinii i informacji dla instytucji, organów, jednostek organizacyjnych i wydziałów UMRz, w tym dla Wydziału Architektury UM, na temat Studium oraz na temat przewidywanych ustaleń planu miejscowego w odniesieniu do terenów objętych wnioskami o wydanie decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- udzielanie informacji dotyczącej kierunku określonego w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m. Rzeszowa dla określonych działek ewidencyjnych, lokalizacja działek w Studium – współpraca z Wydziałem Architektury UM i innymi Wydziałami i jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta;
- opracowanie analizy ogólnopolskiej uwarunkowań przestrzennych związanych z lokalizacją w dużych miastach grzebowisk dla zwierząt, wraz z rekomendacjami dla Rzeszowa;
- analiza obszarów zabudowanych w latach 2014-2020 na podstawie bazy BDOT10k;
- wnioski i opinie do projektów zmian studiów oraz projektów MPZP gmin ościennych w procedurze planistycznej na podstawie art. 25 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- opracowanie analiz i propozycji zmiany lokalizacji dla ROD im. Wł. Szafera w Rzeszowie;
- przygotowanie materiałów dot. odprowadzenia wód opadowych ze strefy „Dworzysko”;
- przygotowanie „katalogu” obszarów usługowych w mieście Rzeszowie (wg projektu Studium);
- przygotowanie kart osiedli – aktualizacja o dane demograficzne oraz infrastrukturę społeczną;
- przygotowanie analizy lokalizacji pola golfowego na tzw. „Kaczernym”;
- przygotowanie materiałów bazowych pod projekt uchwały krajobrazowej;
- analiza pojemności zbiornika retencyjnego przy strefie Dworzysko, wykorzystanie narzędzi GIS;
- projekt drogi zbiorczej od ul. Dębickiej w kierunku Świlczy;
- projekt drogi zbiorczej – na przedłużeniu ul. Błogosławionej Karoliny i włączenie w ul. Dębicką w rejonie ul. Ługowej;
- opracowanie analizy rozwoju układu transportowego w rejonie ul. Przemysłowej i ul. 9 Dywizji Piechoty;
- opracowanie analizy podstawowego układu drogowego os. Matysówka wraz z propozycją wprowadzenia zmian;
- opracowanie analizy układu drogowego w rejonie Parku Naukowo-Technologicznego Rzeszów Dworzysko;
- opracowanie analizy układu drogowego po zachodniej stronie drogi S19 – ul. Dębicka;
- opiniowanie rozwiązań projektowych „Prace na liniach kolejowych 91 i 92 na odcinku Rzeszów – Medyka (granica państwa) wraz z liniami przyległymi – opracowanie Studium Wykonalności”, uczestnictwo w spotkaniu konsultacyjnym;
- opracowanie uwag i propozycji do Studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego dla budowy linii kolejowej nr 58 Łętownia – Rzeszów, w szczególności analizy wybranych aspektów przestrzennych w czterech wariantach, zwłaszcza z uwzględnieniem ochrony dziedzictwa kulturowego i krajobrazu;
- w sprawie zespołu dworsko-parkowego i folwarcznego na Słocinie, w tym opracowanie materiałów historycznych;
- określenie stanowiska BRMR w sprawie możliwości zagospodarowania dolnej części krytego ciągu spacerowego przy ul. Hetmańskiej, uznanego za dobro kultury współczesnej Rzeszowa;
- opracowanie stanowiska BRMR w kontekście planów rewaloryzacji targowisk miejskich przy ul. Sobieskiego i ul. 8 Marca;
- przygotowanie materiałów mapowych dotyczących kwestii związanych z powiększeniem Placu Garncarskiego.

4. PROJEKT „ZINTEGROWANY I USPOŁECZNIONY MODEL PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO POPRZEZ OPRACOWANIE STRATEGII PRZESTRZENNEJ RZESZOWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO”

Projekt pn. Zintegrowany i uspołeczniiony model planowania przestrzennego poprzez opracowanie Strategii Przestrzennej Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego realizowany jest w ramach Osi priorytetowej IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, działania 4.1 Innowacje społeczne Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020. Planowane zakończenie realizacji projektu przewidywane jest w październiku 2023 r.

W 2022 r. Biuro w ramach projektu realizowano m.in. następujące zadania:

- opiniowanie dokumentów opracowywanych przez przedstawicieli Banku Światowego (np. raport śródkresowy), na bazie których powstał projekt „Strategii przestrzennej ROF”;
- w 2022 r. przystąpiono do realizacji zadania pn. Wykonanie i wdrożenie platformy internetowej/narzędzia informatycznego wspomagającego procesy planowania przestrzennego;
- w 2022 r. BRMR korzystało w ramach projektu z doradztwa ekspertów zewnętrznych w dziedzinach: architektura, urbanistyka i planowanie przestrzenne, historia sztuki (ochrona zabytków), komunikacja, ochrona środowiska;
- wsparcie procesu konsultacji społecznych projektu „Strategii przestrzennej ROF”, odbywających się od dnia 2 listopada 2022 r. do dnia 22 listopada 2022 r. poprzez udostępnienie projektu w siedzibie Biura Rozwoju Miasta Rzeszowa, BIP Urzędu Miasta Rzeszowa oraz na stronie internetowej BRMR;
- uczestnictwo w konferencji konsultacyjnej, która odbyła się w dniu 14 listopada 2022 r. w sali audytorijnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie.

5. OPINIOWANIE DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH O CHARAKTERZE LOKALNYM

- przygotowanie opinii i uwag do projektów strategii rozwoju gmin: Krasne, Lubenia, Trzebownisko, Świlcza, Tyczyn;
- weryfikacja analizy SWOT dla Rzeszowa, przygotowanej przez jednostki miejskie dla Biura Analiz i Strategii;
- weryfikacja propozycji projektów wskazanych do ujęcia w Strategii ZIT ROF pod kątem zapisów obowiązującej Strategii rozwoju miasta Rzeszowa do 2025 r. dla Wydziału Pozyskiwania Funduszy;
- przygotowanie uwag do Zaktualizowanej Strategii ZIT ROF do roku 2030 dla Wydziału Pozyskiwania Funduszy;
- przygotowanie uwag do Diagnozy adaptacji i mitygacji do zmian klimatu ROF dla Wydziału Pozyskiwania Funduszy.

6. AGLOMERACJA RZESZÓW

W związku z realizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, uchwałą Nr XLI/851/2020 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 30 grudnia 2020 r. została wyznaczona Aglomeracja Rzeszów, na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, obejmująca Miasto Rzeszów oraz tereny z Gminy Krasne, Gminy Trzebownisko i Gminy Tyczyn.

Gmina Miasto Rzeszów jest gminą o największej równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) w Aglomeracji Rzeszów, jest więc gminą właściwą do dokonania przeglądu i zmiany obszarów i granic aglomeracji.

W 2022 r. podjęto prace związane z przeglądem obszarów i granic aglomeracji, wyznaczonej uchwałą nr XLI/851/2020 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 30 grudnia 2020 r. (Dz. U. Woj. Podkarpackiego z 13.01.2021 r. poz. 186), wynikające z przepisu art. 92 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2022 r. poz. 2625). W wyniku przeglądu stwierdzono, że z uwagi na zmianę granic administracyjnych miasta Rzeszowa która dokonała się w styczniu 2021 r. konieczna jest zmiana granic aglomeracji. Aktualnie trwają prace związane z przygotowaniem zmiany obszarów i granic Aglomeracji Rzeszów (planowane jest skierowanie uchwały zmieniającej obszar i granice aglomeracji na sesję 20.06.2023r.)

II. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA RZESZOWA DO ROKU 2025

1. EWALUACJA DOKUMENTU STRATEGII ROZWOJU MIASTA RZESZOWA DO ROKU 2025

Dokument Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do roku 2025 został przyjęty uchwałą nr XXII/452/2016 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 stycznia 2016 r. z późn. zm.

W roku 2022 Biuro Rozwoju Miasta Rzeszowa wspólnie z Biurem Analiz i Strategii Urzędu Miasta Rzeszowa prowadziło prace nad opracowaniem dokumentu „Monitoring za rok 2021 z elementami ewaluacji Strategii Rozwoju Miasta Rzeszowa do roku 2025”, prace rozpoczęto w czerwcu 2022 roku i zakończono w grudniu 2022 r., polegały one na analizie wskazanych w strategii wskaźników oraz stanu realizacji wymienionych w dokumencie zadań oraz na ocenie aktualności dokumentu i jego celów. W ramach realizacji dokumentu strategii Biuro realizuje zadania związane z polityką przestrzenną miasta poprzez opracowywanie projektów studium oraz jego zmian i projektów MPZP.

III. REWITALIZACJA

1. LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY MIASTO RZESZÓW DO ROKU 2023 (LPR)

Przedmiotowy dokument przyjęty został uchwałą Nr XLI/875/2017 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasto Rzeszów do roku 2023”, a następnie dwukrotnie zaktualizowany: uchwałą Nr XLVI/1011/2017 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 11 lipca 2017 r. oraz uchwałą Nr LII/1203/2017 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 12 grudnia 2017 r. Zaktualizowany w grudniu 2017 r. LPR został pozytywnie zaopiniowany przez Zespół ds. Rewitalizacji, tj. jednostkę powołaną do opiniowania programów rewitalizacji tworzonych na terenie województwa podkarpackiego, funkcjonującą w strukturach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego, a następnie, na podstawie uchwały Nr 391/8167/18 Zarządu

Województwa Podkarpackiego z dnia 16 stycznia 2018 r. wpisany do „Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa podkarpackiego”. Ujęcie LPR w ww. „Wykazie...” otworzyło Gminie Miasto Rzeszów możliwość starania się o dofinansowanie na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w dokumencie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Zgodnie z zapisami LPR, dokument poddawany jest stałemu monitoringowi.

W „Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Miasto Rzeszów do roku 2023” zaplanowane zostały działania mające na celu likwidację bądź ograniczanie problemów zdiagnozowanych na przewidzianym do rewitalizacji obszarze miasta, występujących w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej oraz technicznej. W granicach wyznaczonego w LPR obszaru rewitalizacji znalazły się następujące osiedla: Śródmieście-Północ, Śródmieście-Południe (od 2019 r. jedno osiedle Śródmieście), Generała Grota-Roweckiego, Generała Władysława Andersa, Pułaskiego, 1000-lecia oraz Piastów.

Aktualnie LPR znajduje się na etapie wdrażania. W 2022 r. trwała realizacja ujętych w LPR podstawowych przedsięwzięć społecznych, tj. przedsięwzięć realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: „Po stronie rodziny” oraz „Utworzenie placówki wsparcia dziennego Przyszań w Rzeszowie”. Realizację obu przedsięwzięć dofinansowano ze środków RPO WP 2014-2020 (działanie 8.9 – Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne). Wcześniej, w 2021 r., zakończyła się realizacja podstawowego inwestycyjnego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego gminy ujętego w LPR, tj. przedsięwzięcia pn. „Kompleksowa rewitalizacja na terenie ROF” (zakres dotyczący Gminy Miasto Rzeszów w ramach projektu partnerskiego gmin Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, realizowanego w trybie pozakonkursowym w formule Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych), również dofinansowanego ze środków RPO WP 2014-2020 (działanie 6.5 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne). W ramach ww. przedsięwzięcia zrealizowane zostały następujące, komplementarne względem siebie, działania inwestycyjne:

- Rewitalizacja podwórek i przestrzeni międzyblokowych na obszarze osiedla Andersa (23 podwórka stanowiące 6 przestrzeni międzyblokowych);
- Likwidacja barier architektonicznych na terenie osiedla Andersa;
- Poprawa infrastruktury drogowej na terenie osiedla Andersa;
- Rewitalizacja oświetlenia na osiedlu Andersa;
- Modernizacja budynku MOPS przy ul. Skubisza 4 wraz z zagospodarowaniem terenu;
- Rewitalizacja podwórek i przestrzeni międzyblokowych na obszarze Śródmieścia (22 podwórka i przestrzenie międzyblokowe na osiedlu Grota-Roweckiego oraz osiedlu Śródmieście);
- Adaptacja lokalu przy Placu Wolności 4, celem dostosowania do potrzeb utworzenia placówki wsparcia dziennego.

W LPR, poza podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, ujęte są ponadto 32 przedsięwzięcia wpływające na eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk, mające charakter uzupełniający (zarówno przedsięwzięcia gminne, jak i przedsięwzięcia realizowane przez podmioty zewnętrzne z sektora publicznego, prywatnego oraz społecznego). Aktualnie trwa gromadzenie danych na potrzeby sporządzenia monitoringu ze stanu ich realizacji.

Ponadto, w ramach działań uzupełniających, w 2022 r. realizowane było zadanie pn. „Prowadzenie działań rewitalizacyjnych, należących do sfery społecznej procesu rewitalizacji w ramach realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasto Rzeszów do roku 2023”, w ramach którego ogłoszony został otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty wskazane w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach konkursu udzielono trzech dotacji celowych na łączną kwotę w wysokości 29 922 zł. Dotacje przekazano wyłonionym w ramach otwartego konkursu ofert następującym organizacjom pozarządowym: Stowarzyszeniu Rzeszów Smart City – na realizację zadania pn. Warsztaty międzypokoleniowe dla rozwoju srebrnej gospodarki na osiedlu Śródmieście w Rzeszowie; Fundacji LEVEL UP – na realizację zadania pn. Wyciągarka 2;

Fundacji Koi Koi – na realizację zadania pn. #discoveryourjapan. Podobne działania zaplanowane są na 2023 r.

W 2022 r. na bieżąco prowadzone były również działania mające na celu monitorowanie stanu wdrażania LPR. Zgodnie z zapisami „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasto Rzeszów do roku 2023”, monitoring LPR prowadzony jest na dwóch poziomach. Pierwszy poziom dotyczy stanu realizacji poszczególnych przedsięwzięć ujętych w LPR i prowadzony jest w cyklach rocznych (ostatni wykonano w 2022 r., według stanu na koniec 2021 r.), drugi jest zaś monitoringiem realizacji całego dokumentu i zgodnie z zapisami LPR jest wykonywany co dwa lata (ostatni wykonano w 2022 r., za lata 2020-2021).

IV. OCHRONA ZABYTEKÓW

1. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Rzeszowa na lata 2021-2024

„Gminny program opieki nad zabytkami Miasta Rzeszowa na lata 2021-2024” (zwany dalej: GPOnZ) został sporządzony przez Prezydenta Miasta Rzeszowa na podstawie art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.). Po uzyskaniu pozytywnej opinii Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 3 grudnia 2021 r., znak Rdz-RDZ.5120.13.2021.JK, został przyjęty uchwałą Nr LVI/1171/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego programu opieki nad zabytkami Miasta Rzeszowa na lata 2021-2024”.

GPOnZ jest dokumentem strategicznym gminy w zakresie inicjowania, wspierania i koordynowania działań z dziedziny ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Przedmiotem GPOnZ jest problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego Miasta Rzeszowa. Program określa kierunki działań w zakresie opieki nad zabytkami: wskazuje konieczne do wykonania zadania i sugeruje sposoby ich realizacji poprzez określenie podstawowych działań organizacyjnych, finansowych, promocyjnych i ochronnych. W GPOnZ opisany został lokalny zasób zabytkowy Miasta Rzeszowa, jak również wskazane zostały założenia programowe, instrumentarium realizacji oraz sposoby monitorowania efektów jego wdrażania. Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, prezydent miasta co 2 lata przedkłada radzie sprawozdanie z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami. Szczegółowe sprawozdanie za pierwsze 2 lata wdrażania aktualnie obowiązującego GPOnZ, tj. za lata 2021-2022, przedstawione zostanie Radzie Miasta Rzeszowa w 2023 r. Aktualnie gromadzone są dane niezbędne do jego opracowania.

Założenia GPOnZ są realizowane i wdrażane na bieżąco poprzez szereg działań podejmowanych przez Prezydenta Miasta Rzeszowa oraz jednostki mu podległe.

Prezydent Miasta Rzeszowa prowadzi Gminną Ewidencję Zabytków Miasta Rzeszowa, przyjętą zarządzeniem nr VII/168/2015 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie przyjęcia gminnej ewidencji zabytków, która jest na bieżąco aktualizowana. W 2022 r., w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, z gminnej ewidencji zabytków wyłączono karty adresowe 5 obiektów, tj. domów przy ul. Staroniwskiej 9, Ćwiklińskiej 10, Zygmuntońskiej 4, Staroniwskiej 103 i Paderewskiego 174. Na koniec 2022 r. w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Rzeszowa ujęte były 1382 zabytki, w tym układy urbanistyczne, obiekty sakralne, nieruchomości, parki i cmentarze, kapliczki, stanowiska archeologiczne.

Troska o lokalne zasoby zabytkowe wyraża się również poprzez udzielane co roku z budżetu Gminy Miasto Rzeszów dotacje celowe na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie Gminy Miasto Rzeszów (zgodnie z uchwałą nr XLVIII/1046/2017 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 29 sierpnia 2017 r.). W 2022 r. z budżetu Miasta Rzeszowa udzielone zostały cztery dotacje celowe na prace konserwatorskie,

restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Gminy Miasto Rzeszów na łączną kwotę w wysokości 220 000 zł. Były to następujące dotacje:

- dotacja celowa dla Fundacji DOMUS PACIS na roboty budowlane budynku dworu w zespole dworsko-parkowym w Rzeszowie-Słocinie – w wysokości 50 000 zł;
- dotacja celowa dla Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Grunwaldzkiej 24 w Rzeszowie na remont elewacji frontowej (od ul. Sobieskiego) kamienicy przy ul. Grunwaldzkiej 24 – w wysokości 65 000 zł;
- dotacja celowa dla Parafii pw. Św. Huberta w Rzeszowie-Miłocinie na remont budynku Kaplicy św. Huberta wraz z otoczeniem – w wysokości 50 000 zł;
- dotacja celowa dla Parafii Greckokatolickiej pw. Zaśnięcia NMP w Rzeszowie na prace remontowe przy fundamentach budynku cerkwi pw. Zaśnięcia NMP (dawny Kościół Św. Trójcy) – w wysokości 55 000 zł.

Ponadto, w 2022 r. realizowane było zadanie pn. „Działania w zakresie ochrony zabytków, opieki nad zabytkami oraz promocji lokalnego zasobu zabytkowego”, w ramach którego ogłoszony został otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty wskazane w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach konkursu udzielono pięciu dotacji celowych na łączną kwotę w wysokości 59 550 zł. Dotacje przekazano wyłonionym w ramach otwartego konkursu ofert następującym organizacjom pozarządowym: Fundacji Rzeszowskiej – na realizację zadania pn. Willa Januszów; Stowarzyszeniu Przyjaciół Staromieścia – na realizację zadania pn. Staromiejska ścieżka historyczna; Fundacji Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego – na realizację zadania pn. Wystawa archeologiczna na wolnym powietrzu „Świat pod stopami” oraz na realizację zadania pn. Ścieżka historyczno-przyrodnicza – Osiedle Związczyca w Rzeszowie; Fundacji IKS – na realizację zadania pn. Rzeszowski szlak modernizmu. Podobne działania zaplanowane są na 2023 r.

V. KULTURA

1. Strategia Rozwoju Kultury Miasta Rzeszowa

W roku 2020 zakończył się okres, na który przyjęta została Strategia Rozwoju Kultury Miasta Rzeszowa do 2020 roku (uchwałą nr IX1155/2015 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 28 kwietnia 2015 r.). W roku 2021 rozpoczęto prace mające na celu opracowanie dokumentu strategicznego w zakresie kultury na kolejny okres (do roku 2027).

W związku z reorganizacją Urzędu Miasta Rzeszowa i utworzeniem od dnia 1 stycznia 2022 r. samodzielnego Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmianie uległy założenia dot. udzielenia zamówienia na realizację dokumentu strategicznego (pierwotnie planowano realizację jednocześnie strategii rozwoju sportu i turystyki). Umowa na realizację dokumentu Strategii Rozwoju Kultury Miasta Rzeszowa na lata 2023-2027 zawarta została w dniu 11 października 2022 r. Jeszcze w roku 2022 wykonawca zrealizował badania na potrzeby dokumentu strategicznego. W dniu 20 stycznia 2023 r. zawarto aneks do umowy, w myśl którego opracowywany dokument strategiczny obejmować będzie swoim horyzontem czasowym okres od 2023 r. do 2030 r. Ukończenie prac nad nową strategią kultury jest zaplanowane na 31 marca 2023 r., a przedłożenie do przyjęcia przez Radę Miasta Rzeszowa planuje się na kwiecień 2023 r.

W odniesieniu do uprzedniej Strategii Rozwoju Kultury Miasta Rzeszowa do 2020 roku, wypracowane na jej podstawie rozwiązania przyjęły charakter trwały i realizowane były także w roku 2022. Wśród tego typu rozwiązań wymienić należy:

- Realizację programu stypendialnego w zakresie twórczości artystycznej (uchwałą nr X/226/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 23 kwietnia 2019 r.). Na realizację programu stypendialnego w 2022 roku zabezpieczono kwotę 171 083 zł. Stypendia pobierało 44 stypendystów.

- Prowadzenie portalu informacyjnego www.kultura.erzeszow.pl, zawierającego zapowiedzi wydarzeń kulturalnych, rubrykę kulturalną, relacje ze zrealizowanych imprez, galerie zdjęć, informacje na temat instytucji kultury itp.
- W oparciu o bazę e-mailingową instytucji kultury przekazywano informację o możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych na realizację planowanych działań, monitorowano i wspierano funkcjonowanie instytucji kultury.
- Wspierano podmioty zewnętrzne w realizacji zadań z zakresu kultury (finansowo, logistycznie, informacyjnie).
- Udzielano wsparcia formalnego (doradztwa, pomocy merytorycznej) w celu ułatwienia realizacji działań kulturalnych przez twórców i organizatorów przedsięwzięć artystycznych.

Zaangażowano środowiska kulturalne do planowania i realizacji polityki kulturalnej miasta, wpływania na budżet czy też jego podział w zakresie kultury: konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2022 roku – Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r.

Przeprowadzono dwa konkursy ofert:

- 1) Konkurs ofert na dofinansowanie całorocznej działalności kulturalnej, w ramach którego udzielono dotacji dla 5 organizacji pożytku publicznego, podpisano 5 umów.
- 2) Konkurs ofert na zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (festiwale, koncerty, wydawnictwa, wystawy, warsztaty itp.) w ramach, którego udzielono dotacji dla 27 podmiotów, podpisano 28 umów.

Udzielono również dotacji w trybie (pozakonkursowym) art. 19a Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r., udzielono dotacji dla 11 podmiotów, podpisano 12 umów. Łączna kwota przeznaczona na realizację powyższych zadań wyniosła **1 100 300,00 zł**.

- Realizację zadań w ramach Budżetu Obywatelskiego Gminy Miasto Rzeszów (uchwała nr LXXIV/1337/2014 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 29 kwietnia 2014 r.; uchwała nr IX/165/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełnić projekt Rzeszowskiego Budżetu Obywatelskiego; uchwała nr XLVIII/1020/2021 z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie określenia kwoty przeznaczonej na Rzeszowski Budżet Obywatelski na 2022 rok, ustalenia wysokości środków przeznaczonych na poszczególne kategorie projektów oraz określenia harmonogramu przeprowadzenia poszczególnych czynności związanych z Rzeszowskim Budżetem Obywatelskim na 2022 rok). W ramach Budżetu Obywatelskiego Gminy Miasto Rzeszów w obszarze kultury dotację otrzymały 3 podmioty, zrealizowano 7 zadań na łączną kwotę **339 549,06 zł**.
- W 2022 roku Miasto Rzeszów podjęło współpracę z Funduszem Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci UNICEF, w ramach której zawarto porozumienie mające na celu objęcie wsparciem dzieci ukraińskich, a także szeroko rozumianą integrację członków rodzin dzieci ukraińskich i polskich. Zadania dofinansowane z ramienia Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego realizowały miejskie instytucje kultury: Rzeszowski Dom Kultury, Teatr „Maska” oraz Estrada Rzeszowska. Zrealizowano łącznie 5 rozbudowanych zadań na łączną kwotę **1 222 059,19 zł**.
- Zarządzeniem Nr VIII/1750/2022 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 25 marca 2022 r. powołano Społeczną Radę Kultury. W jej skład weszli przedstawiciele NGO, artystów,

menadżerów, animatorów kultury, szeroko rozumianych środowisk twórczych i mediów działających na terenie Miasta Rzeszowa. W powołanej Społecznej Radzie Kultury wyodrębniono następujące środowiska twórcze: 1. Muzyka; 2. Menadżerowie i animatorzy kultury; 3. Taniec; 4. Nowe media; 5. Literatura; 6. Teatr; 7. Sztuki plastyczne; 8. Muzea; 9. Fotografia. Do ścisłego składu SRK weszło 26 liderów dziewięciu grup tematycznych. Liderzy skupiają wokół siebie podgrupy SRK, które w sumie liczą ok. 146 osób (wraz z liderami). W kwietniu 2022 r. został wybrany 9-osobowy Zarząd Społecznej Rady Kultury. W roku 2022 Zarząd SRK spotkał się co najmniej 6 razy. Dodatkowo SRK pracuje w podgrupach, na mniejszych spotkaniach. Do najważniejszych działań SRK w 2022 roku należały:

- ustalenie misji Rady, narzędzi pracy, współpracy i komunikacji wewnątrz Rady,
  - udział w Forum Przyszłości Kultury (21.05.2022),
współpraca przy opracowaniu Strategii Rozwoju Kultury Miasta Rzeszowa (zainicjowanie i udział w spotkaniu Open Space, konsultacje opisu przedmiotu zamówienia, udział w badaniach),
  - konsultacja dokumentów Urzędu Miasta dot. polityki kulturalnej, w tym budżetu,
  - praca w sekcjach Rady.
- Zrealizowano szereg wydarzeń kulturalnych na żywo, angażujących lokalnych twórców, m.in.: 30. Finał Wielkiej Orkiestra Świątecznej Pomocy, Festiwal Teatrów Ożywionej Formy MASKARADA, WSCHÓD KULTURY – Europejski Stadion Kultury, Toast Urodzinowy dla Tomasza Stańko, Art In Culture, Rockowa Noc & Faine Misto, Rzeszów Breakout Days, Festiwal „Źródła Pamięci: Szajna-Grotowski-Kantor”, Świąteczne Miasteczko, a także cykl spektakli teatralnych, wystaw malarstwa i fotografii, warsztatów dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
  - Po raz kolejny z sukcesem zrealizowano projekt podczas ferii pn. FERIE W RZESZOWIE, w ramach którego odbyło się blisko 300 wydarzeń dla dzieci. Natomiast podczas wakacji zrealizowano projekt dla ogółu mieszkańców i turystów pn. „ATRAKCJE NA WAKACJE”, czyli cykl imprez kulturalnych realizowanych przez miejskie instytucje kultury. W sumie w ramach tego projektu zrealizowano ponad **400** wydarzeń kulturalnych, które cieszyły się dużym zainteresowaniem odbiorców (zarówno dzieci, młodzieży, dorosłych, jak i seniorów).
  - W ramach obchodów Roku Ignacego Łukasiewicza miejskie instytucje kultury wraz z I Liceum Ogólnokształcącym w Rzeszowie oraz Zarządem Zieleni Miejskiej przygotowały 36 rozbudowanych wydarzeń tematycznych, realizowanych zarówno w siedzibach instytucji kultury, jak i w przestrzeni publicznej.

Wszystkie wydarzenia cieszyły się ogromnym zainteresowaniem wśród odbiorców.

2. PRZEDSIĘWZIĘCIA MIASTA RZESZOWA FINANSOWANE W RAMACH POROZUMIENIA Z UNICEF W 2022 ROKU Z BUDŻETU WYDZIAŁU KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

- Dotacja celowa dla Teatru Maska "Maska bez barier" – Prezentacja spektakli dla dzieci, z tłumaczeniem na język ukraiński (UNICEF) – 51 519,19 zł.

W ramach działań przygotowano tłumaczenia scenariuszy 5 spektakli Teatru Maska na język ukraiński. Były to następujące tytuły: „Statek Noego”, „Hachiko”, „Zaginiony świat”, „Kajtuś Czarodziej”, „Księżycowe opowieści”, „Blaski i cienie”. Od października do grudnia każdy tytuł zaprezentowano 4-krotnie z tłumaczeniem na język ukraiński. Ze środków dotacji został zakupiony sprzęt do audio deskrypcji, który pozwolił na tłumaczenia podczas „normalnej” repertuarowej prezentacji spektaklu – niezależnie od widzów oglądających spektakl w języku polskim.

- Dotacja celowa dla Rzeszowskiego Domu Kultury na zadanie pn. „Lato w Rzeszowie – cykl wydarzeń dla dzieci i młodzieży” (UNICEF) – 380 000,00 zł.

Rzeszowski Dom Kultury realizował działania, których celem była integracja środowisk ukraińskich i polskich w lokalnych społecznościach rzeszowskich osiedli. Zadanie to realizowane było poprzez tworzenie warunków do wspólnych spotkań podczas wydarzeń i inicjatyw o charakterze kulturalnym, sportowym, edukacyjnym i rekreacyjnym.

W ramach zadania zrealizowano następujące wydarzenia:

- Ukraińska Wioska Artystyczna dla Dzieci, czyli plenerowa impreza na zakończenie wakacji, w której realizację zaangażowani zostali zarówno Polacy, jak i Ukraińcy. Wydarzenie odbyło się 29 sierpnia 2022 r. w Parku Papieskim w Rzeszowie i było okazją do wzajemnego poznania kultur obu narodów, tradycji ludowych, obyczajów, tradycyjnego rękodzieła, muzyki i tańca, a także kulinariów charakterystycznych dla obu nacji. W imprezie wzięło udział 2000 mieszkańców, w tym 800 uczestników z Ukrainy.
  - Letnie Kina Plenerowe, które odbywały się w parkach i na placach zabaw w przestrzeni rzeszowskich osiedli. Seansom bajek, które organizowane były od 25 sierpnia do 9 września 2022 r., towarzyszyły animacje integracyjne. W pięciu wydarzeniach łącznie wzięło udział 1200 mieszkańców, w tym 480 uczestników z Ukrainy.
  - Półkolonie Letnie, które w terminie 16-26 sierpnia 2022 r. zapewniały ponad dziewięciogodzinną opiekę dla dzieci w wieku 7-12 lat podczas wakacyjnej przerwy w nauce. Opieka półkolonijna integrowała dzieci z Polski i Ukrainy, jak również umożliwiała rodzicom realizację zadań zawodowych lub aktywne poszukiwanie zatrudnienia. Ze zorganizowanej opieki skorzystało 180 dzieci, w tym 90 uczestników z Ukrainy.
- Dotacja celowa dla Rzeszowskiego Domu Kultury na zadanie pn. „Akcja Integracja – cykl warsztatów i wydarzeń tematycznych dla dzieci i młodzieży (UNICEF) – 272 000,00 zł.

W ramach zadania zostały zorganizowane następujące wydarzenia:

- Wycieczki Integracyjne, których celem była Warszawa. Wyjazdy odbywały się w terminie od 15 do 23 października 2022 r. Dzieci wraz z opiekunami zwiedziły Centrum Nauki Kopernik i miały okazję zobaczyć stolicę Polski. W pięciu zorganizowanych wycieczkach łącznie wzięło udział 250 mieszkańców, w tym 90 uczestników z Ukrainy.
- Integracyjne Strefy Relaksu – doposażono strefy relaksu i poczekalnie zlokalizowane w 8 filiach RDK na terenie Rzeszowa. Zakupione zostały drobne elementy wyposażania, jak pufki, leżaki, półki, książki i gry planszowe w języku polskim i ukraińskim, puzzle, drobne materiały plastyczne, klocki i zabawki. Strefy są miejscem spotkań mieszkańców osiedli, gdzie można spędzić czas w sposób twórczy i przyjemny.
- Integracyjne Zabawy Halloweenowe, czyli imprezy skierowane do najmłodszych dzieci, które organizowane były w terminie 18-24 października 2022 r. Podczas wspólnych zabaw kostiumowych dzieci uczestniczyły w różnego rodzaju animacjach i konkursach, a ich rodzice oraz opiekunowie mieli w tym czasie okazję do bliższego poznania i nawiązania sąsiedzkich relacji. W pięciu zorganizowanych zabawach łącznie wzięło udział 400 mieszkańców, w tym 160 uczestników z Ukrainy.
- Integracyjne Warsztaty, których różnorodność tematyczna pozwoliła na realizację różnych pasji polskich i ukraińskich mieszkańców miasta. Spotkania odbywały się od 5 listopada do 15 grudnia 2022 r. i integrowały środowiska osiedlowe w świątecznej już atmosferze. Adresatami były przede wszystkim maluchy, ale także dzieci i młodzież w wieku szkolnym oraz ich opiekunowie. W dwudziestu zorganizowanych warsztatach łącznie wzięło udział 300 mieszkańców, w tym 140 uczestników z Ukrainy.

- Dotacja celowa dla Estrady Rzeszowskiej – cykl wydarzeń integrujących obywateli Ukrainy z lokalną społecznością (UNICEF) – 459 500,00 zł.

W ramach zadania zrealizowano następujące wydarzenia:

- Cykl plenerowych wydarzeń integracyjnych „Dzień dobry” – Cykl rodzinnych pikników integrujących społeczności polską i ukraińską, bezpłatnych atrakcji, m.in. koncertów, warsztatów, animacji, degustacji tradycyjnych potraw ukraińskich i polskich, konkursy z nagrodami, zabaw dla dzieci,
- Cykl wydarzeń „PoznajMy się” – w tym warsztaty, plenery artystyczne, konkurs Art. Fight Club, jam session, tematyczne spacer historyczne,
- Zajęcia kulturalne z muzykami – cykl koncertów zespołów zza wschodniej granicy,
- Wymiana kulturalna poprzez filmy – plenerowe pokazy filmowe na Skwerze Kultury,
- Działania międzykulturowe poprzez taniec – zorganizowano Silent Disco na Skwerze Kultury z muzyką polską i ukraińską,
- Działania międzykulturowe poprzez taniec – Potańcówka Swingowa na Skwerze Kultury,
- Zorganizowanie spektaklu plenerowego na placu kulturalnym – Plenerowy Performance,
- Cykl zajęć dla młodzieży rozwijających umiejętności społeczne.

- Dotacja celowa na zakup fortepianu zewnętrznego (UNICEF) – 59 040,00 zł.

W ramach datacji zakupiono całoroczny fortepian zewnętrzny Cadenza, który został umiejscowiony na Rynku przy Ratuszu. Sprzęt umożliwi mieszkańcom zaprezentowanie swoich zdolności muzycznych, a przy okazji umili czas innym.

VI. SPORT

Przygotowano założenia do opracowania dokumentu programowego pod nazwą „Strategia rozwoju sportu w Gminie Miasto Rzeszów na lata 2024-2030”. Bazą do tych przygotowań była „Strategia rozwoju sportu Miasta Rzeszowa do 2020 roku” opracowana przez Instytut Gospodarki Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie. Obecnie prowadzone są konsultacje z poszczególnymi środowiskami sportowymi Rzeszowa.

Rozegrano eliminacje Mistrzostw Polski Lotto 3x3 Quest 2022.

Zorganizowano wakacyjny cykl turniejów w grach zespołowych na plaży kąpieliska Żwirownia (siatkówka, piłka nożna, piłka ręczna).

Ponadto w celu upowszechniania sportu masowego zorganizowano lub współorganizowano następujące imprezy sportowe:

- Rozgrywki Podkarpackiej Amatorskiej Ligi Basketu
- I Integracyjne Zawody Pływackie 2022
- Międzynarodowy turniej w karate Karate Carpathia Cup
- III Bieg Kolorowej Skarpetki – bieg dla niepełnosprawnych
- Puchar Świata w Akrobatyce Sportowej
- Finał Indywidualnych Mistrzostw Polski na Żużlu
- Turniej Rugby na wózkach
- Mistrzostwa Polski w fitnessie gimnastycznym dla dzieci FIT KID
- Finał Akcji ROWEROWY MAJ – dzieci, młodzież
- AQUA FITNESS – wakacyjny otwarty cykl zajęć na basenie
- Turniej w tenisie ziemnym o Puchar Prezydenta Miasta Rzeszowa
- Rzeszowski Festiwal Rowerowy – Rzeszów BIKE Festival
- **32. Rajd Rzeszowski – w ramach Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski 2023, w ramach FIA European Rally Trophy**
- Turniej golfowy o Puchar Prezydenta Miasta Rzeszowa
- Turniej koszykówki BASKET CHALLENGE 3x3 dla amatorów

Oddano do użytku nowy basen przy ul. Matuszczaka w Rzeszowie. który jest doskonałą bazą do uprawiania sportów takich jak skoki do wody, pływanie, piłka wodna i nurkowania. Jest on także dostępny dla miłośników rekreacji. To jeden z najnowocześniejszych kompleksów tego typu w Europie zbudowany kosztem prawie 26 mln złotych.

VII. EDUKACJA

1. Program Stypendialny Miasta Rzeszowa pn. Primus inter pares

Program Stypendialny Miasta Rzeszowa pn. Primus inter pares w 2022 r. był realizowany na podstawie uchwały nr VI/109/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 29 stycznia 2019 r. w sprawie Programu Stypendialnego Miasta Rzeszowa pn. Primus inter pares (Dz. U. Woj. Podkarpackiego z 2019 r. poz. 1189 z późn. zm.), uchwały nr LVI/1173/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie utworzenia Programu Stypendialnego Miasta Rzeszowa pn. Primus inter pares oraz uchwały nr LVIII/1221/2022 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 25 stycznia 2022 r. zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia Programu Stypendialnego Miasta Rzeszowa pn. Primus inter pares.

O różne formy stypendiów mogą się ubiegać uczniowie w zależności od uzyskanych wyników w nauce, wyników egzaminów, osiągnięć, jak również typu szkoły.

W ramach Programu wyróżnia się następujące formy stypendiów:

- 1) Primus dla:
  - a) ósmoklasisty
  - b) maturzysty

- 2) Mistrz
- 3) Młody inżynier
- 4) Artysta
- 5) Zdolny uczeń

Stypendia Primus mogą być przyznane uczniom będącym absolwentami rzeszowskich szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych z wyjątkiem szkół policealnych i dla dorosłych, którzy w danym roku szkolnym przystąpili do egzaminu końcowego danego etapu nauki i osiągnęli wynik egzaminu:

- ósmoklasisty – na poziomie co najmniej 95 %, liczonych jako średnia z przedmiotów obowiązkowych,
- maturalnego – na poziomie co najmniej 85 %, liczonych jako średnia z 3 obowiązkowych przedmiotów na poziomie podstawowym oraz co najmniej 75 %, liczonych jako średnia z dwóch przedmiotów na poziomie rozszerzonym.

Stypendia Mistrz mogą być przyznane uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, z wyjątkiem szkół policealnych i dla dorosłych, którzy na dzień klasyfikacji rocznej bezpośrednio poprzedzającej okres, na który ma być przyznane stypendium, spełniają łącznie następujące kryteria:

- uczęszczają do szkoły, której siedziba znajduje się na terenie Gminy Miasto Rzeszów,
- uzyskali co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania,
- uzyskali tytuł laureata lub finalisty olimpiad i turniejów wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 44zzzw ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty albo tytuł laureata konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, przeprowadzanego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ww. ustawy, organizowanych z zakresu jednego z przedmiotów objętych egzaminem ósmoklasisty, które uprawniają do zwolnienia z przystąpienia do egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu, egzaminu maturalnego z danego przedmiotu albo części pisemnej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Stypendia Młody inżynier mogą być przyznane uczniom ponadpodstawowych szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, z wyłączeniem szkół policealnych oraz szkół dla dorosłych, którzy na dzień klasyfikacji rocznej bezpośrednio poprzedzającej okres, na który ma być przyznane stypendium, spełniają łącznie następujące kryteria:

- uczęszczają do szkoły, której siedziba znajduje się na terenie Gminy Miasto Rzeszów,
- w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskali co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania,
- nie mieli nieusprawiedliwionych nieobecności na zajęciach edukacyjnych,
- uzyskali co najmniej dostateczne oceny z zajęć edukacyjnych,
- uzyskali średnią ocen z zajęć edukacyjnych co najmniej 5,00,
- uzyskali średnią ocen z wybranych przedmiotów ogólnokształcących (matematyczno-przyrodniczych), zawodowych albo ogólnozawodowych co najmniej 5,30,
- uzyskali co najmniej ocenę dobrą z przedmiotów wybranych do ww. średniej ocen.

Stypendia Artysta mogą być przyznane uczniom szkół artystycznych, publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych realizujących kształcenie ogólne, z wyjątkiem klas I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, którzy na dzień klasyfikacji rocznej bezpośrednio poprzedzającej okres, na który ma być przyznane stypendium, spełniają łącznie następujące kryteria:

- uczęszczają do szkoły, której siedziba znajduje się na terenie Gminy Miasto Rzeszów,
- uzyskali średnią ocen ze wszystkich ogólnokształcących zajęć edukacyjnych co najmniej 5,00 oraz;

- uzyskali średnią ocen z artystycznych zajęć edukacyjnych co najmniej 5,60 – dotyczy klas IV-VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia,
- uzyskali średnią ocen z artystycznych zajęć edukacyjnych co najmniej 5,30 – w pozostałych przypadkach,
- uzyskali co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania,
- nie mają nieusprawiedliwionych nieobecności na zajęciach edukacyjnych,
- uzyskali szczególne osiągnięcia odnotowane na świadectwie szkolnym promocyjnym lub świadectwie ukończenia szkoły, o których mowa w ust. 11 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 czerwca 2018 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych szkół i placówek artystycznych.

Stypendia *Zdolny uczeń* mogą być przyznane uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych: szkół podstawowych i ponadpodstawowych, z wyjątkiem klas I-III szkoły podstawowej, szkół policealnych oraz szkół dla dorosłych, którzy na dzień klasyfikacji rocznej bezpośrednio poprzedzającej okres, na który ma być przyznane stypendium, spełniają łącznie następujące kryteria:

- uczęszczają do szkoły, której siedziba znajduje się na terenie Gminy Miasto Rzeszów,
- uzyskali średnią ocen z zajęć edukacyjnych co najmniej:
  - 5,80 – w przypadku uczniów klas IV szkoły podstawowej,
  - 5,70 – w przypadku uczniów klas V i VI szkoły podstawowej,
  - 5,60 – w przypadku uczniów klas VII i VIII szkoły podstawowej,
  - 5,30 – w przypadku uczniów szkół ponadpodstawowych,
- uzyskali co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania, nie mają nieusprawiedliwionych nieobecności na zajęciach edukacyjnych,
- uzyskali niżej wymienione szczególne osiągnięcia, odnotowane na świadectwie szkolnym promocyjnym lub świadectwie ukończenia szkoły, o których mowa w ust. 19 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych:
  - uzyskanie wysokiego miejsca – nagradzanego lub honorowanego zwycięskim tytułem – w zawodach wiedzy, artystycznych i sportowych, organizowanych przez kuratora oświaty albo organizowanych co najmniej na szczeblu powiatowym przez inne podmioty działające na terenie szkół,
  - lub osiągnięcia w aktywności na rzecz innych ludzi, zwłaszcza w formie wolontariatu, albo na rzecz środowiska szkolnego.

Wysokość stypendiów przedstawiała się następująco:

I. Stypendia przyznawane jednorazowo:

1) Stypendium *Primus* dla absolwentów szkół:

Uczeń szkoły, który przystąpił do egzaminu końcowego danego etapu nauki w roku szkolnym 2021/2022	Jednorazowa wysokość Stypendium <i>Primus</i> w 2022 r. (w zł)
ósmoklasista	2 700
maturzysta	3 600

2) Stypendium *Mistrz* dla absolwentów szkół:

Szkoły, do której uczęszczał uczeń w roku szkolnym 2021/2022	Jednorazowa wysokość Stypendium <i>Mistrz</i> w 2022 r. (w zł)
szkoła podstawowa, ogólnokształcąca szkoła muzyczna i stopnia	2 000
szkoła ponadpodstawowa, ogólnokształcąca szkoła muzyczna ii stopnia, liceum sztuk plastycznych, ogólnokształcąca szkoła sztuk pięknych	3 200

3) Stypendium *Młody inżynier* dla absolwentów szkół:

Szkoły, do której uczęszczał uczeń w roku szkolnym 2021/2022	Jednorazowa wysokość Stypendium <i>Młody inżynier</i> w 2022 r. (w zł)
liceum ogólnokształcące	1 600
branżowa szkoła I stopnia	1 200
technikum	2 000

4) Stypendium *Artysta* dla absolwentów szkół:

Szkoły, do której uczęszczał uczeń w roku szkolnym 2021/2022	Jednorazowa wysokość Stypendium <i>Artysta</i> w 2022 r. (w zł)
ogólnokształcąca szkoła muzyczna i stopnia	1 600
ogólnokształcąca szkoła muzyczna ii stopnia, liceum sztuk plastycznych	2 000

5) Stypendium *Zdolny uczeń* dla absolwentów szkół:

Szkoły, do której uczęszczał uczeń w roku szkolnym 2021/2022	Jednorazowa wysokość Stypendium <i>Zdolny uczeń</i> w 2022 r. (w zł)
szkoła podstawowa	1 200
szkoła ponadpodstawowa	1 600

II. Stypendia przyznawane uczniom na okres 9 miesięcy:

1) Stypendium *Mistrz* dla uczniów z wyjątkiem absolwentów:

Szkoły, do której uczęszczał uczeń w roku szkolnym 2021/2022	Miesięczna wysokość Stypendium <i>Mistrz</i> w 2022 r. (w zł)
szkoła podstawowa (klasa iv-vii), ogólnokształcąca szkoła muzyczna I stopnia (klasa IV-VII), ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia (klasa I- II),	250

szkoła ponadpodstawowa, ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia (klasa III-V), liceum sztuk plastycznych, ogólnokształcąca szkoła sztuk pięknych (klasa IV-V)	400
---	-----

2) Stypendium *Młody inżynier* dla uczniów z wyjątkiem absolwentów:

Szkoły, do której uczęszczał uczeń w roku szkolnym 2021/2022	Miesięczna wysokość Stypendium <i>Młody inżynier</i> w 2022 r. (w zł)
branżowa szkoła I stopnia	150
liceum ogólnokształcące	200
technikum	250

3) Stypendium *Artysta* dla uczniów z wyjątkiem absolwentów:

Szkoły, do której uczęszczał uczeń w roku szkolnym 2021/2022	Miesięczna wysokość Stypendium <i>Artysta</i> w 2022 r. (w zł)
ogólnokształcąca szkoła muzyczna I stopnia (klasa IV-V)	150
ogólnokształcąca szkoła muzyczna I stopnia (klasa VI-VII), ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia (klasa I-II), ogólnokształcąca szkoła sztuk pięknych (klasa III)	200
ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia (klasa III-V), ogólnokształcąca szkoła sztuk pięknych (klasa IV-V), liceum sztuk plastycznych	250

4) Stypendium *Zdolny uczeń* dla uczniów, z wyjątkiem absolwentów:

Szkoły, do której uczęszczał uczeń w roku szkolnym 2021/2022	Miesięczna wysokość Stypendium <i>Zdolny uczeń</i> w 2022 r. (w zł)
szkoła podstawowa (klasa IV)	100
szkoła podstawowa (klasa V – VII)	150
szkoła ponadpodstawowa	200

W roku 2022 w ramach Programu Stypendialnego Miasta Rzeszowa pn. *Primus inter pares* przyznano i wypłacono:

- 456 Stypendiów *Primus* na kwotę 1 544 400,00 zł,
- 145 Stypendiów *Mistrz* na kwotę 330 850,00 zł,
- 1048 Stypendiów *Młody Inżynier* na kwotę 1 147 300,00 zł,
- 78 Stypendiów *Artysta* na kwotę 82 950,00 zł,
- 932 Stypendiów *Zdolny uczeń* na kwotę 826 700,00 zł.

W 2022 r. w ramach Programu łącznie wypłacono 2659 stypendiów (w tym 811 jednorazowych stypendiów dla absolwentów szkół podstawowych i ponadpodstawowych) na łączną kwotę 3 932 200,00 zł.

VIII. POLITYKA SPOŁECZNA

1. GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA MIASTA RZESZOWA NA LATA 2022-2024

Program został przyjęty uchwałą nr LXIII/1329/2022 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 24 maja 2022 r. Program przewiduje tworzenie optymalnych warunków do poprawy jakości funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez podjęcie działań profilaktycznych, działań obejmujących diagnozę, pomoc terapeutyczną, wychowawczą i socjalną oraz działań wspierających i wzmacniających rodzinę biologiczną.

W 2022 roku zrealizowano w MOPS wymienione poniżej działania:

- Udzielono następujących świadczeń z systemu pomocy społecznej:
  - zasiłki stałe wypłacono dla 488 osób, na kwotę 2.928.031,25 zł,
  - zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe przyznano dla 1.152 osób, na kwotę 964.123,98 zł,
  - zasiłki okresowe przyznano dla 996 osób, na kwotę 3.133.848,12 zł,
  - pomoc w formie pokrycia kosztów posiłków oraz w formie zasiłku celowego na zakup posiłku w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 została przyznana dla 2.635 osób (łączny koszt programu wyniósł 2.631.902,37 zł),
  - pomocą w formie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (1.500 zł) objęto 16 osób w związku z urodzeniem 18 dzieci (2 x bliźnięta), łączny koszt 27.000 zł,
  - pomocą w formie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadania zlecone gminie) zostało objętych 68 osób (35 osób dorosłych + 33 dzieci), natomiast w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób bez zaburzeń psychicznych (zadania własne gminy) została objęta 1 osoba (dziecko),
  - pomocą w formie usług opiekuńczych zostało objętych 959 osób.
- Świadczenia rodzinne wypłacono 6 901 rodzinom, na łączną kwotę 40 623 665 zł, w tym:
  - zasiłki rodzinne wypłacono dla 2 901 rodzin, na 5 624 dzieci, na kwotę 5 252 086 zł,
  - dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wypłacono na 522 dzieci, na kwotę 767 478 zł (w tym kwota 205 602 zł finansowana z budżetu Miasta Rzeszowa na podstawie uchwały nr XXXI/674/2016 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 września 2016 r. w sprawie podniesienia kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego z 2016 r., poz. 3245),
  - dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wypłacono na 985 dzieci, na kwotę 1 027 723 zł (w tym kwota 221 169 zł finansowana z budżetu Miasta Rzeszowa na podstawie uchwały nr X/210/2011 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie podniesienia kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, Dziennik Urzędowy Województwa Podkarpackiego z 2011 r., poz. 1373),
  - dodatek z tytułu urodzenia dziecka wypłacono na 171 dzieci, na kwotę 146 666 zł,
  - dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego wypłacono na 144 dzieci, na kwotę 371 302 zł,
  - dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka wypłacono na 378 dzieci, na kwotę 627 774 zł,

- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego wypłacono na 2 934 dzieci, na kwotę 261 548 zł,
  - dodatek z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania wypłacono na 48 dzieci, na kwotę 20 582 zł,
  - w ramach wsparcia rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem udzielono pomocy finansowej w formie świadczenia pielęgnacyjnego 779 rodzinom, na kwotę 18 502 348 zł, natomiast zasiłek pielęgnacyjny wypłacono dla 3 987 osób, na kwotę 9 568 338 zł (w tym dla 1 611 dzieci, na kwotę 3 863 104 zł),
  - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka przyznano 881 rodzinom na 879 dzieci, na kwotę 879 000 zł,
  - świadczenie rodzicielskie wypłacono 562 rodzinom, a liczba dzieci nim objętych wynosiła 575, na kwotę 3 431 520 zł,
  - wypłacono specjalny zasiłek opiekuńczy dla 37 osób, na kwotę 194 071 zł.
- Jednorazowe świadczenie „Za życiem” w wysokości 4 000 zł wypłacono 25 rodzinom, na łączną kwotę 100 000 zł.
  - Zasiłek dla opiekuna wypłacono dla 11 osób, na kwotę 76 260 zł.
  - Świadczenie wychowawcze wypłacono 23 252 rodzinom na 37 214 dzieci, na kwotę 92 076 417 zł.
  - Świadczeniami z funduszu alimentacyjnego objęto 588 rodzin, na kwotę 3 480 743 zł.
  - Z Rzeszowskiego Bonu Żłobkowego skorzystało 1068 dzieci, na kwotę 2 030 461 zł.
  - Dodatek mieszkaniowy wypłacono 2 292 gospodarstwom domowym, na kwotę 6 329 911 zł.
  - Zryczałtowany dodatek energetyczny wypłacono 452 gospodarstwom domowym, na kwotę 19 195 zł.
  - Dodatek osłonowy wypłacono dla 13 424 gospodarstw domowych, na kwotę 7 902 068 zł.
  - Świadczenie pieniężne z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy, przyznawane na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023, poz. 103 t.j.), wypłacono na podstawie 4 095 rozpatrzonych wniosków, dla 16 117 obywateli Ukrainy, na kwotę 18 038 915 zł.
  - Świadczenia rodzinne, przyznawane na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 583 z późn. zm.), wypłacono dla 610 rodzin, na kwotę 906 652 zł.
  - Udzielono wsparcia dzieciom i rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej z terenu Gminy Miasta Rzeszowa poprzez świadczenie usługi asystenta rodziny. W Zespole do spraw Asysty Rodzinnej MOPS zatrudnionych było w 2022 r. 8 asystentów rodziny, w tym jeden pełniący funkcję koordynatora Zespołu. We współpracy pozostawało 58 rodzin, z których 44 na podstawie postanowienia sądu. Rodziny, z którymi pracują asystenci, dzielą się na 4 grupy. Są to: rodzice biologiczni zamieszkujący wraz z dziećmi na terenie miasta Rzeszowa, rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz rodzice dzieci niepełnosprawnych, wspierani w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W ramach pracy Zespołu do spraw Asysty Rodzinnej w 2022 r. podjęto następujące działania:

- opracowano 64 plany pomocy rodzinie,
- zorganizowano 27 posiedzeń zespołów w celu określenia zasadności przyznania rodzinie asystenta,
- dokonano 94 okresowe oceny sytuacji rodziny.

Po zakończeniu pracy z rodziną asystent rodziny, zgodnie z zadaniami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ma obowiązek monitorowania rodziny, z którą został zrealizowany plan pracy. Tego rodzaju formą pracy objętych zostało 9 rodzin z terenu Miasta Rzeszowa.

- Wsparciem w formie pracy socjalnej objęto 907 rodzin.
- W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa pomocą objęto 2641 osób, w tym 194 obywateli Ukrainy.
- Wydano skierowania do odbioru paczek w ramach akcji „Święty Mikołaj” dla 135 dzieci z rodzin objętych wsparciem MOPS.

2. MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2021-2025

W ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, który został przyjęty uchwałą nr XLV/962/2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, Ośrodek Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej MOPS w roku 2022 zrealizował następujące działania:

- W zakresie zwiększenia dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób dotkniętych przemocą:
  - pomocą Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 504 osoby,
  - odbyły się posiedzenia Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego– 11 (w tym 6 w formie on-line),
  - utworzono 193 grupy robocze,
  - została wszczęta przez pracowników MOPS procedura „Niebieskiej Karty-A– 81 (w tym 14 przez pracowników OPSiIK),
  - współpracowano z organizacjami pozarządowymi, udział przedstawiciela jednej organizacji pozarządowej w posiedzeniach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego,
  - zapewniono 11 osobom doświadczającym przemocy w rodzinie schronienie w pokojach interwencyjnych,
  - funkcjonował całodobowy telefon interwencyjny Ośrodka Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej MOPS w Rzeszowie nr (17) 863 53 89,
  - udzielono osobom doświadczającym przemocy domowej wsparcia specjalistycznego w formie:
    - poradnictwa prawnego – dla 12 osób,
    - poradnictwa psychologicznego – dla 56 osób,
  - Zespół Pracowników Socjalnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie upowszechniał informacje w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez przekazanie formularzy NK – B – dla 67 osób,
  - informowano na temat możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy i wsparcia na stronach internetowych instytucji publicznych oraz rozpropagowano wizytówki i ulotki,
  - prowadzono konsultacje psychologiczne on-line poprzez komunikator Skype oraz w formie rozmów telefonicznych.
- W zakresie wzmocnienia kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- zorganizowano i umożliwiono udział pracowników w cyklicznych superwizjach prowadzonych przez certyfikowanego superwizora – 12 superwizji,
- Monitorowanie realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie odbywa się w oparciu o sprawozdawczość (raporty) podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania są składane do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do dnia 31 marca każdego roku. Aktualnie oczekujemy na raporty za 2022 r.

3. MIEJSKI PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE NA ROK 2022

W ramach realizacji Miejskiego Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób stosujących przemoc w rodzinie na rok 2022, który został przyjęty uchwałą nr XLIV/1368/2022 z dnia 21 czerwca 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia „Miejskiego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na rok 2022”, Ośrodek Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej MOPS w roku 2022 zrealizował następujące działania:

- Informowano instytucje pomocowe (13 podmiotów) o naborze uczestników chętnych do udziału w Programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2022 r.
- Prowadzono zapisy uczestników chętnych do udziału w kolejnej edycji Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, który stanowi integralny element kompleksowych działań realizowanych w oparciu o Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

4. POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2019-2023

Program został przyjęty uchwałą nr X/223/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 23 kwietnia 2019 r. Program jest przewidziany na okres 5 lat, obejmuje 265 zadań, które są realizowane przez wiele podmiotów: domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, warsztaty terapii zajęciowej, szkoły, przedszkola, zespoły opieki zdrowotnej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, Urząd Miasta Rzeszowa oraz MOPS. Poszczególne zadania mają różne terminy realizacji – realizacja jednorazowa, coroczna lub rozłożona na poszczególne lata.

W ramach zadań przewidzianych do realizacji na 2022 rok, 146 zostało zrealizowanych, w tym 1 przedsięwzięcie zostało zrealizowane częściowo, 42 zadań nie udało się zrealizować (m.in. z powodu ograniczeń związanych z panującą epidemią COVID-19). Pozostałe przedsięwzięcia dotyczą innego terminu realizacji i zostaną wykonane w późniejszym terminie bądź zostały wykonane w latach 2019-2021.

W ramach zrealizowanych zadań w 2022 roku doposażono funkcjonujące na terenie Rzeszowa domy pomocy społecznej w sprzęt oraz dokonano zakupu samochodu z windą do przewozu osób niepełnosprawnych przez DPS przy ul. Załęskiej 7A.

Ponadto przeprowadzono wiele szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe dla osób pracujących z osobami z niepełnosprawnościami oraz przeszkolono kadrę pedagogiczną w zakresie metod pracy z dziećmi o różnych dysfunkcjach. Prowadzono również działania edukacyjne, organizowano wycieczki turystyczno-krajoznawcze, imprezy okolicznościowe, sportowe, kulturalne oraz spotkania integracyjne.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi oraz usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne świadczone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie.

Dodatkowo w ramach pozyskania przez Gminę Miasto Rzeszów środków z Funduszu Solidarnościowego na finansowanie zadań w ramach resortowego programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Centra opiekuńczo-mieszkalne” rozpoczęto prace budowlane dotyczące utworzenia ww. placówki przy ul. Sucharskiego 1 w Rzeszowie. Placówka ta będzie przeznaczona dla 20 osób posiadających umiarkowany i znaczny stopień niepełnosprawności (w formie dziennej dla 16 osób oraz w formie całodobowej dla 4 osób). Centrum będzie świadczyło usługi w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, zapobiegania wtórnym powikłaniom, w zakresie stymulowania i rozwijania sprawności ruchowej oraz w zakresie kompetencji poznawczych i społecznych. Mieszkańcy centrum będą mieli zapewnioną możliwość niezależnego i samodzielnego życia.

Ponadto MOPS w ramach środków z Funduszu Solidarnościowego w 2022 r. realizował program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022” oraz program „Opieka wytchnieniowa – edycja 2022” w formie pobytu dziennego oraz całodobowego.

W ramach programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” usługa asystencji osobistej była ukierunkowana na poprawę funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w jej środowisku zamieszkania, zwiększenie możliwości zaspokajania jej potrzeb oraz włączenia w życie społeczne, m. in. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych, sportowych. Natomiast w ramach programu „Opieka wytchnieniowa” usługa obejmowała wsparciem członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych i przyczyniła się do odciążenia ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienia czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw, co przekłada się również na lepszy komfort życia osób z niepełnosprawnościami.

Stałym zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz niepełnosprawnej części społeczeństwa Miasta Rzeszowa jest rehabilitacja społeczna, która obejmuje następujące rodzaje działań:

- dofinansowanie bieżącej działalności 2 warsztatów terapii zajęciowej (2 330 640,00 zł),
- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (693 565,40 zł – dla 477 osób), sprzęt rehabilitacyjny (26 000,00 zł – dla 18 osób),
- dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych (373 644,00 zł – dla 248 osób wraz z opiekunami),
- dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych (237 772,59 zł – dla 82 osób),
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych (342 554,09 zł – dla 24 osób),
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (13 349,15 zł).

5. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023

Program został przyjęty uchwałą nr XLIII/904/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 23 lutego 2021 r. Głównym celem programu jest zapewnienie dzieciom optymalnych warunków rozwoju w instytucjonalnych i rodzinnych formach pieczy zastępczej. Cel ten jest realizowany poprzez cele szczegółowe.

Pracownicy Zespołu do spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Instytucjonalnej Pomocy Dziecku MOPS w Rzeszowie realizują zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej dokonują diagnozy sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy,

przygotowują we współpracy z rodzicami zastępczymi plan pomocy dziecku, a także oceniają jakość wykonywania obowiązków spoczywających na rodzicach zastępczych.

Zespół prowadzi działalność diagnostyczno-konsultacyjną, której celem jest pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Ponadto Zespół przygotowuje rejestr rodzin zastępczych, udziela wsparcia rodzinom i dzieciom poprzez prowadzenie grupy wsparcia, grupy socjoterapeutycznej i pomoc wolontariuszy. Zapewnia także pomoc psychologiczną, pedagogiczną, prawną, reedukacyjną i rehabilitacyjną. Przygotowuje rodziny zastępcze na przyjęcie dziecka m.in. poprzez zgromadzenie niezbędnych dokumentów dotyczących dziecka, jego rodziny i rodzeństwa.

W przypadku, gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku, organizuje opiekę nad dzieckiem w formie rodzin pomocowych.

W 2022 r. Zespół do spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Instytucjonalnej Pomocy Dziecku zrealizował następujące zadania:

1. Promowanie i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej jako najlepszej formy opieki nad dzieckiem pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców biologicznych

1.1. Przeprowadzono akcje promocyjno-informacyjną dotyczącą realizowanego projektu „Po stronie rodziny”,

1.2. Prowadzenie naboru kandydatów do prowadzenia pieczy zastępczej poprzez:

- umieszczenie informacji na stronie internetowej,
- prowadzenie fanpage'a na facebooku.

2. Kwalifikowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Zadanie to wymaga dogłębnej diagnozy pedagogicznej i psychologicznej w zakresie możliwości stworzenia właściwego środowiska życia rodzinnego dla przyjmowanego dziecka, motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz kompetencji rodzicielskich. W 2022 r. wnioski o zakwalifikowanie na rodzinę zastępczą złożyło 12 rodzin, w tym dwie rodziny ubiegały się o zakwalifikowanie na rodziny wspierające proces usamodzielnienia wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Diagnozą objęto 12 rodzin. Wystawiono 8 opinii o spełnianiu warunków do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym 3 opinie o spełnianiu warunków i oceny predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej. Wydano 4 skierowania dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe (w tym 3 małżeństwa).

3. Prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka Przeprowadzono jedno szkolenie (52 godziny), w którym wzięło udział 9 osób.

4. Wsparcie rodzin zastępczych przez objęcie pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej: organizowanie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego dla rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci; przeprowadzanie diagnoz psychofizycznych dzieci umieszczanych i przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej; zapewnienie wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w ramach grup wsparcia, superwizji; wsparcie rodzin zastępczych w uzyskaniu pomocy finansowej; organizowanie dla dzieci pomocy wolontariuszy; organizowanie dla dzieci pomocy w formie grup socjoterapeutycznych; integracja środowiska rodzin zastępczych, w tym m.in. organizacja pikniku z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, spotkania ze św. Mikołajem; zgłaszanie do Ośrodka Adopcyjnego dzieci z uregulowaną sytuacją prawną celem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających; kwalifikowanie dzieci do przysposobienia; zorganizowanie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą poprzez:

- prowadzenie przez pracowników MOPS grupy wsparcia w ramach projektu „Po stronie rodziny” i kontynuacja grupy – 21 spotkań, 10 uczestników, spotkania odbywały się do grudnia 2022 r.,
- udział 8 rodziców zastępczych w superwizji w ramach projektu „Po stronie rodziny”,
- zorganizowanie dla wychowanków rodzin zastępczych prezentów z okazji „Mikołajek”,
- wsparcie wolontariuszy – w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Study Buddy, pomocą wolontariuszy objętych jest 10 dzieci,
- liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – 7,
- liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora w ciągu roku 2022 – 96,
- liczba udzielonych porad specjalistycznych - 56,
- liczba dzieci z rodzin zastępczych objętych poradnictwem – 24,
- liczba przeprowadzonych diagnoz dzieci – 8 (OPSiK) oraz 4 PPP,
- liczba rodzin objęta wsparciem finansowym – 97,
- liczba zajęć socjoterapeutycznych – 4, liczba wychowanków biorących w nich udział – 17,
- liczba zorganizowanych imprez integracyjnych – w ramach projektu „Po stronie rodziny” zorganizowano warsztaty plenerowe, w których wzięło 86 osób, zorganizowano dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej spotkanie ze św. Mikołajem – wzięło w nim udział 32 dzieci,
- liczba dzieci zgłoszonych do przysposobienia – 7 ,
- liczba dzieci zakwalifikowanych do przysposobienia – 4.

5. Rozwój profesjonalnych rodzinnych form pieczy zastępczej: Zapewnienie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka rozwoju kompetencji opiekuńczo - wychowawczych oraz szkoleń dotyczących specyfiki pieczy zastępczej oraz wychowanków w nich przebywających. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych z uwzględnieniem rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych i pełniących funkcję pogotowia rodzinnego. Zatrudnienie osób do pomocy w sprawowaniu opieki i w pracach gospodarczych zawodowym rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka. Zapewnienie zawodowym rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka zatrudnienia rodzin pomocowych w przypadku zaplanowanego wypoczynku lub w sytuacjach losowych

- liczba godzin szkoleń/warsztatów dla rodziców zastępczych, liczba uczestników szkoleń - 16 godzin warsztatów, 33 godz. coachingu dla łącznie 11 rodziców zastępczych,
- liczba szkoleń/warsztatów/wsparcia specjalistycznego dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej - wsparcie dietetyka 14 godzin dla 7 uczestników, wsparcie logopedy 150 godz. dla 10 uczestników,
- liczba nowopowstałych rodzin zastępczych, liczba zawartych umów - 1, limit rodzin zastępczych - 3, liczba osób zatrudnionych do pomocy - 3, liczba zawartych umów 3,
- liczba rodzin potrzebujących wsparcia rodziny pomocowej - 3, liczba rodzin pomocowych - 3, liczba zawartych umów - 3,
- liczba zawodowych rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Rzeszowa - 2 rodziny zawodowe, dwie rodziny zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego, jedna rodzina zawodowa przekształciła się w rodzinny dom dziecka.

6. Pomoc w usamodzielnieniu wychowanków pieczy zastępczej: opracowanie i realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków przebywających w pieczy zastępczej; wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej poprzez zapewnienie pomocy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej, diagnozy predyspozycji zawodowych, indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym, wspieranie aktywności zawodowej; wspieranie w uzyskaniu pomocy na kontynuowanie nauki, pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie; pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, mieszkania z zasobów miasta Rzeszowa; zapewnienie mieszkania chronionego w sytuacji braku miejsca pobytu po opuszczeniu pieczy zastępczej.

- liczba osób przygotowanych do procesu usamodzielnienia – 13, w tym: z rodzinnej pieczy zastępczej – 7, z instytucjonalnej pieczy zastępczej – 6,

- liczba realizowanych programów usamodzielnienia – 88, w tym: z rodzinnej pieczy zastępczej – 57, z instytucjonalnej pieczy zastępczej – 31,
- liczba wychowanków korzystających z pomocy finansowej oraz pomocy rzeczowej – 52, w tym: z rodzinnej pieczy zastępczej – 35, z instytucjonalnej pieczy zastępczej – 17,
- liczba wychowanków, którzy uzyskali mieszkania socjalne – 6, w tym: z rodzinnej pieczy zastępczej – 3, z instytucjonalnej pieczy zastępczej – 3,
- liczba wychowanków zamieszkujących w mieszkaniach chronionych – 3 wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej, czasookres korzystania z mieszkań chronionych: pierwszy wychowanek – 12 miesięcy, drugi wychowanek – 11 miesięcy, trzeci wychowanek – 6 miesięcy.

MOPS w roku 2022 zapewnia systematyczne wsparcie finansowe rodzinom zastępczym funkcjonującym na terenie miasta Rzeszowa oraz pomoc i wsparcie usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej. Sekcja ds. Pieczy Zastępczej i Wsparcia Osób Usamodzielnianych MOPS w Rzeszowie zrealizowała w 2022 r. następujące zadania:

1. Udzielono pomocy w formie świadczeń fakultatywnych dla osób prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej, gwarantujących uzyskanie rzeczywistego wsparcia finansowego, kwota świadczeń fakultatywnych wyniosła 288 106,51 zł.
2. Przyznano dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych dodatek wychowawczy, kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 209 048,25 zł na 85 dzieci.
3. Pomocą i wsparciem zostali objęci również pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych:
  - pomocą na kontynuowanie nauki – 25 wychowanków, na kwotę 117 943,59 zł,
  - pomocą pieniężną na usamodzielnienie – 9 wychowanków, na kwotę 49 626,00 zł,
  - pomocą na zagospodarowanie – 11 wychowanków, na kwotę 55 000,00 zł.
4. Pomocą objęto pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych:
  - pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki – 14 wychowanków, na kwotę 53 054,52 zł,
  - pomocą na zagospodarowanie – 4 wychowanków, na kwotę 16 000,00 zł,
  - pomocą pieniężną na usamodzielnienie – 4 wychowanków, na kwotę 27 975,00 zł.
5. Odrębną grupę stanowili natomiast pełnoletni wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych, którzy otrzymali:
  - pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki – 9 wychowanków, na kwotę 24 938,60 zł,
  - pomoc pieniężną na usamodzielnienie – 2 wychowanków, na kwotę 11 022,00 zł.
6. Udzielono pomocy w formie mieszkań chronionych 3 wychowankom, natomiast 6 wychowanków otrzymało mieszkanie socjalne.
7. Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie Miasta Rzeszowa – podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie poprzez:
  - podnoszenie kwalifikacji pracowników pracujących na rzecz dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej i ich rodzin poprzez udział w szkoleniach, konferencjach. Inicjowanie współpracy z jednostkami pomocy społecznej sądem rodzinnym, Kościołem katolickim i innymi Kościołami, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
  - podnoszenie kwalifikacji pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, liczba szkoleń, konferencji i liczba pracowników z nich korzystających:

- POW Maria – udział 6 pracowników w 10 szkoleniach, konferencje – 1 os., studia podyplomowe – 1 os.,
  - POW Henryk – udział 9 pracowników w 9 szkoleniach oraz 1 osoby w 1 sympozjum,
- liczba funkcjonujących porozumień, na mocy których przebywają dzieci w pieczy zastępczej: POW Maria – 2 porozumienia,
  - liczba kontaktów z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny: POW Henryk i POW Maria:
    - „Stowarzyszenie na Rzecz Wszechstronnego Rozwoju Dzieci, Młodzieży i Dorosłych im. Bł. Karoliny Kózki” – współpraca dotyczyła organizacji wypoczynku zimowego i letniego,
    - Fundacja „Polski Fundusz Rozwoju” – realizacja Projektu „SamoDzielni” dla 3 usamodzielniających się wychowanków (4 weekendowe zjazdy w Warszawie), współpraca polegała między innymi na sfinansowaniu wychowankom kursów specjalistycznych związanych z ich przyszłym zawodem,
    - Fundacja „Świat bez barier” – cotygodniowe kontakty dotyczące organizacji czasu wolnego wychowankom w dni wolne od nauki szkolnej, współpraca dotyczyła również sfinansowania kursu jazdy konnej oraz kursu nauki jazdy dla usamodzielniających się wychowanków, organizacji „Pikniku Rodzin” i biegu charytatywnego „Dla Rodziny”,
    - Fundacja „Mam marzenie” – organizowanie diagnostyki laboratoryjnej dla wszystkich wychowanków,
    - Stowarzyszenie „Motocykliści Dzieciom” – współpraca przy organizacji wojewódzkiego konkursu piosenki oraz organizacji wycieczek autokarowych do Energylandii, Zatorlandii i Wieliczki, a także spotkania z „Motomikołajami”
    - Studenckie Koła Naukowe przy Uniwersytecie Rzeszowskim – 2 kontakty z okazji Dnia Dziecka i świąt Bożego Narodzenia.
8. Zapewnienie pieczy zastępczej dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodziców biologicznych w pieczy zastępczej:
- dane z instytucjonalnej pieczy zastępczej:
    - POW Maria:
      - realizowane Plany Pomocy Dziecku – 13,
      - organizowane posiedzenia Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka – 20,
      - liczba opiekunów usamodzielniania – 4,
      - sporządzone plany usamodzielniania – 3,
      - liczba zorganizowanych zajęć dodatkowych – 5, tj. zajęcia cotygodniowe: basen, tenis stołowy, taniec sportowy, siłownia – fitness, robotyka,
      - korepetycje – 5, z j. obcych i przedmiotów ścisłych,
      - zajęcia specjalistyczne – logopedyczne, wyrównawcze, terapeutyczne – prowadzone systematycznie,
    - POW Henryk:
      - realizowane Plany Pomocy Dziecku – 20,
      - organizowane posiedzenia Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka – 33,
      - liczba opiekunów usamodzielniania – 7,
      - sporządzone plany usamodzielniania – 4,
      - liczba zorganizowanych zajęć dodatkowych – 4, tj. zajęcia cotygodniowe: basen, taniec sportowy, siłownia – fitness, robotyka,
      - korepetycje – 4, z przedmiotów ścisłych,
      - zajęcia specjalistyczne – według właściwości pedagoga i psychologa – prowadzone systematycznie.

Domy dla Dzieci „Dobrawa” (14 miejsc), „Mieszko” (14 miejsc) oraz „Bolesław” (14 miejsc) dysponują łącznie 42 miejscami. W 2022 r. zapewniono opiekę 49 dzieciom:

- liczba realizowanych planów pomocy dziecku – 49,
- liczba organizowanych posiedzeń Zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka – 4,
- liczba wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia – 5 oraz sporządzonych planów usamodzielnienia – 4.

Wychowankowie otrzymują wsparcie ze strony wychowawców i specjalistów, takich jak: pedagog, psycholog, pielęgniarka. Kontakty dzieci z rodziną biologiczną organizuje specjalista pracy socjalnej. Na terenie placówki organizowano:

- zajęcia socjoterapeutyczne, wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne,
- programy profilaktyczne,
- zajęcia ogólnorozwojowe,
- zajęcia logopedyczne.

Kontynuowane były również porozumienia z wolontariuszami, na mocy których organizowano dla dzieci wsparcie z zakresu nauki matematyki, chemii, języków oraz zajęcia w czasie wolnym, takie jak: nauka tańca, nauka jazdy konnej, zajęcia plastyczne.

W placówkach realizowany jest program usamodzielnienia dla wychowanków w wieku od 15. do 18. roku życia. Objęto nim 9 wychowanków. Głównym celem programu jest wsparcie młodzieży wkraczającej w dorosłość, polegające na zmotywowaniu do działania, pokazaniu mocnych stron oraz nabyciu umiejętności komunikacyjnych, praktycznych i zawodowych. Zajęcia organizowane są przez wychowawców, psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego na terenie placówek, jak i poza nimi.

Centrum podejmowało działania dotyczące podnoszenia kwalifikacji pracowników placówek poprzez uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach, seminariach itp.:

- superwizja pracy dla wychowawców placówek (12 superwizji – po 4 superwizje w roku na każdą z trzech placówek), w której udział wzięło:
  - 14 osób w 4 superwizjach,
  - 6 osób w 3 superwizjach,
  - 2 osoby w 2 superwizjach,
  - 1 osoba w 1 superwizji,
- seminarium – 1, 2 pracowników,
- wizyta studyjna – 1, 1 osoba,
- konferencja – 1, 1 osoba,
- szkolenia – 2:
  - 3 osoby w 1 szkoleniu,
  - 1 osoba w 2 szkoleniach.

Przy wsparciu specjalistów oraz osób współpracujących z tut. Centrum organizowaliśmy również szkolenia dla rodziców biologicznych dzieci przebywających w placówkach (3 szkolenia):

- „Rola kuratora zawodowego” – szkolenie prowadzone przez kuratora zawodowego,
- „Rola asystenta rodziny” – szkolenie prowadzone przez koordynatora Zespołu ds. Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie,
- „Przemoc domowa – do kogo zwrócić się o pomoc, jak uruchomić procedurę Niebieskiej Karty?” – szkolenie prowadzone przez pracowników Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie MOPS w Rzeszowie.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. dr. Henryka Hanasiewicza jest placówką łączącą zadania placówki socjalizacyjnej i interwencyjnej, z regulaminową liczbą miejsc 14. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. Marii Hanasiewicz dysponuje 12 miejscami. Dom dla Dzieci „Mieszko” w Rzeszowie dysponuje 14 miejscami. Dom dla Dzieci „Bolesław” to placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 wychowanków. Dom dla Dzieci „Dobrawa” jest przeznaczony dla 14 wychowanków. Placówki „Mieszko”, „Bolesław” i „Dobrawa” skupione są w Centrum Administracyjnym do Obsługi Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych, zapewniającym wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną.

Pracą Centrum kieruje dyrektor, który jest zarazem dyrektorem trzech placówek i kieruje nimi przy pomocy wychowawców – koordynatorów. Placówki przeznaczone są dla dzieci powyżej 10. roku życia. W wyjątkowych przypadkach w placówce mogą być umieszczone dzieci poniżej 10. roku życia, szczególnie gdy przemawia za tym stan ich zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa. Placówki opiekuńczo-wychowawcze Miasta Rzeszowa dysponują łącznie 68 miejscami. Ponadto w okresie sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Rzeszowie przebywało 14 dzieci pochodzących z powiatu rzeszowskiego. W przypadku braku możliwości umieszczenia dzieci pochodzących z Rzeszowa w placówce na terenie miasta podejmowane są działania zmierzające do umieszczenia ich w placówkach funkcjonujących na terenie innego powiatu.

IX. OCHRONA ZWIERZĄT

1. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY MIASTO RZESZÓW W 2022 R.

W ramach **Programu, Gmina Miasto Rzeszów** realizuje zadania w zakresie:

- zapewnienia **bezdolnym zwierzętom** miejsca w schronisku,
- **opieki nad** kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie,
- odławiania **bezdolnych zwierząt**,
- sterylizacji i kastracji **zwierząt** w schronisku,
- poszukiwania właścicieli dla **bezdolnych zwierząt**.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2022 poz. 572), Rada Miasta Rzeszowa podjęła uchwałę nr LXI/1271/2022 z dnia 29 marca 2022 r., w sprawie określenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miasto Rzeszów w 2022 r.” Głównym celem założonym w Programie jest zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałania bezdomności zwierząt domowych.

W 2022 r. Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami został zrealizowany zgodnie z podjętą uchwałą w następującym zakresie:

1) Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt i poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt.

Zadanie to wykonywane było przez Rzeszowskie Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt w ramach zawartej umowy nr GK-K.7021.4.61.2020 z dnia 18 stycznia 2021 r. „Ochrona zwierząt”, która obejmuje: kompleksowe prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt przy ul. Ciepłowniczej 3 w Rzeszowie; interwencyjne odławianie i transport zwierząt bezdomnych z terenu miasta Rzeszowa. Do schroniska dla bezdomnych zwierząt „Kundelek” przy ul. Ciepłowniczej 3 w Rzeszowie przyjęto 396 psów i 286 kotów w 2022 r. Nowy dom lub prawowitego właściciela znalazło 370 psów i 224 koty. W schronisku na dzień 31.12.2022 r. przebywały 104 psy i 33 koty.

2) Sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie.

Dokarmianie w 2022 r. w miesiącach od stycznia do kwietnia oraz od września do grudnia w miejscach publicznych na terenie Miasta Rzeszowa wolno żyjących kotów wykonywane było, w oparciu o zawarte umowy nr GK-K.7031.7.1.2021 i GK-K.7031.7.1.2022, przez Rzeszowskie Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt.

W 2022 r. Gmina Miasto Rzeszów, na podstawie zawartej umowy nr GK-K.7031.6.1.2021 z dnia 19.01.2022 r., realizowała sterylizację i kastracje wolno żyjących kotów. Zabiegi wykonywane były w dwóch gabinetach weterynaryjnych zlokalizowanych przy al. Wyzwolenia 11 i al. Rejtana 33. W 2022 r. wykonano 411 zabiegów sterylizacji i 54 zabiegi kastracji.

3) Odławianie bezdomnych zwierząt.

Odławianie bezdomnych zwierząt domowych w 2022 r. wykonywane było przez Rzeszowskie Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt w ramach zawartej umowy nr: GK-K.7021.4.61.2020 z dnia 18 stycznia 2021 r. pn. „Ochrona zwierząt”, która obejmuje: kompleksowe prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt przy ul. Ciepłowniczej 3 w Rzeszowie; interwencyjne odławianie i transport zwierząt bezdomnych z terenu miasta Rzeszowa. W zakresie bezdomnych zwierząt gospodarskich odławianie w 2022 r. wykonywane było przez p. Roberta Sączawę, prowadzącego w ramach działalności gospodarczej usługi weterynaryjne, który zgodnie z umową nr SR-III.13.2021 z dnia 31.12.2021 r. wykonywał usługi w zakresie wyłapywania i przetransportowania bezdomnych zwierząt gospodarskich do gospodarstwa rolnego, znajdującego się w Rzeszowie, przy ul. Rzecha 8.

4) Sterylizacja i kastracja zwierząt w schronisku.

Ograniczenie populacji bezdomnych zwierząt w 2022 realizowane było przez podmiot prowadzący schronisko, zgodnie z zawartą umową nr: GK-K.7021.4.61.2020 z dnia 18 stycznia 2021 r. pn. „Ochrona zwierząt”, która obejmuje: kompleksowe prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt przy ul. Ciepłowniczej 3 w Rzeszowie; interwencyjne odławianie i transport zwierząt bezdomnych z terenu miasta Rzeszowa.

Usypianie ślepych miotów zwierząt.

Usypianie ślepych miotów zwierząt w 2022 r. dokonywane było w schronisku dla bezdomnych zwierząt zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt.

5) Zapewnienie miejsc dla zwierząt gospodarskich we wskazanym gospodarstwie rolnym.

Gmina Miasto Rzeszów w 2022 r. zapewnia miejsca bezdomnym zwierzętom gospodarskim w gospodarstwie rolnym p. Roberta Hurkały, zlokalizowanym przy ul. Rzecha 8 w Rzeszowie na podstawie umowy zlecenia. Przyjmujący zlecenie utrzymuje w gotowości odpowiednie pomieszczenia przeznaczone do przetrzymywania bezdomnych zwierząt gospodarskich lub odebranych, jest gotowy do utrzymania poszczególnych gatunków i grup technologicznych zwierząt gospodarskich oraz zapewnienia czasowej opieki nad odebranymi w wyniku interwencji zwierzętami gospodarskimi, traktowanymi w sposób określony w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt z terenu Miasta Rzeszowa, w dni robocze oraz wolne od pracy i święta. W 2022 r. nie zanotowano żadnej interwencji.

6) Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem bezdomnych zwierząt domowych w ubiegłym roku realizowane było przez podmiot prowadzący schronisko, w ramach zawartej umowy z lekarzem weterynarii.

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej kotom wolno żyjącym chorym, rannym lub uszkodzonym w zdarzeniach drogowych, mających miejsce na terenie Gminy Miasto Rzeszów w ubiegłym roku realizowane było przez podmiot prowadzący schronisko, w ramach zawartej umowy z lekarzem weterynarii.

Natomiast w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem dzikich zwierząt oraz bezdomnych zwierząt gospodarskich w 2022 r. zapewniono opiekę weterynaryjną wykonywaną przez p. Roberta Sączawę, prowadzącego działalność gospodarczą usługi weterynaryjne, zgodnie z umową nr SR III.13.2021 z dnia 31.12.2021 r.

X. GOSPODAROWANIE MIENIEM MIASTA RZESZOWA

1. WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY MIASTO RZESZÓW

Realizowany jest plan wieloletni podjęty uchwałą nr XLIII/899/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Rzeszów na lata 2021-2025.

Powyższy plan jest dokumentem strategicznym, określającym zasady oraz cele prowadzonej przez gminę polityki mieszkaniowej.

Gmina Miasto Rzeszów posiada i tworzy mieszkaniowy zasób w celu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej.

Plan określa:

- prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego w poszczególnych latach,
- analizę potrzeb oraz planów remontów i modernizacji wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata,
- planowaną sprzedaż lokali,
- zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu,
- sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach,
- źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach,
- wartość kosztów w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także koszty inwestycyjne,
- opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Opisane w planie zadania i kierunki działań realizowane były zgodnie z przyjętymi założeniami. Zmiana nastąpiła jedynie co do zakładanej kontynuacji sprzedaży mieszkań komunalnych. Uchwałą nr LXIII/1342/2022 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie uchylenia uchwał w sprawie zasad sprzedaży lokali mieszkalnych zakończono ciągłą sprzedaż lokali mieszkalnych w celu zachowania zasobu mieszkaniowego który jest niezbędny do realizacji zadań Gminy.

XI. PROMOCJA I WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

1. STRATEGIA MARKI RZESZOWA ORAZ PROGRAM PROMOCJI MIASTA RZESZOWA NA LATA 2020-2025

Wydział Marki Miasta, Współpracy Gospodarczej i Turystyki na przestrzeni ostatnich lat realizował swoje zadania oraz budował markę miasta Rzeszowa wdrażając działania wynikające z przyjętej

uchwałą nr LXXVI/1383/2014 z 17 czerwca 2014 roku aktualizacji Strategii Marki Rzeszów oraz Programu Promocji Miasta Rzeszowa na lata 2014–2020. Przyjęta na lata 2014–2020 strategia marki wytyczyła śmiałe cele miastu, które stało się synonimem innowacyjności w Polsce i na świecie.

Proces budowania rozpoznawalności marki miasta wymaga jednak czasu, dlatego Urząd Miasta Rzeszowa zlecił opracowanie aktualizacji Strategii Marki Rzeszowa i Programu Promocji na lata 2020–2025. Nowy dokument rekomenduje kontynuację działań wypracowanych przez Strategię Marki i Program Promocji Rzeszowa na lata 2014–2020 i mocne pozycjonowanie wizerunku „Rzeszów stolica innowacji” poprzez m.in. stworzenie submarek wokół dotychczasowego hasła i pokazanie innowacyjności w wielu jej aspektach.

15 grudnia 2020 r. Rada Miasta Rzeszowa podjęła uchwałę nr XL/830/2020 w sprawie przyjęcia Aktualizacji Strategii Marki Rzeszowa oraz Programu Promocji Miasta Rzeszowa na lata 2020–2025.

W celu opracowania Aktualizacji Strategii Marki Rzeszowa oraz Programu Promocji Miasta Rzeszowa na lata 2020–2025 przeprowadzone zostały badania, które pozwoliły dokonać diagnozy oraz analizy dotychczasowego wizerunku Rzeszowa, wraz ze wskazaniem elementów pożądaných. Uzyskane wyniki pozwoliły określić, w jaki sposób postrzegane jest miasto przez jego mieszkańców, studentów, firmy prowadzące w nim działalność, odwiedzających go turystów, a także przedstawicieli miast uznanych jako konkurencyjne względem Rzeszowa. Badania zostały przeprowadzone z wykorzystaniem ilościowych oraz jakościowych metod badawczych przez firmę Exacto Sp. z o.o., na zlecenie Gminy Miasta Rzeszów.

Realizacja założeń zawartych w ww. dokumentach przez Wydział Marki Miasta, Współpracy Gospodarczej i Turystyki w 2022 roku opierała się m.in. na:

2. REALIZACJA PROJEKTÓW

- **Projekt realizowany w ramach programu URBACT III – TECH REVOLUTION 2.0**

Tech Revolution, sieć transferu URBACT, to projekt realizowany w ramach programu URBACT III w okresie 06.2021 – 12.2022. Projekt realizowany w formie spotkań międzynarodowych liderów i partnerów projektu, w którym głównym celem jest wymiana doświadczeń i wzajemna nauka w obszarze tworzenia nowoczesnych cyfrowych miejsc pracy.

Tech Revolution daje czterem miastom z UE możliwość zapoznania się z dobrą praktyką opracowaną i wprowadzoną w Barnsley w Wielkiej Brytanii. Umożliwia tym miastom przestudiowanie każdego elementu praktyki, rozważenie ich własnego lokalnego kontekstu i strategicznych priorytetów, a następnie dostosowanie i przeniesienie różnych aspektów tego, co Barnsley zrobił, do ich lokalnego otoczenia.

Liderem projektu jest Barnsley z Wielkiej Brytanii, a partnerami Rzeszów wraz z miastami Alytus z Litwy, Novska z Chorwacji i Roeselare z Belgii.

- Promowanie i ochrona dziedzictwa przyrodniczego na obszarach rzecznych i terenach przybrzeżnych miast partnerskich Rzeszowa i Łucka (Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020).**

Projekt skupiał się na wykorzystaniu ukrytego i do tej pory mało eksponowanego dziedzictwa naturalnego obszarów rzecznych i terenów do nich przyległych w Rzeszowie i w Łucku (Ukraina). Oba miasta posiadają w tym zakresie podobny potencjał jednocześnie mierząc się z podobnymi wyzwaniami i problemami.

Bogactwo zasobów dziedzictwa naturalnego Rzeszowa i Łucka w znaczącej mierze skupia się wokół terenów nadbrzeżnych Wisłoka (w Rzeszowie) i Styru (w Łucku). Rzeki te, stanowiące nierozłączny element dziedzictwa naturalnego i wpisujące się w miejski krajobraz, na przestrzeni lat wielokrotnie były modyfikowane i podejmowano liczne inicjatywy w kierunku ich zagospodarowania; nadal odgrywają znaczącą rolę w życiu i funkcjonowaniu miast i ich mieszkańców.

W ramach realizacji projektu Wydział Marki Miasta, Współpracy Turystycznej i Turystyki zrealizował film promocyjny oraz w dniach 26-28 października 2022 r. zorganizował wizytę studyjną, w której uczestniczyło 15 osób z Łucka.

- Realizacja miejskiej kampanii komunikacyjnej skierowanej do obywateli Ukrainy, mającej na celu zachęcenie do szczepień ochronnych oraz zakup artykułów reklamowych (UNICEF).

Kampania reklamowa realizowana była w okresie 10.10.2022 r. – 31.03.2023 r., obejmowała kampanię internetową (Facebook i Google Ads) oraz outdoorową (bilbordy, ekrany LED, i citylight, plakaty, ulotki).

3. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

- **MIAMI / STANY ZJEDNOCZONE, 10-12 LUTEGO 2022 R.**

„60 Million Congress – Global Polonia Summit” to cykl międzynarodowych wydarzeń skupiających liderów biznesu i polityki, a także działaczy kulturalnych i społecznych związanych z Unią Europejską, Polską i Polonią. Udział Rzeszowa pozwala na promowanie miasta jako lokalizacji inwestycyjnej dla kapitału polonijnego oraz destynacji turystycznej dla Polonii z całego świata.

- **DZIEŃ PRZYJAŹNI POLSKO- WĘGIERSKIEJ, 25-26 MARCA 2022 R.**

Spotkanie przedstawicieli miasta Rzeszowa w Nyiregyhazie, aby wspólnie celebrować Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. Spotkanie było okazją do zacieśnienia więzi między miastami oraz do rozmowy na temat przyszłych projektów. Miasto Rzeszów reprezentowała Zastępca Prezydenta p. Krystyna Stachowska oraz Radny Miasta Rzeszowa p. Mateusz Szpyrka.

- **WIZYTA W BIELEFELDZIE, OBCHODY 30-LECIA PARTNERSTWA, 6-9 MAJA 2022 R.**

Wizyta przedstawicieli miasta Rzeszowa w Bielefeldzie, w związku z obchodami 30. rocznicy podpisania umowy partnerskiej, która przypadła na 2021 r. jednak ze względu na pandemię, rocznice świętowano rok później. Miasto Rzeszów reprezentował Prezydent p. Konrad Fijołek jak również p. Andrzej Burnat, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej oraz p. Irena Marszałek, Dyrektor MOPS.

- **DNI MIASTA NYIREGYHAZA, 13- 14 MAJA 2022 R.**

Dni Miasta Nyiregyháza, połączone z kiermaszem turystycznym. Podczas wydarzenia miasto Rzeszów zaprezentowało swoją ofertę turystyczną.

- **III SPOTKANIE PARTNERÓW PROJEKTU TECH REVOLUTION 2.0: ALYTUS, LITWA, 18-19.05.2022 R.**

Wizyta międzynarodowa w mieście Olita (Alytus) na Litwie, to kolejny wyjazd warsztatowy, realizowany w ramach projektu TechRevolution 2.0. Cele Olity i Rzeszowa są w dużej mierze podobne. Głównym tematem spotkania była możliwość wymiany doświadczeń w obszarze budowania ekosystemu startupów oraz systemu wsparcia przedsiębiorczości.

- **DNI MIASTA SATU MARE, 26-29 MAJA 2022 R.**

Obchody Dni Miasta Satu Mare były również okazją do świętowania 15. rocznicy podpisania umowy partnerskiej pomiędzy naszymi miastami, jak również do zacieśnienia więzi między miastami oraz rozmowy na temat przyszłych projektów. Miasto Rzeszów reprezentowała Zastępca Prezydenta p. Krystyna Stachowska oraz Radny p. Marcin Deręgowski.

- **UDZIAŁ W KONFERENCJI URBAN FUTURE, HELSINGBORG, SZWECJA, 1-3 CZERWCA 2022 R.**

Ponad 2000 najbardziej błyskotliwych twórców urbanistycznych, liderów, przedsiębiorców, zrównoważonych miast, specjalistów od mediów i talentów spotyka się, aby dzielić się doświadczeniami związanymi z wprowadzaniem zmian oraz rozmawiać zarówno o udanych, jak i nieudanych projektach. To recepta na przyspieszenie transformacji miast.

To jedno z największych tego typu wydarzeń na świecie odbywało się w tym roku w szwedzkim mieście Helsingborg. Udział w sesjach i warsztatach pozwolił na wymianę doświadczeń, a spotkania prowadzone przez światowych ekspertów urbanistyki dostarczyły nowych pomysłów na wykorzystanie przestrzeni miejskiej.

- **IMEX – FRANKFURT, NIEMCY, 31MAJA – 2 CZERWCA 2022 R.**

Rzeszów prezentował się na stoisku razem z G2A Areną podczas targów IMEX we Frankfurcie. Targi wyłącznie dla branżowców z sektora MICE tj. organizatorzy kongresów, centra konferencyjne, narodowe organizacje turystyczne, przewoźnicy, hotelarze, organizatorzy imprez motywacyjnych. Należą do najważniejszych i największych wydarzeń targowych z zakresu MICE w Europie i na świecie.

- **IV SPOTKANIE PARTNERÓW: HELSINKI, ESPO I TAMPERE, FINLANDIA, 9-12 SIERPNIA 2022 R.**

Wizyta studyjna w Helsinkach, Espo i Tampere realizowana w ramach projektu Tech Revolution w terminie 9- 12 sierpnia 2022 r. Wizyta studyjna związana była ściśle z budowaniem i funkcjonowaniem miejskich przestrzeni, których celem jest wsparcie ekosystemu startupów. Finlandia jest jednym z najprężniej działających europejskich krajów w tym obszarze, a rozwiązania wdrożone przez Helsinki czy Tampere są wzorcowym przykładem, jakie rozwiązania wdrażać i jak je rozwijać, żeby przyciągać startupy z całego świata.

- **ILA BERLIN AIR SHOW 2022, BERLIN, 22-26 CZERWCA 2022 R.**

Największa niemiecka Międzynarodowa Wystawa Lotniczo-Kosmiczna organizowana od 1992 r. co dwa lata w Berlinie, na terenie lotniska Schönefeld. Obok Salon International de l'Aéronautique et de l'Espace w Paryżu i Farnborough International Airshow jest to najważniejsza i największa wystawa lotnicza w Europie. Organizatorem wystawy jest Niemiecka Federacja Lotnictwa i Przemysłu Kosmicznego (Bundesverband der Deutschen Luft- und Raumfahrtindustrie).

- **FARNBOROUGH INTERNATIONAL AIRSHOW 2022, 22-24 LIPCA 2022 R.**

Targi lotnicze Farnborough International Airshow 2022 połączone z oficjalną wizytą w mieście Rushmoor, które jest oficjalnym miastem partnerskim Rzeszowa. W trakcie wydarzenia przedstawiciele Stowarzyszenia Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego Dolina Lotnicza podpisali porozumienie z Farnborough Aerospace Consortium – FAC o wzajemnej współpracy w obszarze wspierania przemysłu lotniczego. Oba klastry będą współpracować w kwestii promocji i organizacji misji gospodarczych, przy wsparciu Rushmoor i Rzeszowa.

- **TIRPAK FESTIWAL, 16-18 WRZEŚNIA 2022 R.**

Coroczny festiwal nawiązuje do tradycji ludowej grupy etnicznej Tirpaki, która zamieszkiwała niegdyś rejon Nyiregyhazy. Miasto Rzeszów reprezentowały p. Danuta Solarz, Radna Miasta Rzeszowa, oraz p. Zakia Cieślicka- Majka, Kierownik Referatu ds. Upowszechniania Kultury Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

- **VI SPOTKANIE PARTNERÓW PROJEKTU TECH REVOLUTION: BILBAO, HISZPANIA, 18-21 PAŹDZIERNIKA 2022 R.**

W dniach 18-21 października 2022 r. zespół projektu Tech Revolution 2.0 brał gościnnie udział w wizycie studyjnej w hiszpańskim mieście Bilbao. Wizyta została zorganizowana w ramach sieci transferu „AS Transfer”, realizowanej również z programu URBACT III, w ramach wydarzenia kończącego projekt. Liderem projektu jest Bilbao, a miastami partnerskimi Timisoara z Rumunii, Bielsko Biała z Polski i Tartu z Estonii.

Tematem przewodnim projektu AS Transfer jest Przemysł 4.0 i możliwości angażowania branż kreatywnych i innowacyjnych do współpracy z przemysłem oraz branżą produkcyjną, w celu zwiększania efektywności, jak również budowania konkurencyjnej przewagi na rynkach światowych.

- **TARGI IMEX LAS VEGAS, 11-13 PAŹDZIERNIKA 2022 R.**

IMEX America to największe w Ameryce Północnej targi branży turystyki biznesowej. Wydarzenie skupia tysiące przedsiębiorców i instytucji z całego świata. Miasto Rzeszów współtworzyło stoisko promocyjne.

- I SPOTKANIE SIECI EUROPEJSKIEJ STOLICY DEMOKRACJI, 17-19 PAŹDZIERNIKA 2022 R.

Europejska Stolica Demokracji to organizacja non-profit (organizator konkursu), została założona przez Instytut Innowacji w Polityce. Instytut ma siedzibę w Wiedniu i w Berlinie, z partnerami w 15 krajach stanowi ogólnoeuropejską sieć zajmującą się propagowaniem demokracji. Działa na mocy austriackiego prawa federalnego. Wybrana Europejska Stolica Demokracji będzie cieszyć się wsparciem Instytutu Innowacji w Polityce, przyciągając zainteresowanie obywateli, zwiększy się również zainteresowanie sponsorów nowo wybraną Europejską Stolicą Demokracji. Wszystkie miasta, które wysłały aplikacje, automatycznie stają się członkami sieci. Każde spotkanie sieci ma temat przewodni, np.: partycypacja młodych i starszych obywateli.

- **SMART CITY EXPO WORLD CONGRESS, BARCELONA, 15-17 LISTOPADA 2022 R.**

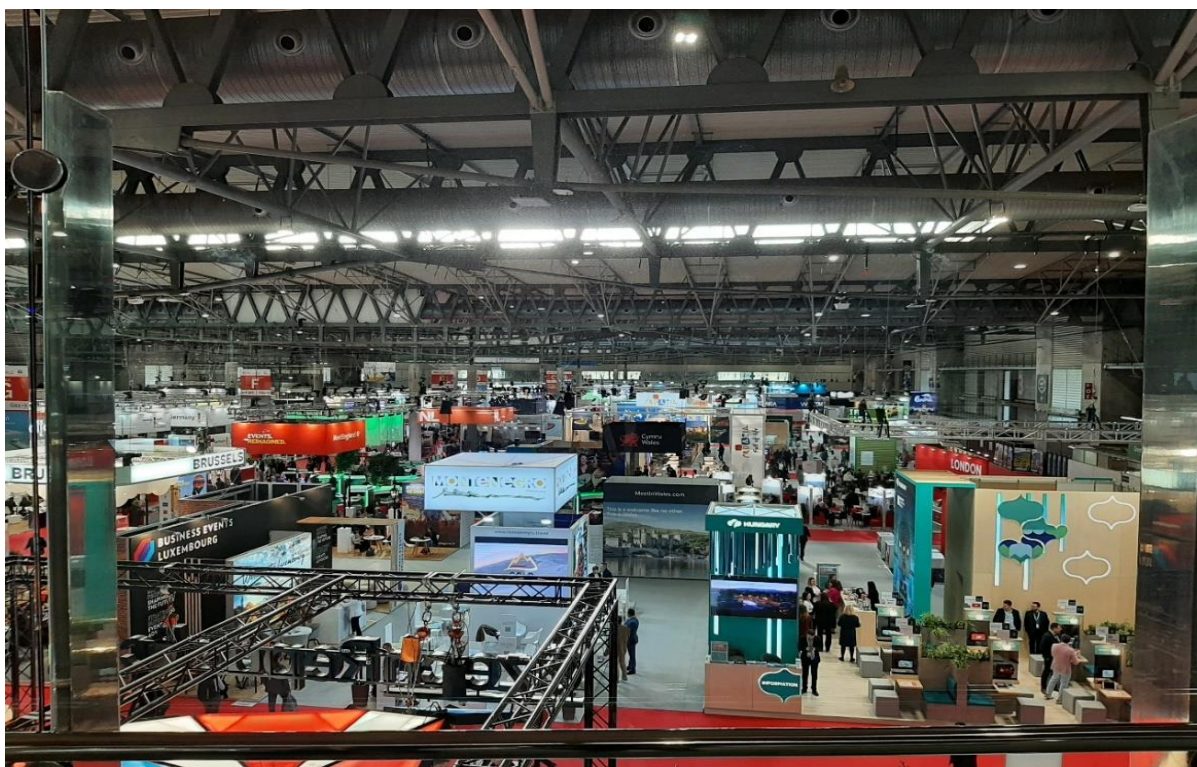
Największe targi smart city w Europie i na świecie. Rzeszów, przy współpracy z firmą ML System, wystawił wspólny pawilon, na którym prezentowano rozwiązania smart w mieście. Na stoisku prezentowało się również 5 rzeszowskich startupów, które dzięki obecności na targach miały okazję na rozbudowanie sieci kontaktów i pozyskanie potencjalnych inwestorów i kontrahentów.

- **IBTM World 2022, 29 LISTOPADA – 1 GRUDNIA 2022 R.**

Targi IBTM w Barcelonie należą do najbardziej popularnych w przemyśle spotkań. Brałszy w nich udział wraz G2A Arena. Promocja miasta podczas ich trwania pozwala na budowanie wizerunku miasta Rzeszowa jako atrakcyjnej destynacji dla wydarzeń MICE.

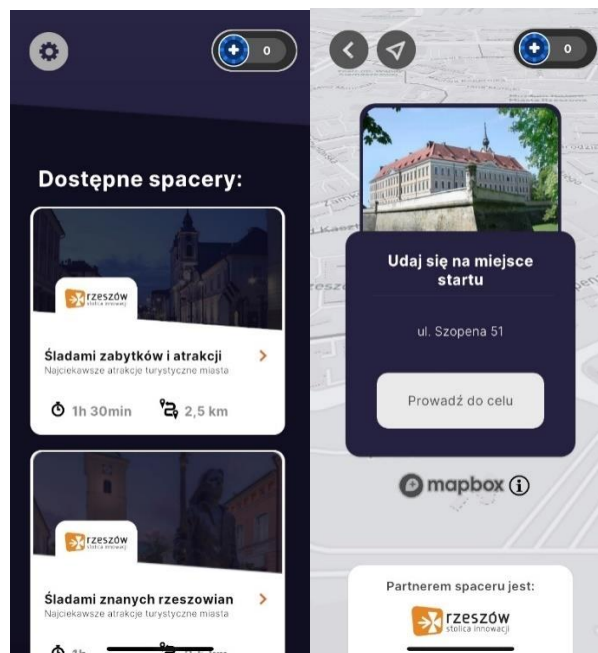
Visit Rzeszów – Audioprzewodnik

Aplikacja, która umożliwia zwiedzanie Rzeszowa z audioprzewodnikiem. Aplikacja obecnie ma dostępne cztery spaceru:

- 1) Atrakcje i zabytki Rzeszowa – najważniejsze zabytki i atrakcje w naszym mieście.
- 2) Znani rzeszowianie – biografie słynnych ludzi pochodzących z naszego miasta
- 3) Rzeszów dla każdego – spacer dostępny dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim i w wersji z wysokim kontrastem
- 4) Śladami Edwarda Janusza – zobacz jak wyglądało nasze miasto ponad 100 lat temu!

W wybranych trasach dostępne są też quizy, które sprawdzą wiedzę odnośnie poznanych przystanków.

Aplikacja dostępna na iOS i Google Play.

XII. STREFA PŁATNEGO PARKOWANIA

Uchwałą Nr XVIII/372/2015 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 17 listopada 2015 roku została ustanowiona na drogach publicznych miasta Rzeszowa Strefa Płatnego Parkowania. Strefa funkcjonuje od 1 stycznia 2016 r. Powstała ona w wyniku realizacji projektu pn. „Poprawa funkcjonowania komunikacji publicznej w centrum Rzeszowa poprzez ograniczenie ruchu tranzytowego i wprowadzenie strefy płatnego parkowania”, realizowanego przy współfinansowaniu przez Unię Europejską, ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013. Celem wprowadzenia Strefy Płatnego Parkowania była regulacja liczby pojazdów w mieście, zmierzająca do zwiększenia rotacji pojazdów, skrócenia czasu postoju oraz zmiany przyzwyczajeń komunikacyjnych mieszkańców, w celu większego wykorzystania środków transportu zbiorowego.

W związku z uruchomieniem Strefy Płatnego Parkowania wprowadzono niezbędne narzędzia dla kierowców, umożliwiające zapłatę za postój.

Miejska Administracja Targowisk i Parkingów w Rzeszowie realizuje zadania Gminy Miasto Rzeszów, w tym między innymi związane z organizacją i prowadzeniem Strefy Płatnego Parkowania w Rzeszowie. Strefa Płatnego Parkowania ustanowiona została uchwałą Nr XVIII/372/2015 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 17 listopada 2015 r. Funkcjonuje od 1 stycznia 2016 r. Celem jej wprowadzenia była regulacja liczby pojazdów w mieście, zmierzająca do zwiększenia rotacji pojazdów poprzez skrócenie postoju oraz zmianę przyzwyczajzeń komunikacyjnych mieszkańców w celu większego wykorzystania środków transportu drogowego. W momencie powstania obejmowała dwie podstrefy: I – „Niebieską” oraz II – „Pomarańczową”. Od października 2020 r. poszerzono Strefę Płatnego Parkowania o kolejne dwie podstrefy III – „Zieloną” obejmującą osiedle 1000-Lecia oraz IV – „Czerwoną” obejmującą osiedle gen. Grota Roweckiego. W chwili obecnej kierowcy mogą skorzystać z 217 parkometrów umożliwiających transakcje gotówkowe i bezgotówkowe. Ponadto do opłacenia postoju w Strefie Płatnego Parkowania wykorzystać można siedmiu operatorów aplikacji mobilnych: ePARK, moBILET, mPAY, AnyPark, SkyCash, CityParkApp i FlowBird. W celu efektywnego zarządzania wykorzystaniem miejsc parkingowych zamontowanych są 22 tablice zmiennej treści (VMS), które informują w czasie zbliżonym do rzeczywistego, o liczbie wolnych miejsc parkingowych w poszczególnych częściach strefy. Do nadzorowania właściwego wykorzystania strefy płatnego parkowania służy system opomiarowania miejsc parkingowych zainstalowany w obszarze dwóch podstref SPP (I – „Niebieska” i II – „Pomarańczowa”). System wykorzystuje 338 kamer zamontowanych na 232 wsporczych słupach kamerowych oraz 305 czujników montowanych w podłożu. Uruchomiono także aplikację mobilną E-PARKING umożliwiającą naprowadzanie kierowcy do wolnego miejsca postojowego. 22 listopada 2022 r. Rada Miasta Rzeszowa podjęła uchwałę nr LXIX/1416/2022 zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia na drogach publicznych miasta Rzeszowa strefy płatnego parkowania pojazdów samochodowych oraz wprowadzenia wysokości opłat za postój pojazdów, wysokości opłaty dodatkowej i sposobu ich poboru. Od dnia 1 stycznia 2023 r. zmianie uległy opłaty za postój pojazdów oraz wydłużono okres obowiązywania opłat za postój pojazdów od 8.00 do 20.00.

XIII. ZDROWIE

1. PROGRAM PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI DLA MIASTA RZESZOWA NA LATA 2021-2025

- Program wykrywania zakażeń wirusowego zapalenia wątroby typu C wśród mieszkańców miasta Rzeszowa.

Z programu mogli korzystać rzeszowianie mający 18 lat i więcej, osoby z grup ryzyka, hospitalizowane, po przebytych drobnych zabiegach medycznych oraz osoby bezrobotne. W ramach programu mieszkańcy Miasta mogli wykonać nieodpłatne badanie w kierunku obecności przeciwciał anti-HCV, w dwóch przychodniach i Szpitalu Miejskim w Rzeszowie. Przeprowadzono także edukację indywidualną, dotyczącą profilaktyki zakażeń HCV, wraz z przekazaniem uczestnikom programu tematycznej ulotki.

Program promowano w lokalnych mediach, także społecznościowych, poprzez plakaty i ulotki oraz w formie krótkiego spotu w autobusach miejskich. W okresie od 14 lutego 2022 r. do 31 października 2022 r. z bezpłatnych badań wczesnego wykrywania zakażeń HCV i edukacji prozdrowotnej skorzystało 500 osób w wieku od 18 roku życia. U 3 osób stwierdzono nieprawidłowe (pozytywne) wyniki w zakresie testu anti-HCV. Osoby te zostały skierowane do lekarza rodzinnego celem dalszej diagnostyki i leczenia specjalistycznego. U 497 osób wyniki były negatywne. Realizatorem programu był SP ZOZ Nr 1 w Rzeszowie.

Wydatkowana kwota: **35 400,00 zł**.

- [Program wczesnego wykrywania raka piersi wśród mieszkanki miasta Rzeszowa na lata 2021-2025.](#)

Program finansowany z budżetu Miasta kierowany jest do kobiet w wieku 40-49 lat oraz w wieku 70 lat i więcej, mających dodatni wywiad rodzinny w kierunku występowania raka piersi. Celem programu jest wczesne wychwycenie zmian nowotworowych piersi poprzez szeroką edukację prozdrowotną i badania mammograficzne. Program ten uzupełnia ofertę programu badań mammograficznych, który finansowany jest ze środków Ministerstwa Zdrowia i skierowany do kobiet w wieku 50-69 lat.

W okresie od 14.02.2022 r. do 16.12.2022 r. ankietę kwalifikującą do badania mammograficznego wypełniło 110 kobiet. Z badań mammograficznych skorzystało 74 kobiety. Z instruktażu w zakresie nauki samobadania piersi na fantomie skorzystało 49 osób. U 8 kobiet stwierdzono nieprawidłowe wyniki badania mammograficznego, skierowano je na kontrolną wizytę lekarską – w ramach programu – i dalsze leczenie finansowane przez NFZ.

Higienistki/pielęgniarki szkolne zatrudnione w SP ZOZ Nr 1 zrealizowały zajęcia edukacyjne na temat zapobiegania nowotworom piersi, w ostatnich klasach szkół średnich. Przeprowadzono je w 23 rzeszowskich szkołach średnich, wzięło w nich udział 1729 dziewcząt. Program promowano w lokalnych mediach, także społecznościowych, poprzez plakaty i ulotki oraz w formie krótkiego spotu w autobusach miejskich. Podmiot leczniczy przygotował także film edukacyjny na temat profilaktyki nowotworów piersi. Udostępniono go na stronie internetowej SP ZOZ Nr 1 i Urzędu Miasta Rzeszowa. Wydatkowano kwotę: **39 846,00 zł.**

- [Program wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego wśród mieszkańców miasta Rzeszowa na lata 2021-2025.](#)

Program realizował SP ZOZ Nr 1 – Pracownia Endoskopii w Szpitalu Miejskim w Rzeszowie. Celem programu jest zwiększenie skuteczności wczesnego wykrywania polipów gruczolakowatych oraz nowotworów jelita grubego wśród mieszkańców Rzeszowa poprzez działania informacyjno-edukacyjne oraz wykonywanie badań przesiewowych. Program promowano w lokalnych mediach, także społecznościowych, poprzez plakaty i ulotki oraz w formie krótkiego spotu w autobusach miejskich.

Z programu mogli skorzystać mieszkańcy Rzeszowa w wieku 50-75 lat niezależnie od wywiadu rodzinnego, lub młodsi, w wieku 40-49 lat, jeśli krewni pierwszego stopnia chorowali na raka jelita, oraz osoby w wieku 25-49 lat z potwierdzoną przez poradnię chorobą genetyczną.

W okresie od 14.02.2022 r. do 21.11.2022 r. z porady lekarza specjalisty i badań kolonoskopowych skorzystało 97 osób. W znieczuleniu ogólnym wykonano 68 kolonoskopii diagnostycznych, w tym z biopsją, 28 kolonoskopii z polipektomią. Efektem Programu jest wykrycie u 12 osób polipów gruczolakowatych, pobranie 71 wycinków do badania histopatologicznego oraz skierowanie 46 osób na dalszą diagnostykę/leczenie w ramach finansowania przez NFZ.

Wydatkowano kwotę: **108 00,00 zł.**

- [Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Rzeszowa w wieku od 65 lat oraz z grup podwyższonego ryzyka.](#)

Do programu zaproszeni byli mieszkańcy Rzeszowa szczególnie narażeni na ryzyko zachorowania. Były to osoby w wieku od 65 lat oraz z grup podwyższonego ryzyka, z chorobą przewlekłą i/lub niedoborami odporności w wieku poniżej 65 roku życia oraz dzieci w wieku od ukończenia 6 miesięcy życia. Warunkiem udziału w programie było także zameldowanie w Rzeszowie. W programie zastosowano szczepionkę dopuszczoną do obrotu w Polsce pn. Vaxigrip Tetra, dającą szeroką ochronę przeciw wirusom grypy.

SP ZOZ Nr 1 promował program przez film edukacyjny na temat profilaktyki grypy i skuteczności szczepień przeciw grypie, który udostępniono na stronie internetowej Urzędu Miasta Rzeszowa. Zaszczepiono łącznie 2546 rzeszowian.

Ze szczepień skorzystało najwięcej mieszkańców powyżej 65 roku życia – 2 403 osoby, osób dorosłych przewlekłe chorych – 140, dzieci przewlekłe chorych – 3. Program realizował SP ZOZ Nr 1 w Rzeszowie od 05.10.2022 r. do 20.12.2022 r.

Wydatkowano kwotę: 235 963,54 zł.

- Program „Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Rzeszowa na lata 2022-2025”.

W dniu 21 listopada 2022 r. Miasto ogłosiło konkurs na realizację nowego programu polityki zdrowotnej pn. „Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Rzeszowa na lata 2022-2025”.

W ww. konkursie ofert Prezydent Miasta Rzeszowa przyjął ofertę PARENS Sp. z o.o. w Rzeszowie jako realizatora ww. Programu i przeznaczył kwotę 650 000,00 zł na jego realizację /Zarządzenie nr VIII/2151/2022 z dnia 27 grudnia 2022 r./.

Termin realizacji programu ustalono od dnia 18 stycznia 2023 r. do 15 grudnia 2025 r.

2. MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022-2025

- Szkolne programy profilaktyczne uwzględniające organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.

W roku 2022 szkolne programy profilaktyczne, uwzględniające prowadzenie pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych, realizowane były na terenie 42 rzeszowskich szkół. Ponad 6 100 uczniów systematycznie uczestniczyło w zajęciach dostosowanych do ich wieku, zainteresowań, zaangażowania oraz umiejętności. Ich głównym celem było promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów, a przede wszystkim kształtowanie nawyków i przyzwyczajzeń aktywnego oraz kulturalnego wypoczynku. Równocześnie ponad 950 dzieci klas I i II z 23 szkół podstawowych brało udział w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych. Miały one na celu podniesienie ogólnej sprawności fizycznej dzieci oraz korekcję wad postawy. Łącznie zrealizowano 11 482 godziny zajęć sportowych oraz 2 271 godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych. W zawodach organizowanych w różnych dyscyplinach sportowych, w programie „Współzawodnictwo sportowe w ramach Miejskich Igrzysk zmniejszeniem uzależnień młodzieży” rywalizowało około 5 500 dziewcząt i chłopców. Natomiast ponad 990 dzieci z 21 przedszkoli uczestniczyło w programie „Aktywny przedszkolak”, jak również w zawodach pn. Mini Przedszkolada. Dzieci i młodzież chętnie brały również udział w zajęciach w ramach programów „Lato na sportowo” i „Rowerowy maj”.

Na realizację wszystkich programów profilaktycznych uwzględniających organizację 13 753 godzin pozalekcyjnych zajęć sportowych, korekcyjno-kompensacyjnych i zawodów, wraz z zakupem nagród dla ich uczestników oraz pokryciem kosztów transportu i opieki medycznej, przekazano szkołom środki finansowe w wysokości 555 684 zł, z zabezpieczonej w budżecie kwoty 589 211 zł. Szkoły wydatkowały 538 845,82 zł, pozostała kwota w wysokości 16 838,18 zł została zwrócona do budżetu Miasta.

- Programy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – promujące organizację imprez bezalkoholowych – realizowane przez Urząd Miasta i Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- dofinansowanie szkół i przedszkoli realizujących wspólnie z Radami Osiedli programy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – promujące organizację imprez bezalkoholowych.

Na terenie wszystkich osiedli realizowane były programy, których nadrzędnym celem była promocja alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, sportowa rywalizacja, propagowanie aktywnego wypoczynku, promocja rodzinnych imprez bezalkoholowych, jak również integracja mieszkańców osiedla.

Na realizację programów zabezpieczono w budżecie kwotę 330 000 zł.

W 2022 roku na realizację wymienionych programów przekazano 19 przedszkolom i 34 szkołom środki finansowe w wysokości 329 034,76 zł.

- zintegrowane działania profilaktyczno-edukacyjne ukierunkowane na ograniczenie zjawisk patologicznych, organizowane przez Wydział Polityki Społecznej wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W profilaktyce szkód związanych z piciem alkoholu oraz używaniem środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież duże znaczenie mają kampanie społeczne adresowane do ściśle określonych grup i środowisk społecznych, mające wsparcie medialne. W ogólnopolskiej kampanii edukacyjno-profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2022”, której towarzyszyło hasło „Nie czas na nudę”, brało udział 12 rzeszowskich szkół. W ramach realizowanych konkursów zostało nagrodzonych 20 uczniów.

Dotacje:

- 1) Dla Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej Nr 1 w Rzeszowie na program „Profilaktyka uzależnień, promocja zdrowego trybu życia i kształtowanie zachowań korzystnych dla zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży wieku szkolnego” w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Program adresowany do uczniów rzeszowskich szkół realizowany był w dwóch etapach, w okresie od 14.03.2022 r. do 17.06.2022 r. i od 01.09.2022 r. do 16.12.2022 r., przez Dział Higieny Szkolnej SP ZOZ Nr 1. Składał się z trzech modułów tematycznych: „Profilaktyka uzależnień – wpływ uzależnień na zdrowie człowieka”, „Zdrowe odżywianie kształtuje umysł i ciało” oraz „Profilaktyka zdrowia psychicznego”. Miał on na celu przekazanie informacji o korzyściach płynących ze zdrowego stylu życia, wpływie alkoholu, środków psychoaktywnych, nikotyny, napojów energetyzujących i innych uzależnień na zdrowie człowieka, z jednoczesnym zwróceniem uwagi na negatywne skutki zachowań ryzykownych (środki psychoaktywne, grupy nieformalne) oraz przekazanie informacji, jak sobie radzić z problemem i gdzie szukać pomocy. Uczestnicy zostali zapoznani także: z zasadami odżywiania opartymi o piramidę zdrowego żywienia oraz z korzyściami wynikającymi z urozmaiconej diety, ze skutkami złych nawyków żywieniowych oraz poinformowani o wpływie I i II śniadania na koncentrację i uczenie się. Uświadomiono również uczniom, z jakimi zagrożeniami mogą się spotkać w życiu codziennym (media elektroniczne, szkodliwe treści, przestępczość internetowa), a także zwrócono uwagę na temat, czym jest przemoc i agresja. Grupowe zajęcia edukacyjne, mające na celu przekazanie uczniom powyższych informacji, prowadzone były m.in. w formie pogadarek, prezentacji multimedialnych, konkursów, paneli dyskusyjnych. Uczestnicy otrzymali również materiały edukacyjne. Programem objęto 19 952 uczniów oraz udzielono 8 851 porad indywidualnych w szkolnych gabinetach profilaktyki.

Na realizację programu zabezpieczono w budżecie kwotę 430 000 zł, która w całości została przekazana i wydatkowana.

- 2) Dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Uzależnień w Rzeszowie na realizację programów z zakresu profilaktyki uzależnień uwzględniających

profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną, w szczególności dla dzieci, młodzieży i rodziców oraz zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin, w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W 2022 roku mieszkańcy miasta skorzystali z 598 świadczeń z zakresu diagnozy i psychoterapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin. Pracownicy Centrum Leczenia Uzależnień prowadzili zajęcia profilaktyczno-edukacyjne w 29 rzeszowskich szkołach i skorzystało z nich 15 764 uczniów, natomiast na terenie 6 szkół zajęcia prowadzone były w systemie teleinformatycznym, w formie nauki zdalnej za pomocą platformy Microsoft Teams 365 i uczestniczyło w nich 1 300 uczniów (sytuacja epidemiologiczna). Celem tych zajęć było przeciwdziałanie uzależnieniom chemicznym (alkohol, narkotyki, dopalacze, nikotyna) oraz behawioralnym (uzależnienie od gier hazardowych, komputera, Internetu i innych technologii informacyjnych), jak również podnoszenie umiejętności w rozpoznawaniu i radzeniu sobie ze stresem oraz emocjami. Prowadzone były także zajęcia dotyczące nawiązywania pozytywnych kontaktów z rówieśnikami, integracji zespołów klasowych, poczucia własnej wartości i świadomości swojej osoby oraz metod efektywnego uczenia się. Uczniowie uczestniczyli w warsztatach związanych z rozpoznawaniem i konstruktywnym reagowaniem w sytuacji przemocy oraz cyberprzemocy. Po zrealizowanych zajęciach przeprowadzono 119 godzin konsultacji psychoprofilaktycznych, z których skorzystało 37 pedagogów. Zrealizowano również 40 godzin szkoleń dla rodziców, nauczycieli i pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, żołnierzy, pracowników Izby Wyrzeźwień oraz pracowników higieny szkolnej. Uczestniczyło w nich ogółem 565 osób.

Na realizację powyższych działań zabezpieczono i przekazano środki finansowe w wysokości 580 000 zł. SP ZOZ Centrum Leczenia Uzależnień rozliczył i wydatkował kwotę 578 284 zł. Środki finansowe w wysokości 1 716 zł zostały zwrócone do budżetu Miasta.

3. PROGRAM WSPÓŁPRACY MIASTA RZESZOWA NA 2022 ROK Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 3 UST. 3 USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 R. O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE.

➤ Dotacje dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

W 2022 roku Prezydent Miasta Rzeszowa ogłosił **35** otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych, w tym:

- **33** konkursy w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- **2** konkursy w trybie określonym uchwałą nr LXV/1216/2013 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie określenia warunków oraz trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Miasto Rzeszów.

Organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, złożyły łącznie **622** oferty, w tym:

- **354** oferty w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- **268** ofert w odpowiedzi na konkursy dotyczące finansowania rozwoju sportu przez Gminę Miasto Rzeszów.

Prezydent Miasta Rzeszowa zawarł **402** umowy o dotacje, których celem było wsparcie:

- **251** zadań publicznych, w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- **151** zadań z zakresu finansowania rozwoju sportu.

Ogólna kwota dotacji, udzielonych w trybie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz uchwały LXV/1216/2013 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie określenia warunków oraz trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Miasto Rzeszów, wyniosła **11 094 460,70 zł**, przy czym:

- kwotę **8 611 981,70 zł** przeznaczono na dofinansowanie realizacji zadań w trybie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- kwotę **2 482 479,00 zł** na finansowanie rozwoju sportu w Rzeszowie.

XIV. OCHRONA ŚRODOWISKA

Wydział Klimatu i Środowiska Urzędu Miasta Rzeszowa realizuje następujące plany i programy:

- 1) Program Ochrony Środowiska Miasta Rzeszowa,
- 2) Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Rzeszowa,
- 3) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej miasta Rzeszowa,
- 4) Program ograniczenia niskiej emisji dla miasta Rzeszowa,
- 5) Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Rzeszowa do roku 2030.
- 6) Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasto Rzeszów na lata 2011-2032.

Ponadto Rzeszów zakwalifikował się do dwóch Misji UE (Misje to nowe i innowacyjne formy współpracy na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców Europy i poza nią. Misje to nowość Programu „Horyzont” i oryginalna koncepcja w polityce UE):

➤ „100 neutralnych klimatycznie i inteligentnych miast”

Celem Misji jest wsparcie i promocja 100 europejskich miast w systemowej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej i przekształcenie ich w ośrodki eksperymentów i innowacji (ostatecznie miast jest 112, 100 z UE i 12 spoza, lecz związanych z Programem „Horyzont”).

W ramach Misji podjęte zostaną wszelkie działania na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej (neutralność klimatyczna - osiągnięcie zerowej emisji gazów cieplarnianych netto, która ma być realizowana głównie poprzez redukcję emisji, inwestowanie w zielone technologie oraz ochronę/poprawę stanu środowiska naturalnego).

Rzeszów będzie prowadził działania we wszystkich obszarach, takich jak: energetyka stacjonarna (budynki, oświetlenie), produkcja i przesył energii (w tym produkcja energii z OZE), transport, gospodarka odpadami i ściekami itd. Systemowa transformacja energetyczna jaka zostanie przeprowadzona na przestrzeni najbliższych lat będzie obejmować:

- transformację miasta w centrum innowacji,
- wdrożenie nowych form zarządzania partycypacyjnego oraz nowych modeli biznesowych, ekonomicznych i finansowania działań na rzecz klimatu,
- przygotowanie modeli o charakterze „zintegrowanego planowania miejskiego”, włączenie inteligentnych systemów i zarządzania danymi.

Olbrzymie znaczenie będzie miało wzmocnienie wymiaru partycypacji społecznej, aktywne włączenie szerokiego grona interesariuszy (NGOs, uczelnie, biznes, mieszkańcy) w procesy planowania i zarządzania miastem, wykorzystania potencjału spółek komunalnych oraz wypracowania nowych modeli długoterminowej „zielonej” współpracy z przedsiębiorcami.

W ramach Misji powstanie Umowa (kontrakt) Klimatyczna Miasta (zawierająca zarys miejskich celów klimatycznych oraz strategię, jaka zostanie podjęta w celu ich realizacji. Powiązana będzie ściśle z planami działań i finansowania miasta).

➤ **„Przystosowanie się do zmiany klimatu”.** Europa odporna na zmiany klimatu.

Misja ma na celu:

- przygotowanie Europy do radzenia sobie z zaburzeniami klimatycznymi, pomagając obywatelom, społecznościom i regionom lepiej zrozumieć, przygotować się na zagrożenia klimatyczne, takie jak fale upałów, pożary lasów, susze, powódzie, burze i choroby, i zarządzać nimi,
- przyspieszenie przejścia do przyszłości odpornej na zmiany klimatu, poprzez wsparcie 200 europejskich społeczności i regionów, które odzwierciedlają różnorodność klimatu i podejścia do przeciwdziałania zagrożeniom klimatycznym w Europie, poprzez współtworzenie wizji, ścieżek innowacji i warunków umożliwiających transformacyjną adaptację,
- budowanie głębokiej odporności, skalowanie praktycznych rozwiązań wywołujących przemiany społeczne poprzez 100 głębokich demonstracji odporności klimatycznej w wielu społecznościach i regionach europejskich.

1. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA MIASTA RZESZOWA

Program ochrony środowiska miasta Rzeszowa uchwalony został przez Radę Miasta Rzeszowa uchwałą z dnia 30 marca 2021 r. nr XLIV/933/2021. Dokument określa cele i kierunki działań na rzecz poprawy stanu środowiska w obrębie analizowanych obszarów interwencji w przyjętej perspektywie czasowej, tj. w latach 2021-2024. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.), Prezydent Miasta Rzeszowa sporządza co 2 lata raporty z wykonania Programu, które przedstawia Radzie Miasta Rzeszowa, a następnie na podstawie art. 18 ust. 3 ww. ustawy przekazuje do Zarządu Województwa Podkarpackiego.

Informacje dotyczące stopnia realizacji zadań zawartych w Programie ochrony środowiska miasta Rzeszowa uchwalonego przez Radę Miasta Rzeszowa uchwałą z dnia 30 marca 2021 r. nr XLIV/933/2021 za 2022 rok.

Ip.	Obszar interwencji	Cel	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Wskaźniki			Koszty realizacji zadania [tys. zł/rok]	Źródła finansowania [tys. zł/rok]	Dodatkowe informacje o zadaniu
					Nazwa	Wartość bazowa	Wartość osiągnięta w 2022 r.			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	N	O
1	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Poprawa jakości powietrza oraz efektywne zarządzanie energią.	Budowa systemu monitorowania parametrów i zarządzania energią w jednostkach organizacyjnych miasta Rzeszowa.	Gmina Miasto Rzeszów (OI, FP)	Budynek	0 szt.	10 szt.	17,12	Projekt pilotażowy NCBJ	Zadanie było realizowane częściowo ze względu na brak źródeł finansowania
			Poprawa efektywności energetycznej budynków poprzez eliminację zużycia energii biernej.	Gmina Miasto Rzeszów (OI, FP)	Budynek	10 szt.	0 szt.	–	–	Zadanie nie było realizowane ze względu na brak środków

			Rozbudowa instalacji PV na budynkach miejskich.	Gmina Miasto Rzeszów (WI, OI, FP)	Instalacja PV	58 szt.	3 szt.	1017,7	Środki własne Gminy Miasto Rzeszów	¹⁾
			Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na obiektach MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie	MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie	Instalacja PV	3 szt.	5 szt.	915,7	EFRR, Środki własne MPWiK Sp. z o.o.	²⁾
2	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Zmniejszenie negatywnego oddziaływania hałasu na mieszkańców miasta Rzeszowa oraz środowisko naturalne.	Sieć wypożyczalni rowerów, skuterów i hulajnog miejskich.	Gmina Miasto Rzeszów (ZTM w Rzeszowie)	Liczba dostępnych rowerów, skuterów, hulajnog miejskich Źródło: ZTM w Rzeszowie	80 rowerów, 20 skuterów, 50 -e-hulajnog	10 rowerów elektrycznych 60 skuterów elektrycznych ³⁾	129	Środki własne ZTM w Rzeszowie	
3	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Modernizacja i rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej miasta Rzeszowa jako element działań na rzecz poprawy stanu wód podziemnych i powierzchniowych.	Budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Rzeszowa.	MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie	Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej Źródło: MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie	611,4 km	8,7 km	10795,4	Środki własne MPWiK Sp. z o.o.	
			Budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta Rzeszowa.	Gmina Miasto Rzeszów (WI)	Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej Źródło: UM Rzeszowa, Wydział Inwestycji	972,39 km	1,54 km	5268,7	Środki własne Gminy Miasto Rzeszów	
			Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie miasta Rzeszowa.	MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie	Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej Źródło: MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie	569,2 km	12,9 km	1048,5	Środki własne MPWiK Sp. z o.o.	
			Monitoring sieci wodno-kanalizacyjnej	MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie	Inteligentny system zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi Źródło: MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie	–	1	5584	FS, Środki własne MPWiK Sp. z o.o.	⁴⁾

			Rozbudowa zbiorników wody pitnej na osiedlu Pobitno w Rzeszowie - etap I.	MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie	Zwiększenie pojemności sieciowych zbiorników wodociągowych miasta Rzeszowa z 38 000 m ³ do 53 000 m ³ Źródło: MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie	38 000 m ³	53 000 m ³	8181	Pożyczka NFOŚiG W, Środki własne MPWiK Sp. z o.o.	⁵⁾
4	GOSPODARKO DPADAMI I ZAPIOBIEGANIE POWSTAWA NIU ODPADÓW	Wdrażanie działań mających na celu poprawę systemu gospodarowania odpadami.	Przebudowa instalacji do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych w celu przystosowania jej do rozsortowania (doczyszczania) selektywnie zbieranych odpadów	MPGK - Rzeszów Sp. z o.o.	Poziom recyklingu i przygotowanie do ponownego użycia odpadów komunalnych Źródło: MPGK - Rzeszów Sp. z o.o.	39,2 % ⁶⁾	17,94 % ⁷⁾	–	–	⁸⁾
Rozbudowa i modernizacja kompostowni odpadów biodegradowalnych			MPGK - Rzeszów Sp. z o.o.	Moc przerobowa kompostowni [Mg/rok] Źródło: MPGK - Rzeszów Sp. z o.o.	4 000 (Mg/rok)	4 000 (Mg/rok)	1,912	WFOŚiGW, Środki własne MPGK - Rzeszów Sp. z o.o.	⁹⁾	
Budowa instalacji do termicznego przetwarzania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, z odzyskiem energii			Gmina Miasto Rzeszów (WI)	Liczba miejskich instalacji termicznego przetwarzania odpadów Źródło: UM Rzeszowa	0	–	–	–	Zadanie nie było realizowane ze względu na brak zadania w budżecie miasta	
Działania informacyjno-edukacyjne dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.			Gmina Miasto Rzeszów (WGK)	Ilość przeprowadzonych akcji Źródło: UM Rzeszowa	1 w ciągu roku	14 akcji ¹⁰⁾	188,01	Środki własne Gminy Miasto Rzeszów		
Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest.			Gmina Miasto Rzeszów (WOŚiR)	Masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest [Mg]	439,30	92,188 Mg ¹¹⁾	57,413	NFOŚiG W, WFOŚiG W, Środki własne Gminy Miasto Rzeszów		

			Prowadzenie i aktualizacja rejestru wyrobów zawierających azbest.	Gmina Miasto Rzeszów (WOŚiR)			2689,800 Mg ¹²⁾	–	Środki własne Gminy Miasto Rzeszów	
5	ZASOBY PRZYRODNICZE	Zachowanie bogactwa przyrodniczego i walorów krajobrazowych przestrzeni miejskiej.	Nasadzenie zieleni i wykonanie nowych trawników na terenach zielonych i w parkach na terenie miasta.	ZZM w Rzeszowie	Liczba nasadzonych drzew i krzewów Źródło: ZZM w Rzeszowie	300 drzew/ rok 2 000 krzewów/ rok	1110 drzew, 2168 szt. krzewów, 3129 szt. traw, 12532 szt. bylin, 314 szt. pnączy, 4 łąki kwietne o powierzchni 980 m ²	2239,897	RBO, Środki własne ZZM w Rzeszowie	
			Nasadzenia zieleni na terenach obiektów użyteczności publicznej.	Gmina Miasto Rzeszów (WOŚiR)	Liczba nasadzonych drzew i krzewów Źródło: UM Rzeszowa, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	200 drzew /rok 1 000 krzewów /rok	221 szt. drzew, 1149 szt. krzewów, 1057 szt. bylin, traw, pnączy	202,802	Środki własne Gminy Miasto Rzeszów	
Pozostałe zadania niewskazane w harmonogramie realizacji Programu										
6			Realizacja placów przetwarzania odpadów wielkogabarytowych i odpadów z czyszczenia ulic.	MPGK - Rzeszów Sp. z o.o.				853,542	Środki własne MPGK - Rzeszów w Sp. z o.o.	¹³⁾
7			Zmniejszenie emisji spalin taboru przeznaczanego do odbioru odpadów komunalnych.	MPGK - Rzeszów Sp. z o.o.	Liczba samochodów niskoemisyjnych Źródło: MPGK - Rzeszów Sp. z o.o.	1	3	400	Środki własne MPGK - Rzeszów w Sp. z o.o.	¹⁴⁾

- 1) Instalacje wykonano w ramach następujących inwestycji: „Przebudowa basenu miejskiego przy ul. Matuszczaka”, „Poprawa infrastruktury na stadionie KS Korona Załęże”, „Budowa Zespołu Oświatowego na osiedlu Drabinianka”.
- 2) W ramach zadania wykonano instalację PV o mocy 50,72 kW oraz 4 mikroinstalacje o łącznej mocy 54,4 kW.
- 3) Hulajnogi elektryczne (przed wyłonieniem operatora Systemu Rzeszowskiego Roweru Miejskiego) zostały wprowadzone komercyjnie (bez udziału Miasta) do użytkowania na terenie Rzeszowa.
- 4) W ramach zadania:
  1. Dostarczone sprzęt i oprogramowanie do systemu GIS i modelowania.
  2. Dostarczone i zamontowano urządzenia AKPiA oraz zintegrowano oprogramowanie do modelowania, systemu GIS i systemu SCADA, w tym:
    - punkty Pomiarowe (P) – 45 szt.,
    - nowe węzły pomiarowe (WP) – 13 szt.,
    - węzły pomiarowe istniejące (WP) – 21 szt.,
    - obiekty wodociągowe (OW) – zbiorniki wody – 11 szt.,

- hydrofornie (H) – 8 szt.,
  - liczniki ścieków (LŚ) – 1 szt.,
  - punkty sprzedażowe wody (SW) – 1 szt.,
  - pomiar napełnienia kanału (K) – 27 szt.,
  - integrację oprogramowania do modelowania systemu GIS i systemu SCADA.
3. Opracowano dane GIS oraz modeli numerycznych sieci wodociągowej tj.:
- GIS digitalizacja i paszportyzacja danych,
  - opracowanie modelu numerycznego sieci wodociągowej.
4. Uruchomiono i przeprowadzono testy komputerowego systemu nadzoru nad siecią wodociągową i siecią kanalizacji sanitarnej tj.:
- skonfigurowano i uruchomiono system GIS, system SCADA, modele numeryczne, mechanizmy integracji oraz zainstalowanych urządzeń AKPiA,
  - przeprowadzono szkolenia pracowników MPWiK Sp. z o.o.
- 5) Realizacja zadania odbywała się w latach w 2021 - 2022 r. Zbiornik wody pitnej został oddany do użytkowania w sierpniu 2022 r.
- 6) Ze względu na zmiany w prawie osiągnięte poziomy recyklingu należy odnosić do wymaganych poziomów określonych w art. 3b ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 2519, z późn. zm.), które mają charakter zmienny tj. narastający (co rok kilka procent więcej). Wartość stałą osiągną dopiero w 2035 r. Zgodnie z powyższym, wymagany poziom recyklingu za 2022 to 25 %, natomiast poziom osiągnięty przez MPGK Rzeszów Sp. z o.o. to 17,94 %.
- 7) Wartość liczona wg obowiązującego w 2022 roku rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1530).
- 8) Zadanie nie było realizowane ze względu na trudności finansowe, terenowe, jak i brak możliwości pozyskania środków z funduszy pomocowych. W jego ramach planuje się wymianę wyeksploatowanych urządzeń na nowoczesne zautomatyzowane linie do segregacji odpadów, przebudowę lub budowę nowej hali. W zakresie technicznych prac przygotowawczych wykonano demontaż wyeksploatowanego sita stosowanego w przetwarzaniu odpadów zmieszanych. Dodatkowa analiza wykazała konieczność weryfikacji założeń planowanego zadania ze względu na ograniczenia obszarowe hali. W 2023 r. roku zostanie dokonana weryfikacja koncepcji przebudowy obiektu oraz dopracowana koncepcja budowy nowoczesnej sortowni w innym obszarze.
- 9) Na przełomie lat 2022/2023 rozpoczęto realizację zadania od wykonania kanalizacji deszczowej i montażu separatora. W ramach zadania docelowo planuje się budowę hermetycznych bioreaktorów z systemem usuwania substancji odorowych.
- 10) W ramach zadania zorganizowano szereg nw. działań informacyjno – edukacyjnych tj.:
1. Przeprowadzono konkurs dla uczniów rzeszowskich placówek edukacyjnych – „Dobra Aura w Rzeszowie”,
  2. Zorganizowano wystawę dzieł sztuki z elektrycznych śmieci – „Beezuteria i ogrody w szkle”,
  3. Wprowadzono program lojalnościowy dla szkół – „Certyfikat Ekopuszczyka”,
  4. Zorganizowano kampanię edukacyjną – „Rzeszowski Tydzień bez Elektrycznych Śmieci”,
  5. Zorganizowano Rzeszowski Tydzień bez Plastik – „Tipy na Plastik”,
  6. Zorganizowano wydarzenie w Rzeszowskich Piwnicach – „Finał Eko Kampanii”,
  7. Zorganizowano stoisko informacyjno - edukacyjne w formie stacjonarnej dotyczące prawidłowej segregacji odpadów dla mieszkańców miasta Rzeszowa, na którym:
    - przygotowano wystawę informującą o czasie rozkładu różnych rodzajów odpadów w środowisku – „Jak długo żyją śmieci”,
    - wyeksponowano zasady segregacji opakowań i odpadów niebezpiecznych na terenie miasta Rzeszowa,
  8. Przeprowadzono warsztaty w zakresie prawidłowej segregacji odpadów poprzez zabawę edukacyjną pn.: „Wędką - eko- wyławiamy śmieci z rzeki” oraz edukacyjną grę planszową – „Rzeszów - miasto EkoNautów”,

9. Zorganizowano happening ekologiczny, w ramach którego zorganizowano/ przygotowano/ zakupiono:

- stoisko na temat prawidłowej segregacji – jak nie marnować jedzenia,
- stoisko – warsztaty na temat domowej chemii/kosmetyków,
- stoisko – warsztaty krawieckie na temat szycia worków na warzywa/owoce,
- e-plakat promujący wydarzenie,
- występ grupy teatralnej dla dzieci ze spektaklem o tematyce ekologicznej,
- wspólne z mieszkańcami miasta tworzenie obrazu z nakrętek,
- torby typu paryżanka (siatkowe) w liczbie 350 sztuk, które były rozdawane podczas happeningu.

10. Wykonano słownik segregacji o nakładzie 300 sztuk, który był rozdawany podczas happeningu.

11. Nagrano film z udziałem uczniów szkół z terenu miasta Rzeszowa – „Rzeszów bez plastiku”.

12. Przeprowadzono konkurs z nagrodami dla szkół na zebranie największej ilości (wagowo) odpadów z makulatury i butelek PET.

13. Przeprowadzono zajęcia dydaktyczne (co najmniej jedna godzina lekcyjna) w każdej szkole w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz gospodarki o obiegu zamkniętym.

14. Przekazano każdej ze szkół co najmniej 100 szt. ulotek w formacie A5 oraz co najmniej 10 szt. plakatów w formacie A3 o tematyce dotyczącej gospodarowania odpadami.

11) Masa unieszkodliwionych wyrobów azbestowych w 2022 r.

12) Ilość wyrobów azbestowych przewidywana do usunięcia zgodnie z Bazą Azbestową prowadzoną przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

13) W ramach zadania w 2022 r. wykonano prace ziemne, mury oporowe i kanalizację deszczową oraz place przygotowane do wykonania warstwy wierzchniej wraz z ich oświetleniem. Przewidywany termin zakończenia prac to II kwartał 2023 r. W kolejnym etapie zostaną wykonane boksy na odpady. Celem realizacji zadania jest poprawa sposobu gospodarowania odpadami wielkogabarytowymi i odpadami pochodzącymi z czyszczenia ulic.

14) W ramach zadania planowany jest zakup kolejnych 2 samochodów niskoemisyjnych sztuk w 2023 r.

2. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA PRZED HAŁASEM DLA MIASTA RZESZOWA

„Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Rzeszowa na lata 2018-2022” został uchwalony przez Radę Miasta Rzeszowa uchwałą nr LXII/1437/2018 z dnia 10 lipca 2018 r.. W w/w programie zawarte zostały zadania, mające na celu poprawę klimatu akustycznego na terenie miasta Rzeszowa, tj. działania długoterminowe, krótkoterminowe i edukacyjne oraz określone zostały jednostki i podmioty realizujące powyższe zadania. Prezydent Miasta Rzeszowa sporządza raz w roku raporty z wykonania Programu. W związku z obowiązkiem wykonania raportu za 2022 r., w dniu 27 stycznia 2023 r. wystąpiono do poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta Rzeszowa, jednostek miejskich oraz innych instytucji z prośbą o przedstawienie informacji dotyczącej stopnia realizacji zadań wskazanych w Programie za 2022 r. Na podstawie otrzymanych informacji został sporządzony raport za 2022 r. :

Podmiot odpowiedzialny za realizację działań	Rodzaj działania z Programu ochrony środowiska przed hałasem	Opis działań podjętych w 2022 r. mających wpływ na ograniczenie hałasu
Zarząd Transportu	Promocja komunikacji zbiorowej	W 2022 r. prowadzone były działania promocyjne związane z wdrożeniem współfinansowanych ze środków unijnych projektów obejmujących rozbudowę układu

Miejskiego w Rzeszowie		komunikacyjnego, zakup nowoczesnego taboru autobusowego oraz systemu informacji pasażerskiej. Bieżąca analiza wniosków rad osiedli i pasażerów oraz prognozowanie potrzeb w oparciu o ocenę ich zasadności skutkuje upłynnieniem ruchu autobusów i zapewnieniem dogodnych przesiadek poprzez lepszą koordynację przewozów. Poprawa jakości funkcjonowania komunikacji miejskiej i promowanie jej poprzez środki masowego przekazu, nowe formy sprzedaży biletów sprawiły, że w Rzeszowie po okresie znaczącego zanikania pandemii rośnie liczba pasażerów.
Zarząd Transportu Miejskiego w Rzeszowie	Promocja komunikacji rowerowej w świetle rozwoju ścieżek rowerowych	Promocja komunikacji rowerowej oparta była na wdrożeniu Rzeszowskiego Systemu Roweru Miejskiego. W roku 2022 funkcjonował w oparciu o dwa rodzaje pojazdów: - rowery w liczbie 10 sztuk, - skutery elektryczne w liczbie 60 sztuk. Wypożyczenie pojazdów odbywało się w dowolnie wyznaczonych strefach. Jednocześnie możliwym było pozostawienie pojazdu w każdym miejscu miasta, co wiązało się z dodatkową opłatą. Każdorazowe wypożyczenie pojazdu umożliwiała aplikacja w telefonie, która ułatwiała odczytanie danych dotyczących pojazdu: czas przejazdu, dystansu pojazdu, opłaty wynikającej z czasu wypożyczenia pojazdu, zasięg pojazdu wynikający ze stanu naładowania baterii (dot. skuterów elektrycznych). Nie zapomina się o udostępnianiu rowerzystom możliwości parkowania swoich pojazdów. Duży parking rowerowy (mogący pomieścić 50 pojazdów) znajduje się w centrum miasta, w bezpośredniej bliskości Dworca Lokalnego.
Zarząd Transportu Miejskiego w Rzeszowie	Promocja pojazdów cichych	Oprócz zakupu 10 elektrobusów i systemu ładowania, dostarczonego w IV kwartale 2018 r., prowadzona jest polityka dalszego pozyskiwania taboru nisko- i zeroemisyjnego w postaci 10 autobusów napędzanych CNG (sprężonym gazem) i 6 autobusów elektrycznych. Dzięki temu po najbardziej obciążonych liniach będą kursować autobusy charakteryzujące się niską i zerową emisyjnością, jeśli chodzi o spaliny, oraz nieporównywalnie mniejszym hałasem w trakcie jazdy. Wprowadzenie nowych autobusów jest promowane na wszelkiego rodzaju spotkaniach, w mediach i podczas wywiadów udzielanych dla prasy, radia i telewizji
Zarząd Transportu Miejskiego w Rzeszowie	Promocja i edukacja alternatywnych form wykorzystania samochodów	Najmniej zaawansowane ze względu na ograniczony zasięg oddziaływania na zachowania społeczne były działania w zakresie promowania alternatywnych form wykorzystania samochodów, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • Car sharing – czyli wypożyczalnie samochodów (free floating car sharing), rozmieszczone w przestrzeni miasta; • Car pooling – wspólne dojazdy samochodami.

		Jak należy oceniać, działania nakierowane na promowanie „EKO – zachowań” wśród mieszkańców miasta powinny przynieść w przyszłości pozytywne skutki, przyczyniając się do poprawy klimatu akustycznego Rzeszowa.
Biuro Rozwoju Miasta Rzeszowa	Informacje zawarte w uchwalonych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w 2022 r., uwzględniające zagrożenie hałasem	W roku 2022 uchwalonych zostało 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczących terenów o różnych funkcjach i różnych zasadach zagospodarowania. W sporządzonych planach miejscowych dla terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ust. Prawo ochrony środowiska obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r. poz. 112).
Biuro Rozwoju Miasta Rzeszowa	Informacje zawarte w uchwalonych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w 2022 r., uwzględniające zagrożenie hałasem – cd.	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana nr 322/3/2021 mpzp nr 283/6/2016 w rejonie ul. Strzelniczej i ul. Szewskiej w Rzeszowie, uchwalona uchwałą nr LXII/1317/2022 z dnia 26 kwietnia 2022 r.. Powierzchnia mpzp to ok. 0,04 ha. Zmiana planu dotyczy likwidacji obiektu sieci gazowej (nie dotyczy ochrony przed hałasem). - mpzp nr 92/22/2004 w rejonie ul. Wieniawskiego i ul. Kiepury w Rzeszowie , w części „B”. uchwalony uchwałą nr LXIII/1337/2022 r. z dnia 24 maja 2022 r. Powierzchnia mpzp to ok. 9,56 ha. Teren w mpzp przeznaczony jest pod komunikację (lokalizacja dróg publicznych głównych). Ustalenia mające na celu ochronę przed hałasem: <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie pasów zieleni i zieleni przydrożnej ; - dopuszczenie urządzeń zmniejszających poziom hałasu (ekrany akustyczne). - mpzp nr 323/4/2021 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie, uchwalony uchwałą nr LXIII/1336/2022 z dnia 24 maja 2022 r. . Powierzchnia mpzp to ok. 3,88 ha. Teren w mpzp przeznaczony pod tereny zieleni urządzonej – publiczny park samorządowy – i drogi dojazdowej. Ustalenia mające na celu ochronę przed hałasem: <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie nieprzekraczalnej linii dla zabudowy rekreacyjno-sportowej od drogi dojazdowej. - mpzp nr 320/1/2021 – I-A terenów nadrzecznych na osiedlu Nowe Miasto w Rzeszowie, uchwalony uchwałą nr LXVII/1462/2022 z dnia 27 września 2022 r. Powierzchnia w mpzp to ok. 12,57 ha. Teren w mpzp przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, tereny zieleni urządzonej o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym, z zachowaniem 75% pow. biologicznie czynnej, oraz komunikację. Ustalenia w mpzp mające na celu ochronę przed hałasem: <ul style="list-style-type: none"> - ustalenie linii nieprzekraczalnych i obowiązujących dla zabudowy mieszkaniowej. - mpzp nr 284/7/2016 – I-A „Kopiec Konfederatów Barskich” uchwalony uchwałą nr LXVIII/1482/2022 z dnia 25 października 2022 r. Powierzchnia mpzp to ok. 25,58 ha.

		<p>Teren w mpzp przeznaczony jest pod tereny zieleni urządzonej (parki, bulwary, promenady) oraz tereny komunikacji (drogi główne, lokalne i dojazdowe). Ustalenia w mpzp mające na celu ochronę przed hałasem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie zieleni wysokiej wzdłuż drogi głównej z zachowaniem ekspozycji Kopca Konfederatów Barskich; - parking w zieleni urządzonej.
Miejski Zarząd Dróg w Rzeszowie	Budowa południowej obwodnicy Rzeszowa	W ramach realizacji tego zadania w opracowaniu znajduje się dokumentacja projektowa na budowę obwodnicy południowej w ramach zadania inwestycyjnego, pn.: „Przygotowanie i realizacja budowy odcinka drogi wojewódzkiej wraz z mostem od DK 19 ul. Podkarpacka do DW 878 ul. Sikorskiego w Rzeszowie”.
	Wymiana nawierzchni – ul. Emilii Plater na odcinku od Al. Powstańców Warszawy do ul. Poznańskiej	Wymiana nawierzchni od ul. Powstańców Warszawy do ul. Poznańskiej. Przedmiotowa ulica jest własnością Politechniki Rzeszowskiej.
	ul. Warszawska, na odcinku od ul. Wylotowej do Ronda Jana Pawła II	Brak zadania w budżecie jednostki oraz wieloletniej prognozie finansowej miasta Rzeszowa na dzień 31.01.2023 r. MZD w Rzeszowie wnioskował do projektu budżetu na rok 2023 o przyznanie środków na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ekranów akustycznych przy ul. Warszawskiej. W trakcie bieżącego roku wniosek zostanie ponowiony.
	Wymiana nawierzchni asfaltowej– ul. Klementyny Hoffmanowej, na odcinku od ul. Mochnackiego do ul. Langiewicza	Wymiana nawierzchni asfaltowej, na odcinku od ul. Mochnackiego do ul. Langiewicza. W 2020 r. została ułożona nakładka asfaltowa na przedmiotowym odcinku ulicy.
	Wymiana nawierzchni asfaltowej– ul. Langiewicza na odcinku od ul. Hoffmanowej do ul. Reformackiej	MZD złoży wniosek o przyznanie środków na remont ul. Langiewicza na odcinku od ul. Hoffmanowej do ul. Reformackiej.

	<p>Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu – ul. ks. Jałowego, na odcinku od ul. M. Borelowskiego do al. Ł. Ciepłińskiego</p>	<p>Na ul. ks. Jałowego odbywa się ruch autobusów komunikacji publicznej dojeżdżających do Dworca Lokalnego w Rzeszowie, co uniemożliwia montaż progów zwalniających. Montaż progów zwalniających mógłby spowodować generowanie dodatkowego hałasu, w związku z hamowaniem przed progiem, przejeżdżaniem po progu i ponownym rozpędzaniem pojazdu, a także zwiększyć emisję zanieczyszczeń powstałych w wyniku hamowania oraz spalin wytwarzanych dodatkowo przy ponownym rozpędzaniu pojazdów.</p>
	<p>Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu - ul. Krakowska, na odcinku od ul. Wyspiańskiego do ul. Sportowej</p>	<p>Na odcinku ul. Krakowskiej, od skrzyżowania z ul. Sportową do skrzyżowania z ul. Wyspiańskiego, odbywa się ruch autobusów komunikacji publicznej dojeżdżających do Dworca Lokalnego w Rzeszowie, co uniemożliwia montaż progów zwalniających. Montaż progów zwalniających mógłby spowodować generowanie dodatkowego hałasu, w związku z hamowaniem przed progiem, przejeżdżaniem po progu i ponownym rozpędzaniem pojazdu, a także zwiększyć emisję zanieczyszczeń powstałych w wyniku hamowania oraz spalin wytwarzanych dodatkowo przy ponownym rozpędzaniu pojazdów.</p>
<p>Miejski Zarząd Dróg w Rzeszowie</p>	<p>Rozbudowa ul. Podkarpackiej i ul. Dąbrowskiego w celu poprawy warunków ruchu w okolicach skrzyżowania ul. Dąbrowskiego i al. Batalionów Chłopskich, upłynnienie ruchu w rejonie skrzyżowania oraz koordynacja sygnalizacji świetlnej z innymi sąsiadującymi skrzyżowaniami – ul. Dąbrowskiego, na odcinku od Placu Śreniawitów do al. Powstańców Warszawy.</p>	<p>Zadanie inwestycyjne zrealizowane. Koordynacja sygnalizacji świetlnej realizowana jest na bieżąco.</p>
	<p>Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu – ul. Leszka Czarnego, na odcinku od ul. Zenitowej do ul. Litewskiej</p>	<p>Ul. Leszka Czarnego jest drogą powiatową. Występują na niej skrzyżowania oraz wyjazdy z dróg wewnętrznych. Z uwagi na fakt, że po ul. Leszka Czarnego odbywa się ruch autobusów komunikacji publicznej, nie ma możliwości wprowadzenia środków trwałego uspokojenia ruchu, tj. progów zwalniających. Ponadto montaż progów zwalniających mógłby spowodować generowanie dodatkowego hałasu, w związku z hamowaniem przed progiem, przejeżdżaniem po progu i ponownym</p>

		rozpędzaniem pojazdu, a także zwiększyć emisję zanieczyszczeń powstałych w wyniku hamowania oraz spalin wytwarzanych przy ponownym rozpędzaniu pojazdów.
	Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu – ul. Jana III Sobieskiego, na odcinku od ul. Bernardyńskiej do ul. Grunwaldzkiej	Ul. Sobieskiego jest drogą powiatową. Występują na niej skrzyżowania oraz wyjazdy z dróg wewnętrznych. Wykonanie środka trwałego uspokojenia ruchu typu próg zwalniający na ul. Sobieskiego mógłby spowodować generowanie dodatkowego hałasu, w związku z hamowaniem przed progiem, przejeżdżaniem po progu i ponownym rozpędzaniem pojazdu, a także zwiększyć emisję zanieczyszczeń powstałych w wyniku hamowania oraz spalin wytwarzanych przy ponownym rozpędzaniu pojazdów.
Miejski Zarząd Dróg w Rzeszowie	Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu – ul. Ćwiklińskiej, na odcinku od ul. Zelwerowicza do Domu Studenckiego „Mrowisko”	Z uwagi na skrzyżowanie, liczne wyjazdy oraz łuki poziome i pionowe na ul. Ćwiklińskiej brak jest możliwości wprowadzenia środków trwałego uspokojenia ruchu, takich jak progi zwalniające. Montaż progów zwalniających mógłby spowodować generowanie dodatkowego hałasu, w związku z hamowaniem przed progiem, przejeżdżaniem po progu i ponownym rozpędzaniem pojazdu, a także zwiększyć emisję zanieczyszczeń powstałych w wyniku hamowania oraz spalin wytwarzanych przy ponownym rozpędzaniu pojazdów. Ponadto na przedmiotowym odcinku drogi znajduje się stosowne oznakowanie ograniczające prędkość.
	Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu, wymiana nawierzchni – ul. Stanisława Pigionia, na odcinku od ul. Cegielnianej do budynku Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego	W związku z wnioskiem o wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu, wskazano, że na przedmiotowym odcinku ul. Pigionia znajdują się środki trwałego uspokojenia ruchu, takie jak progi zwalniające, oraz występuje stosowne oznakowanie ograniczające prędkość do 20 km/h.
	Uptynienie ruchu w rejonie skrzyżowania al. Sikorskiego z al. Powstańców Warszawy oraz koordynacja sygnalizacji świetlnej z innymi sąsiadującymi skrzyżowaniami – ul. Kwiatkowskiego, na odcinku od ul. Cichej do ul. Kępa	Przebudowa skrzyżowania al. Powstańców Warszawy z al. Sikorskiego została zrealizowana w 2019 r. Koordynacja sygnalizacji świetlnej jest realizowana na bieżąco.
	Wprowadzenie środków trwałego	Wykonanie środka trwałego uspokojenia ruchu typu próg zwalniający na przedmiotowych odcinkach ul. Pułaskiego

Miejski Zarząd Dróg w Rzeszowie	uspokojenia ruchu – ul. Pułaskiego, na odcinkach od al. Cieplińskiego do ul. ks. Józefa Sondej oraz od ul. Mochnackiego do ul. Władysława Łokietka.	mogłoby spowodować generowanie dodatkowego hałasu, w związku z hamowaniem przed progiem, przejeżdżaniem po progu i ponownym rozpędzaniem pojazdu, a także zwiększyć emisję zanieczyszczeń powstałych w wyniku hamowania oraz spalin wytwarzanych przy ponownym rozpędzaniu pojazdów.
	Ekrany akustyczne – ul. Okulickiego, na odcinku od ul. Krakowskiej do ul. Broniewskiego	Brak zadania w budżecie jednostki oraz wieloletniej prognozie finansowej miasta Rzeszowa na dzień 31.01.2023 r. MZD w Rzeszowie wnioskował do projektu budżetu na rok 2023 o przyznanie środków na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę ekranów akustycznych przy ul. Okulickiego, na odcinku od ul. Krakowskiej do ul. Broniewskiego. W trakcie bieżącego roku wniosek zostanie ponowiony.
	Wprowadzenie trwałych elementów uspokojenia ruchu – ul. Króla Augusta, od ul. Okulickiego do ul. Baczyńskiego	Na przedmiotowym odcinku ul. Króla Augusta znajdują się środki trwałego uspokojenia ruchu, takie jak próg zwalniający, oraz występuje stosowne oznakowanie ograniczające prędkość do 20 km/h.
	Wymiana nawierzchni, zastosowanie środków uspokojenia ruchu – ul. Mikołajczyka, na odcinku od ul. Ofiar Katynia do al. Wyzwolenia	MZD zawnióskuje o przyznanie środków na wymianę nawierzchni asfaltowej na przedmiotowym odcinku ulicy. Na odcinku ul. Mikołajczyka znajdują się środki trwałego uspokojenia ruchu, takie jak progi zwalniające, oraz występuje stosowne oznakowanie ograniczające prędkość do 20 km/h.
Miejski Zarząd Dróg w Rzeszowie	Wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu – ul. Witolda Świadka, na odcinku od ul. Seniora do ul. ks. J. Popiełuszki	Na przedmiotowym odcinku ul. Świadka znajdują się środki trwałego uspokojenia ruchu, takie jak 6 progów zwalniających, oraz stosowne oznakowanie ograniczające prędkość do 20 km/h.
	Budowa drogi od ul. Lubelskiej do ul. Warszawskiej	Inwestycja została zrealizowana.
	Budowa drogi wraz z wiaduktem (nad ul. Warszawską i torami kolejowymi), od ul. Warszawskiej do ul. Krakowskiej	Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na dzień 31.01.2023 r., rozpoczęcie prac projektowych zaplanowano na 2023 r. Z uwagi na przebieg drogi przez tereny Gminy Świlcza (sołectwo Rudna Wielka), rozpoczęcie prac projektowych i późniejsza realizacja wymaga podpisania porozumienia przez Samorząd Województwa Podkarpackiego i Gminę Miasto Rzeszów. Po zabezpieczeniu środków finansowych w budżecie Województwa Podkarpackiego na opracowanie koncepcji, PFU i decyzji środowiskowej, podpisane zostanie

		porozumienie w sprawie wspólnej realizacji inwestycji. W następnej kolejności ogłoszony zostanie przetarg na wyłonienie wykonawcy prac projektowych.
Miejski Zarząd Dróg w Rzeszowie	Przygotowanie i realizacja budowy odcinka drogi wojewódzkiej wraz z mostem od DK 19 ul. Podkarpacka do DW 878 ul. Sikorskiego w Rzeszowie	Inwestycja w trakcie opracowywania dokumentacji projektowej.
	Budowa i rozbudowa dróg wraz z budową mostu na rzece Wisłok	Inwestycja jest w trakcie opracowywania dokumentacji projektowej.
	Połączenie al. Rejtana z ul. Ciepłowniczą – etap II	Od 2023 r. inwestycja realizowana jest w ramach zadania pn.: „Budowa DW 878 od ul. Rejtana w Rzeszowie do ul. gen. Stanisława Maczka”. Opracowana została dokumentacja projektowa oraz wydana została decyzja ZRID. Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Miasta Rzeszowa, realizacja zadania przewidziana jest na lata 2023-2026. W lutym br. planowane jest ogłoszenie przetargu na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych na w/w zadaniu inwestycyjnym.
	Rozbudowa ul. Ciepłowniczej z mostem Załęskim od ul. Maczka do skrzyżowania z projektowaną drogą do targowiska	Od 2023 r. inwestycja realizowana jest w ramach zadania pn.: „ Budowa DW 878 od ul. Rejtana w Rzeszowie do ul. Gen. Stanisława Maczka”. Opracowana została dokumentacja projektowa oraz wydana została decyzja ZRID. Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową Miasta Rzeszowa, realizacja zadania przewidziana jest na lata 2023-2026. W lutym br. planowane jest ogłoszenie przetargu na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych na w/w zadaniu inwestycyjnym.
Miejski Zarząd Dróg w Rzeszowie	Rozbudowa ul. gen. Maczka	Opracowana została dokumentacja projektowa. 07.04.2020 r. wydana została decyzja ZRID, znak: N-VIII.7820.1.28.2019.
	Rozbudowa ul. Wieniawskiego	Inwestycja została zrealizowana
	Rozbudowa ul. Jana Pawła II – etap III	Inwestycja została zrealizowana
	Promocja komunikacji rowerowej i rozwój ścieżek rowerowych	W 2022r. MZD w Rzeszowie wybudował 3,22 km ścieżek rowerowych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie	„Budowa drogi od ul. Lubelskiej do ul. Warszawskiej”	Dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, znak: WOOŚ.4200.4.2013.AH z dnia 18.02.2013 r., a następnie postanowienie uzgadniające warunki realizacji przedsięwzięcia, w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, znak: WOOŚ.4241.11.2014.AH, z dnia 30.06.2014 r.
	„Budowa drogi wraz z wiaduktem nad ul. Warszawską i torami kolejowymi od ul. Warszawskiej do ul. Krakowskiej”	Dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, znak: WOOŚ.4200.4.2013.AH. z dnia 18.02.2014r.
	„Przygotowanie i realizacja budowy odcinka drogi wojewódzkiej wraz z mostem od DK 19 ul. Podkarpacka do DW 878 ul. Sikorskiego w Rzeszowie”	Dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał postanowienie uzgadniające warunki realizacji przedsięwzięcia w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, znak: WOOŚ.4241.18.1.2019.AW z dnia 25.11.2019r.
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie	„Połączenie al. Rejtana z ul. Ciepłowniczą – etap II”	Dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, znak: WOOŚ.4200.2.2017.AHz dnia 13.04.2018r.
	„Rozbudowa ul. Ciepłowniczej z mostem Załęskim od ul. Maczka do skrzyżowania z projektowaną drogą do targowiska”	Dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, znak: WOOŚ.4200.2.2017.AH z 13.04.2018r.
	„Rozbudowa ul. gen. Maczka”	Dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, znak: WOOŚ.4200.2.2017.AH z 13.04.2018r.
	„Rozbudowa ul. Wieniawskiego”	Dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał opinię o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w ramach postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, znak: WOOŚ.4240.18.47.2016.JG z dnia 6.03.2017r.
	„Rozbudowa ul. Jana Pawła II – etap III”	Dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał opinię o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w ramach postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, znak: WOOŚ.4240.18.51.2016.AH z 9.06.2017 r.

	<p>„Budowa i rozbudowa dróg wraz z budową mostu na rzece Wisłok”</p>	<p>Dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (WOOŚ.4200.6.2016 .AH z dnia 11.09.2017 r.) . Należy zaznaczyć , iż decyzja ta została uchylona w wyniku postępowania odwoławczego przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, decyzją z dnia 29.07.2020 r., znak: DOOŚ-WDŚ/ZII.4200.18.2017.IG/EU/KW/KM19.</p> <p>Jednocześnie wyjaśnić należy, iż do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wpłynęły następujące wnioski dotyczące realizacji dróg, mieszczące się w ramach w/w zadania:</p> <p>a) Wniosek Burmistrza Boguchwały o wydanie opinii dotyczącej konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa mostu na rzece Wisłok wraz z budową dojazdów do mostu na terenie gminy Boguchwała i Miasta Rzeszów” – dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał opinię o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach WOOŚ.4220.17.47.2022.NH.12 z dnia 27.12.2022 r.</p> <p>b) Wniosek Wójta Gminy Lubenia o wydanie opinii dotyczącej konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa i rozbudowa drogi na terenie gminy Lubenia, gmina Lubenia i gmina Boguchwała” – dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał opinię o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach WOOŚ.4220.17.51.2020.JK.37 z dnia 15.10.2021 r.</p> <p>c) Wniosek Burmistrza Boguchwały o wydanie opinii dotyczącej konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa i rozbudowa drogi na terenie gminy Boguchwała” – dla przedmiotowego przedsięwzięcia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie wydał opinię o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowiskom w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach WOOŚ.4220. 17.64.JK.21 z dnia 03.11.2021 r.</p>
<p>Komenda Miejska Policji w Rzeszowie</p>	<p>Egzekwowanie istniejących ograniczeń prędkości</p>	<p>W 2022 r. Komenda Miejska Policji w Rzeszowie, w granicach swoich zadań oraz kompetencji, realizowała działania mające na celu zredukowanie poziomu hałasu, głównie przez ujawnianie i eliminowanie przypadków przekroczenia dopuszczalnej prędkości oraz przeciwdziałanie zagrożeniom bezpieczeństwa w ruchu drogowym na wskazanych w Programie ulicach.</p>

<p>Biuro Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa</p>	<p>Sprawy związane z ustaleniem i wypłatą odszkodowań oraz ujawnieniem prawa własności Gminy Miasto Rzeszów w księgach wieczystych odnośnie dróg gminnych i powiatowych</p>	<p>W 2022r. Biuro Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa realizowało zadania związane z ustaleniem i wypłatą odszkodowań oraz ujawnieniem prawa własności Gminy Miasto Rzeszów w księgach wieczystych odnośnie dróg gminnych i powiatowych, realizowanych w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Rzeszowa na lata 2018-2022.</p>
<p>Marszałek Województwa Podkarpackiego</p>	<p>Wydawanie decyzji udzielających pozwoleń zintegrowanych na prowadzenie instalacji na terenach zakładów przemysłowych</p>	<p>1. W dniu 10.10.2022 r., znak: OŚ-i.7222.39.14.2022.BK wydana została decyzja (nowe pozwolenie zintegrowane) dla PGE Energia Ciepła S.A., ul. Złota 59, 00-120 Warszawa, Oddział Elektrociepłownia Rzeszów, ul. Ciepłownicza 8, 35-959 Rzeszów: Instalacja kotły gazowe KG;</p> <p>2. W dniu 20.10.2022 r., znak: OS-I.7222.39.14.2022.BK wydana została zmiana decyzji dla PGE Energia Ciepła, ul. Złota 59, 00-120 Warszawa, Oddział Elektrociepłownia Rzeszów, ul. Ciepłownicza 8, 35-959 Rzeszów: Instalacja energetycznego spalania paliw (kotły węglowe) – jest to integralna część pozwolenia zintegrowanego wydanego decyzją z dnia 30 czerwca 2006 r., znak: ŚR.IV-6618-13/05 (ze zmianami) przez Wojewodę Podkarpackiego.</p> <p>3. W dniu 2.09.2022 r., znak: OS-I.7222.39.7.2022.BK wydana została zmiana decyzji dla PGE Energia Ciepła S.A., ul. Złota 59, 00-120 Warszawa, Oddział Elektrociepłownia Rzeszów, ul. Ciepłownicza 8, 35-959 Rzeszów: Instalacja blok gazowo-parowy BGP;</p> <p>4. W dniu 11.08.2022 r., znak: OS-I.7222.70.9.2021.AW wydana została decyzja zmieniająca pozwolenie zintegrowane udzielone ICN Polfa Rzeszów S.A. na prowadzenie instalacji do wytwarzania podstawowych produktów farmaceutycznych z zastosowaniem procesów chemicznych lub biologicznych – Oddział Syntez w Rzeszowie;</p> <p>5. W dniu 28.03.2022 r., decyzją, znak: OS-I.7222.20.14.2021.MH zmieniono decyzję Marszałka Województwa Podkarpackiego z dnia 15 kwietnia 2014 r., znak: OS-I.7222.20.15.2013.DW (ze zm.), udzielającą Pratt & Whitney Rzeszów S.A., ul. Hetmańska 120, 35-078 Rzeszów pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji galwanizacji o pojemności wani procesowych 202,5 m³, zlokalizowanej w Rzeszowie, ul. Hetmańska 120. Treść powyższych decyzji, jak również innych pozwoleń zintegrowanych udzielanych przez Marszałka Województwa Podkarpackiego dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego pod adresem: https://bip.podkarpackie.pl/index.php/samorzad-województwa/informacja-o-srodowisku/pozwolenia-zintegrowane/wydane</p>

3. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ MIASTA RZESZOWA

Sprawozdanie z zadań realizowanych w roku 2022, wyszczególnionych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Rzeszowa

Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o.

Zadanie 6.3 „Wprowadzenie instalacji centralnej ciepłej wody użytkowej z sieci miejskiej wraz z likwidacją indywidualnych piecyków gazowych, opcjonalnie z modernizacją centralnego ogrzewania w budynkach zarządzanych i administrowanych przez MZBM Sp. z o.o. (lokalizacja rozproszona, 80 budynków)”.

Zlikwidowano 233 piecyków gazowych w 11 budynkach.

Zadanie 6.4 „Modernizacja źródeł ciepła w budynkach przy ul. Strzelniczej 14a, 14, 16”.

W okresie sprawozdawczym zadanie nie zostało zrealizowane.

Zadanie 7.3 „Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej – budynek administracyjny przy ul. Targowej 1”.

W okresie sprawozdawczym zadanie nie było realizowane.

Zadanie 9.2 „Kompleksowa poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków mieszkalnych wspólnot mieszkaniowych zarządzanych i administrowanych przez MZBM Sp. z o.o. (lokalizacja rozproszona, 22 budynki)”.

Zadanie realizowane jest długoterminowo. W latach 2017-2022 wykonano termomodernizację pow. 60 065 m² (koszt: 13 944 000 zł).

Zadanie 9.3 „Kompleksowa poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków będących własnością MZBM (lokalizacja rozproszona – 2 budynki)”.

W okresie sprawozdawczym zadanie nie zostało zrealizowane.

Zadanie 9.4 „Kompleksowa poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków mieszkalnych zarządzanych i administrowanych przez MZBM Sp. z o.o. (lokalizacja rozproszona 2 budynki)”.

W okresie sprawozdawczym zadanie nie było realizowane.

Zadanie 9.5 „Kompleksowa poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku handlowo-usługowego, ul. Warszawska 5/7.”

W okresie sprawozdawczym zadanie nie zostało zrealizowane.

Zadanie 10.6 „Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku MZBM Sp. z o.o. przy ul. Lisa Kuli 13a (w ramach przedsięwzięcia ZIT pn. „Zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych na terenie ROF”)”. Zrealizowano budowę instalacji fotowoltaicznej. Oprócz przedmiotowego zadania zrealizowano dodatkowe instalacje na czterech budynkach (łącznie koszt: 150 000 zł).

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Metalowiec”

Zadanie 14.1 „Przeprowadzenie szeroko pojętej termomodernizacji oraz likwidacji indywidualnych sposobów ogrzewania na podłączenie do sieci ciepłowniczej w budynkach należących do spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot”.

W ramach tego zadania docieplona została ściana budynku wielorodzinnego przy ul. Siennej 4 (koszt: 295 856,27 zł) oraz dokończono docieplanie dachu budynku wielorodzinnego przy ul. M. C. Skłodowskiej 1a (koszt: 42 292,80 zł).

Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa „Geodeci”

Zadanie nr 14.1 „Przeprowadzenie szeroko pojętej termomodernizacji oraz likwidacji indywidualnych sposobów ogrzewania na podłączenie do sieci ciepłowniczej w budynkach należących do spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot”.

Spółdzielnia zlikwidowała 170 szt. pieców gazowych i zastąpiła je centralną ciepłą wodą z sieci ciepłowniczej w 5 budynkach mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Kolorowej 14, 18, 20, 22, 24 (łącznie koszt: 153 276,04 zł).

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nowe Miasto”

Zadanie nr 14.1 „Przeprowadzenie szeroko pojętej termomodernizacji oraz likwidacji indywidualnych sposobów ogrzewania na podłączenie do sieci ciepłowniczej w budynkach należących do spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot”.

Zrealizowano termomodernizację w 4 budynkach mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Popiełuszki 14, 20, ul. Świadka 5, ul. Pelczara 5 (łącznie koszt: 1 467 561,97 zł).

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Projektant”

W okresie sprawozdawczym działania wyszczególnione w PGN nie zostały zrealizowane.

Rzeszowska Spółdzielnia Mieszkaniowa

Zadanie nr 14.1 „Przeprowadzenie szeroko pojętej termomodernizacji oraz likwidacji indywidualnych sposobów ogrzewania na podłączenie do sieci ciepłowniczej w budynkach należących do spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot”.

RSM Administracja Osiedla Śródmieście

Zlikwidowano 304 szt. podgrzewaczy gazowych i zastąpiono je centralną ciepłą wodą użytkową oraz zlikwidowano jeden kocioł gazowy i zastąpiono go ciepłem z sieci ciepłowniczej. Ponadto wykonano docieplenie stropodachów wentylowanych w dwóch budynkach mieszkalnych wielorodzinnych o łącznej powierzchni użytkowej 5 413,80 m² oraz docieplenie stropów piwnic w czterech budynkach mieszkalnych wielorodzinnych o powierzchni użytkowej 10 582,00 m². Łączny koszt: 1 958 239,65 zł.

RSM Administracja Osiedla 1000-lecia

W 13 budynkach mieszkalnych wielorodzinnych zrealizowano następujące prace termomodernizacyjne: docieplenie stropodachu w 2 budynkach o łącznej powierzchni 636 m², docieplenie stropu piwnic w 9 budynkach, o łącznej powierzchni 3 155,05 m² oraz wykonano elewację ścian w dwóch budynkach. Łączny koszt: 1 446 218,52 zł.

RSM Administracja Osiedla Kmity

W 8 budynkach mieszkalnych wielorodzinnych zrealizowano następujące prace termomodernizacyjne: docieplenie stropodachu w 7 budynkach, docieplenie stropu piwnic w 1 budynku. Łączny koszt: 320 876,66 zł.

RSM Administracja Baranówka

W 10 budynkach mieszkalnych wielorodzinnych wykonano termomodernizację. Koszt: 355 134,79 zł.

RSM Administracja Krakowska-Południe

W okresie sprawozdawczym działania wyszczególnione w PGN nie zostały zrealizowane.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Spółka zrealizowała zadania o charakterze wpisującym się w Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, które nie były zawarte w harmonogramie działań, tj.: „Budowa instalacji PV o mocy 50,72 Kw na elewacji zbiornika wody – osiedle Pobitno” (koszt: 883 140,00 zł; źródło finansowania: RPO WP oraz środki własne) oraz „Budowa 4 mikroinstalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 53,58 Kw” (koszt: 243 158,71 zł; źródło finansowania: RPO WP oraz środki własne).

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Rzeszowie corocznie realizuje szereg inwestycji i remontów obejmujących rozbudowę oraz modernizację infrastruktury

wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie miasta Rzeszowa. Realizacja zadań przez MPWiK prowadzona jest w oparciu o „Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie na lata 2021÷2023”, uchwalony przez Radę Miasta Rzeszowa uchwałą nr XXXVIII/776/2020 z dnia 27 października 2020 r. oraz zmieniony uchwałą nr LIV/1144/2021 z dnia 23 listopada 2021 r. i uchwałą nr LXIII/1334/2022 z dnia 24 maja 2022 r. (aktualizacje Planu).

Plan przewidywał realizację w 2022 r. zadań inwestycyjno-remontowych na kwotę **39 451,9 tys. zł netto**. Wykonanie na koniec 2022 r. wyniosło **39 443,8 tys. zł netto**, tj. **100,0 %** Planu.

Wśród najważniejszych inwestycji zrealizowanych w 2022r. przez MPWiK Sp. z o.o. w Rzeszowie można wymienić:

- **Rozbudowa zbiorników wody pitnej na os. Pobitno.**

W 2021 r. została rozpoczęta realizacja priorytetowego dla MPWiK zadania pn. „**Rozbudowa zbiorników wody pitnej na os. Pobitno**”. W wyniku postępowania przetargowego na wykonawcę zadania została wybrana firma Inżynieria Rzeszów S.A., z którą w dniu 19.02.2021 r. podpisano umowę. Realizacja zadania została zakończona w dniu 19.08.2022 r., natomiast w dniu 14.10.2022 r. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Rzeszowa wydał decyzję pozwolenia na użytkowanie wykonanego obiektu.

Celem realizacji zadania było zapewnienie nieprzerwanej dostawy wody dla mieszkańców Rzeszowa w sytuacjach awaryjnych, np. w przypadku awarii głównej magistrali wodociągowej, doprowadzającej wodę do miasta z ujęcia zlokalizowanego na terenie os. Zwiężczyca.

Całkowity koszt budowy zbiornika wody wraz z infrastrukturą towarzyszącą wyniósł 19,6 mln zł netto. W 2021 r. został zrealizowany zakres zadania za kwotę 11,4 mln zł netto, co stanowi 59% wartości całej inwestycji, natomiast w 2022 r. wykonano pozostały zakres zadania za kwotę 8,2 mln zł netto.

Na realizację zadania MPWiK zaciągnął częściowo umarzalną pożyczkę w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 17 mln zł.

- **Monitoring sieci wodno-kanalizacyjne.**

W 2020 r. została rozpoczęta realizacja kluczowego dla MPWiK zadania pn. „Budowa i wdrożenie komputerowego systemu nadzoru nad siecią wodociągową i siecią kanalizacji sanitarnej miasta Rzeszowa” mającego na celu wspomaganie „operatora” w zapewnieniu nieprzerwanej dostawy wody dla mieszkańców Rzeszowa, przy zachowaniu najwyższych parametrów jakościowych wody i optymalnych pod względem kosztów parametrów fizycznych. System składa się z trzech segmentów:

- monitoringu pracy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- aktywnej mapy numerycznej GIS sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- modelu hydraulicznego sieci wodociągowej, kalibrowanego bezpośrednimi pomiarami z monitoringu sieci.

Jest to zadanie, na które MPWiK otrzymał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej.

W dniu 31.07.2020 r. została podpisana umowa z firmą AquaRD Sp. z o.o. z Warszawy na realizację ww. zadania za kwotę 10,1 mln zł netto. W roku 2020 został wykonany zakres zadania za kwotę 1,3 mln zł netto, w 2021 r. wykonano zakres za kwotę 6,4 mln zł netto, natomiast pozostałe koszty związane z realizacją zadania na kwotę 2,4 mln zł netto zostały poniesione w 2022 r.

Realizacja zadania została zakończona w lipcu 2022 r. W dniu 28 lipca 2022 r. odbył się odbiór końcowy zadania.

- **Wykonanie sieci wod.-kan.**

W zakresie budowy i modernizacji sieci wodociągowo-kanalizacyjnych Plan Inwestycji i Remontów przewidywał realizację w 2022 r. **21** zadań inwestycyjnych. W 2022 r. zakończono realizację **25** zadań.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na fakt, że w ramach zadania pn. „Budowa sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnych zgłaszanych przez mieszkańców”, MPWiK wykonał 34 inwestycje w zakresie budowy sieci wod.-kan., dla których dokumentację projektową dostarczyli mieszkańcy. W ramach ww. zadań wykonano 10 784,5 m sieci wod.-kan. za kwotę 4 082,9 tys. zł netto.

Ogółem w 2022 r. wybudowano oraz przeprowadzono modernizację 21 234,5 m sieci, co stanowi 101,9 % Planu, w tym 12 882,5 m sieci wodociągowej i 8 352,0 m sieci kanalizacji sanitarnej.

Wykonanie rzeczowo-finansowe sieci wodociągowych i kanalizacyjnych zrealizowanych w 2022 r. przedstawia się następująco:

➤ Sieć wodociągowa	12 882,5 m na kwotę 15 245,9 tys. zł
➤ Sieć kanalizacji sanitarnej	8 352,0 m na kwotę 12 376,3 tys. zł
RAZEM WYKONANIE SIECI WOD.-KAN.:	21 234,5 m na kwotę 27 622,2 tys. zł

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Rzeszowie

Zadanie 12.1 „Poprawa efektywności energetycznej przesyłu ciepła poprzez modernizację sieci ciepłowniczych – etap 1”.

Spółka przebudowała/wybudowała sieć ciepłowniczą o długości 0,49 km (koszt: 934 470 zł).

Zadanie 12.2 „Budowa sieci ciepłowniczych w systemie rur preizolowanych, racjonalne wykorzystanie energii cieplnej oraz zwiększenie efektywności energetycznej poprzez modernizację i rozwój sieci ciepłowniczych umożliwiających podłączenie nowych odbiorców – budowa nowych sieci, przyłączy i węzłów do nowych obiektów”.

Wybudowano 6 węzłów cieplnych (koszt: 1 616 780 zł).

Ponadto zrealizowane zostało zadanie nieujęte w PGN, tj. „Likwidacja węzłów grupowych na terenie miasta Rzeszowa”. W ramach zadania przebudowano/wybudowano 3,59 km sieci ciepłowniczej oraz wybudowano 12 węzłów cieplnych (łącznie koszt: 4 921 000 zł).

Zadania: 12.5 „Modernizacja sieci ciepłowniczych wraz z optymalizacją wykorzystania ciepła systemowego”, 12.6 „Poprawa sprawności wytwarzania ciepła poprzez przebudowę lokalnego źródła ciepła na źródło oparte na systemie wysokosprawnej kogeneracji, wraz z budową sieci wykorzystującej kogenerację – Zwiększenie efektywności energetycznej (poprawa sprawności wytwarzania ciepła) poprzez przebudowę lokalnego źródła ciepła na źródło oparte na systemie wysokosprawnej kogeneracji, wraz z modernizacją sieci zasilającej szpital”, 12.7 „Zwiększenie efektywności energetycznej poprzez zmianę sposobu zasilania w ciepło, polegającą na likwidacji grupowych węzłów cieplnych i zamianie ich na indywidualne węzły cieplne oraz na budowie nowych przyłączy cieplnych, wraz z optymalizacją wykorzystania ciepła systemowego” nie zostały zrealizowane. Planowane są do realizacji w perspektywie finansowej 2021 -2027.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej – Rzeszów Sp. z o.o.

Zadanie 18.2 „Modernizacja taboru samochodowego do odbioru odpadów komunalnych”. Zakupiono dwa pojazdy niskoemisyjne CNG o wartości 400 000 zł oraz 2 pojazdy spełniające normę emisji spalin EURO 6 o wartości 1 341 120 zł.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Rzeszów Sp. z o.o.

W 2022 roku rozpoczęta została inwestycja wpisująca się charakterem w zakres PGN, tj. „Budowa myjni autobusowej z instalacją fotowoltaiczną o mocy 25 Kw” (koszt: 55 000 zł).

Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Rzeszowa

Zrealizowane zostały zadania wpisujące się charakterem w zakres PGN, tj. w ramach „Wymiany źródeł ciepła na terenie ROF”. Wymieniono 14 kotłów węglowych na kotły gazowe kondensacyjne (wartość: 285 175,44 zł), wymieniono 15 pieców węglowych na kotły na biomase (wartość: 377 395,20 zł) oraz dokonano wymiany kotła węglowego na węzeł cieplny (koszt: 17 280 zł).

Biuro Rozwoju Miasta Rzeszowa

Zadanie 5.1 „Stosowanie odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłów i benzo(a)pirenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z wymaganiami zawartymi w POP dla strefy miasto Rzeszów”.

Uchwalono mpzp/zmiany mpzp, w których uwzględnione zostały ww. zapisy. Są to:

- zmiana mpzp nr 322/3/2021 mpzp nr 283/6/2016 w rejonie ul. Strzelniczej i ul. Szewskiej w Rzeszowie, przyjęta uchwałą nr LXII/1317/2022 z dnia 26 kwietnia 2022 r. (obejmuje obszar około 0,04 ha).
- mpzp nr 92/22/2004 w rejonie ul. Wieniawskiego i ul. Kiepury w Rzeszowie w części „B”, przyjęty uchwałą nr LXIII/1337/2022 z dnia 24 maja 2022 r. (obejmuje obszar około 9,56 ha).
- mpzp nr 323/4/2021 na osiedlu Pogwizdów Nowy w Rzeszowie, przyjęty uchwałą nr LXIII/1336/2022 z dnia 24 maja 2022 r. (obejmuje obszar około 3,88 ha).
- mpzp nr 320/1/2021 – I-A terenów nadrzecznych na osiedlu Nowe Miasto w Rzeszowie, przyjęty uchwałą nr LXVII/1462/2022 z dnia 27 września 2022 r. (obejmuje obszar około 12,57 ha).
- mpzp nr 284/7/2016 – I-A „Kopiec Konfederatów Barskich” w Rzeszowie przyjęty uchwałą nr LXVIII/1482/2022 z dnia 25 października 2022 r. (obejmuje obszar około 25,58 ha).

Zarząd Transportu Miejskiego w Rzeszowie

W ramach działań wpisujących się w zakres PGN realizowane były działania takie jak: optymalizacja oferty przewozowej – dostosowanie do wielkości popytu oraz zwiększanie efektywności realizowanych przewozów, lepsze wykorzystanie taboru poprzez maksymalne dysponowanie autobusów zero- i niskoemisyjnych. W ramach budowy/przebudowy niezbędnej infrastruktury na potrzeby transportu publicznego dokonano odbioru łącznie 48 wiat na kwotę 2 093 800 zł, z czego 9 stanowiły wiaty z fotowoltaiką o wartości 611 781 zł, czym zwiększono udział energii ze źródeł odnawialnych.

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej nr 1

Inwestycje związane z termomodernizacją budynków nie zostały zrealizowane. Termomodernizację wszystkich budynków SP ZOZ nr 1 zrealizowano w latach poprzednich.

Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. F. Chopina

Szpital nie przystąpił do realizacji zadania pn. „Modernizacja źródła ciepła, chłodu i energii elektrycznej w Klinicznym Szpitalu Wojewódzkim Nr 1 im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie poprzez wykonanie ekologicznych i efektywnych energetycznie źródeł energii (kogeneracja, fotowoltaika, absorpcja) wraz z modernizacją układu ciepła technologicznego – projekt i wykonanie”.

Kliniczny Szpital Wojewódzki Nr 2 im. św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie

Szpital nie przystąpił do realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Poprawa efektywności energetycznej poprzez przebudowę węzła wymiennikowego i sieci przesyłowych pary i ciepłej wody oraz wykonanie inwestycji solarnej” w ramach PGN.

Województwo podkarpackie

Zadanie 17.2 „Rozbudowa DW Nr 878 na odcinku od skrzyżowania al. Sikorskiego z ul. Malowniczą w Rzeszowie do skrzyżowania ul. Grunwaldzkiej z ul. Orkana w Tyczynie”. W ramach ww. przedsięwzięcia realizowano zadanie, tj. rozbudowę DW Nr 878 na odcinku od granicy miasta Rzeszowa (ul. Lubelska) do DW 869. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020. Całkowita wartość Projektu: 141 364 468,78 zł. Okres realizacji: 2022-2023. Długość rozbudowanego/przebudowanego odcinka drogi wojewódzkiej: 5,00 km.

Zadanie 16.5 „Budowa Podmiejskiej Kolei Aglomeracyjnej (PKA)”. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach POIiŚ 2014-2020. Całkowita wartość projektu: 415 170 476,07 zł. Okres

realizacji: 2016-2023. Wartość środków wydatkowanych przez PKP PLK S.A. na opracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie robót budowlanych w 2022 r. – 162 619 833,76 zł. Wykonane zostały roboty budowlane na LK91, związane z budową nowego przystanku osobowego Rzeszów Wschodni, oraz przejścia podziemnego w km 159+376 a także prace na LK91 przystanku osobowym Rzeszów Dworzysko tor 1 (zabudowa konstrukcji obciążającej w torze 1 + ścianka oporowa), roboty budowlane na LK91 PO Rzeszów Dworzysko tor 2. Prowadzono roboty budowlane na LK106 oraz na LK71 na stacji Zaczernie, na PO Rzeszów Galeria LK106 oraz roboty związane z budową telekomunikacyjnych linii kablowych na odcinku Kolbuszowa – Rzeszów Zachodni LK71, na ST Rzeszów Staroniwa/Rzeszów Politechnika, mijance Lutoryż, Glinik Charzewski, PO Żarnowa oraz St. Strzyżów nad Wisłokiem LK106, oraz na PO Rzeszów Baranówka LK91, na ST Kolbuszowa, PO Głogów Młp., PO Rzeszów Płn. na LK71, PO Boguchwała, Rzeszów Politechnika na LK106.

Jednostki organizacyjne Województwa Podkarpackiego

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie

W ramach działań naprawczych – „Realizacja termomodernizacji budynków użyteczności publicznej” ROPS przeprowadził następujące działania zaplanowane i dotyczące budynku administracyjno-biurowego:

1. Termomodernizacja budynku – projekt – usługa wykonania dokumentacji kosztorysowo-projektowej dotyczącej termomodernizacji budynku administracyjno-biurowego ROPS przy ul. Hetmańskiej 9 w Rzeszowie, z podziałem na 3 części: usługa wykonania dokumentacji kosztorysowo-projektowej bilansu energetycznego obiektu, z określeniem współczynników przenikania ciepła U oraz analizą mocy zamówionej dla potrzeb ogrzewania budynku (wariantowo dla stanu obecnego i stanu po ewentualnej termomodernizacji) (kwota brutto 12 226,20 zł); usługa wykonania dokumentacji kosztorysowo-projektowej wymiany i docieplenia dachu budynku, w celu zwiększenia energooszczędności budynku (kwota brutto 24 600,00 zł); usługa wykonania dokumentacji kosztorysowo-projektowej dostosowania instalacji grzewczej do zmniejszonego zapotrzebowania na ciepło poprzez regulację instalacji grzewczej (w zakresie konieczność wykonania inwentaryzacji instalacji grzewczej całego obiektu dla potrzeb regulacji (kwota brutto 14 169,60 zł). Łączy koszt: 50 995,80 zł.

2. Wymiana zużytej instalacji elektrycznej w budynku administracyjno-biurowym – projekt – usługa wykonania dokumentacji kosztorysowo-projektowej, dotyczącej wymiany zużytej instalacji elektrycznej w budynku administracyjno-biurowym ROPS (kwota brutto: 19 680,00 zł) .

Celem podjętych i przeprowadzonych przez ROPS w Rzeszowie prac projektowych dotyczących zadania nr 1 i zadania nr 2 było i jest tak prowadzić wymienione wyżej inwestycje budowlane, m.in. termomodernizacyjne, aby docelowo – etapami (w zależności od posiadanego budżetu przekazywanego w kolejnych latach przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego) podnieść efektywność energetyczną obiektu, zwiększyć wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz zredukować emisję gazów cieplarnianych. Opisane powyżej inwestycje wymagały i wymagają etapowego (z podziałem na lata) podejścia do planowania i, w kolejnych latach, do realizacji jako całość ww. inwestycji w ramach działań termomodernizacyjnych obiektów województwa podkarpackiego, wpisując się tym samym w Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta Rzeszowa.

Podkarpackie Centrum Medyczne w Rzeszowie SP ZOZ

W Podkarpackim Centrum Medycznym przeprowadzono głęboką termomodernizację budynku A i B Przychodni w Rzeszowie, pl. Dworcowy 2, polegającą na: dociepleniu ścian zewnętrznych, dociepleniu stropu zewnętrznego, dociepleniu ściany na gruncie, wymianie stolarki drzwiowej, wymianie bramy zewnętrznej, modernizacji instalacji grzewczej, modernizacji węzła cieplnego z automatyką pogodową, modernizacji instalacji ciepłej wody użytkowej, montażu instalacji kolektorów solarnych, montażu instalacji fotowoltaicznej. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji wynosi 2 863,16 m². Łączny koszt brutto 1 650 410,66 zł.

W wyniku zrealizowanych robót osiągnięto założone w projekcie następujące efekty:

- produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanej instalacji 24,53 MWh rocznie,
- szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych 85,63 ton równoważnika CO₂
- ilość zaoszczędzonej energii cieplnej GJ/rok 627,78,
- zmniejszenie energii końcowej GJ/rok 649,27,
- produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanej instalacji 8,21 MWh/rok,
- zmniejszenie emisji pyłów PM-10 kg/rok 918,79 zł.

Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Rzeszowie

Centrum wykonało termomodernizację w zakresie modernizacji instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania budynku szkoły. Powierzchnia użytkowa budynku objęta modernizacją wynosi 2 616,80 m² (koszt: 356 875,67 zł). Zakres robót obejmował wymianę rurociągów wewnętrznych, kaloryferów oraz pompy cyrkulacyjnej, co zwiększyło sprawność instalacji centralnego ogrzewania.

Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie

Aktualnie opracowywana jest kompleksowa wielobranżowa dokumentacja projektowa, dotycząca budowy Nowej Sceny Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie, wraz ze świadczeniem nadzoru autorskiego. Realizacja budowy Nowej Sceny Teatru dotyczy wykonania następujących etapów procesu inwestycyjnego: opracowanie racjonalnej/ekologicznej dokumentacji projektowej, zawierającej rozwiązania OZE + ogrody zielone; ekonomiczne wykonawstwo/budowa Nowej Sceny Teatru, przy zastosowaniu surowców rozpatrywanych m.in. przez pryzmat gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), w którym produkty i zasoby są bardziej racjonalnie wykorzystywane, a odpady, jeśli powstają, stają się surowcem; oszczędna eksploatacja obiektu z uwzględnieniem ekologii i optymalnych warunków użytkowania.

Dodatkowo odebrana została kompleksowa dokumentacja projektowa dot. dostosowania budynków Teatru do obowiązujących przepisów ochrony pożarowej, w której zawarte zostały zagadnienia z zakresu termomodernizacji budynków Teatru. Opracowana dokumentacja projektowa stanowi podstawę do realizacji w latach 2023-2029 robót budowlano-instalacyjnych.

Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Rzeszowie

WORD w Rzeszowie posiada wszystkie budynki po termomodernizacji (budynek administracyjno-egzaminacyjny poddany został termomodernizacji w latach 2012-2013; budynek garażu i poczekalni w 2017 r.).

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Rzeszowie

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Rzeszowie nie prowadziła żadnych realizacji zawartych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Rzeszowa.

4. PROGRAM OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI DLA MIASTA RZESZOWA

„Program ograniczenia niskiej emisji dla miasta Rzeszowa” przyjęty został uchwałą nr XI/194/2015 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 maja 2015 r. W Programie przedstawiono harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych zadań. Określono scenariusz realizacji Programu oraz wskazano źródła finansowania działań naprawczych na realizację działań wskazanych w Programie. Program został zaktualizowany uchwałą nr XXVI/543/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie uchwalenia Aktualizacji Programu ograniczenia niskiej emisji dla miasta Rzeszowa. Program obowiązywał do 31.12.2022 r. W 2022 r. była realizowana wymiana pieców w ramach programu parasolowego „Wymiana źródeł ciepła na terenie ROF”.

5. PROGRAM ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATU MIASTA RZESZOWA DO ROKU 2030

Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Rzeszowa do roku 2030 został przyjęty uchwałą nr XVII/332/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 sierpnia 2019 r.

Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Rzeszowa do roku 2030 powstał w odpowiedzi na jeden z najważniejszych problemów ochrony środowiska, jakim są zmiany klimatu i potrzeba adaptacji do skutków tych zmian. Plan wskazuje wizję, cel nadrzędny oraz cele szczegółowe adaptacji miasta do zmian klimatu, jakie powinny zostać osiągnięte poprzez realizację wybranych działań adaptacyjnych w czterech najbardziej wrażliwych sektorach/obszarach miasta, to jest w zakresie zdrowia publicznego/grup wrażliwych, gospodarki wodnej, transportu oraz turystyki w rozumieniu terenów rekreacyjnych w mieście.

Plan adaptacji ma na celu przystosowanie miasta do zmian klimatu, zmniejszenie jego podatności na zjawiska ekstremalne oraz zwiększenie potencjału do radzenia sobie ze skutkami tych zjawisk i ich pochodnych.

Plan adaptacji zawiera część diagnostyczną, w której opisano zjawiska klimatyczne i ich pochodne wpływające na miasto, oceniono wrażliwość miasta na te zjawiska oraz możliwości w samodzielnym radzeniu sobie ze skutkami zmian klimatu.

W odpowiedzi na ryzyka zidentyfikowane w części diagnostycznej dokumentu określono działania adaptacyjne, niezbędne do realizacji w celu zwiększenia odporności miasta na występujące aktualnie i przewidywane w przyszłości zjawiska. Plan zawiera trzy rodzaje działań:

- działania informacyjno-edukacyjne,
- działania organizacyjne,
- działania techniczne.

W Planie adaptacji określono także zasady wdrożenia działań adaptacyjnych (podmioty odpowiedzialne, ramy finansowania, wskaźniki monitoringu, założenia dla ewaluacji oraz aktualizacji dokumentu).

[Raport z realizacji Planu adaptacji do zmian klimatu miasta Rzeszowa do roku 2030, wykonany za rok 2022.](#)

Działania adaptacyjne:

- **Stworzenie lokalnej bazy wiedzy o zagrożeniach i konsekwencjach tych zagrożeń (w tym o stratach w mieniu publicznym i prywatnym) związanych ze zmianami klimatu na terenie miasta Rzeszowa.**

Działanie o charakterze organizacyjnym.

Horyzont czasowy realizacji działania: 2019-2030.

Zagadnienia związane ze zmianami klimatycznymi znajdują odzwierciedlenie w planach i procedurach działań nadzorowanych przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Rzeszowa. Mówi o nich zarówno „Plan zarządzania kryzysowego dla Miasta Rzeszowa”, „Plan ochrony przeciwpowodziowej”, jak również różne procedury powiadamiania i alarmowania. W „Planie zarządzania kryzysowego dla Miasta Rzeszowa” rozpisano procedury i schematy działania w przypadkach wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych, dla poszczególnych faz kryzysu – od prognozowania, poprzez działania prewencyjne, doraźne, po usuwanie skutków. Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Rzeszowa posiada mapy podtopień i zagrożeń ze strony wód stuletnich i tysiącletnich.

Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Rzeszowa prowadzi także stały monitoring zdarzeń na terenie miasta Rzeszowa – zadanie to wykonują pracownicy Wydziału w

godzinach pracy, dyżurni poza godzinami pracy oraz dyżurny Straży Miejskiej w Rzeszowie. Pośród wielu opcji, stworzonych grup powiadamiania i podmiotów zawiadamianych w razie wystąpienia określonego zagrożenia – są również komunikaty i ostrzeżenia meteorologiczne. Te działania bazują w całości na systemie eBOM. Operator dysponuje określonymi schematami działania i grupami powiadomień, przekazując stosowne komunikaty do właściwej grupy podmiotów.

Niezależnie od powyższego, regularnie i stale przekazywane są ostrzeżenia i komunikaty, które otrzymywane są drogą e-mailową z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, w tym te na temat zagrożenia silnymi opadami, podtopieniami, możliwością wezbrania rzek z przekroczeniem stanów ostrzegawczych oraz inne ostrzeżenia meteorologiczne – na temat zamieci śnieżnych, silnego wiatru czy wystąpienia upałów zagrażających życiu i zdrowiu. Komunikaty te przekazywane są bezzwłocznie ustalonym podmiotom i podawane do publicznej wiadomości (publikacja na stronach internetowych, komunikaty medialne, Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Rzeszowa).

Wyznaczeni pracownicy Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Rzeszowa mają także dostęp do Centralnej Aplikacji Raportującej (CAR), gdzie również zamieszczane są informacje o zdarzeniach o charakterze sytuacji kryzysowej.

Obecnie brak jest jednego, spójnego systemu powiadamiania, a tym samym lokalnej bazy wiedzy o zagrożeniach i konsekwencjach zagrożeń związanych ze zmianami klimatu na terenie miasta Rzeszowa.

- **Rozbudowa systemu prognozowania podtopień i zarządzania retencją kanałową w Rzeszowie.**

Działanie o charakterze organizacyjnym.

Horyzont czasowy realizacji działania: 2019-2021.

Działanie zrealizowane.

A. System inteligentnie sterowanej retencji zbiornikowej wprowadzony został w ramach projektu pn. „Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Rzeszowa poprzez wykonanie kanalizacji deszczowej – etap I”. System SIS-RZ zastosowano na grupie 6 zbiorników retencyjnych wód opadowych. Po przetestowaniu centralnego systemu będzie można dołączać do niego dowolnie dużą liczbę nowych zbiorników. Wartość zrealizowanych robót wyniosła 2 132 820 zł.

B. Na terenie miasta Rzeszowa prowadzony jest stały monitoring rzek, za pomocą systemu monitoringu MARIKO (System monitoringu i ostrzegania powodziowego miasta Rzeszowa). Program opiera się na systemie wodowskazów pokazujących aktualny stan wysokości rzeki/potoku, wraz z podaniem progu ostrzegawczego i alarmowego. Po ich przekroczeniu wdrażane są określone procedury – uruchomienie (w drodze Zarządzenia Prezydenta Miasta Rzeszowa) pogotowia przeciwpowodziowego lub alarmu powodziowego dla miasta Rzeszowa (trwa od uruchomienia Zarządzeniem do odwołania w ten sam sposób, po ustąpieniu zagrożenia, nieprzerwanie w systemie 24/7). Monitoring rzek prowadzony jest na bieżąco, podobnie jak przekazywanie sygnałów o konieczności podejmowania określonych działań i interwencji, dysponowanie sił i środków, dystrybucja worków i piasku w miejsca szczególnie zagrożone, organizowanie ich transportu i depozytu.

Do w/w systemu ma wgląd „każdy” (również z poziomu Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Rzeszowa), natomiast jedynie administrator (Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Rzeszowa) może dokonywać zestawień i wydruków za określone przedziały czasowe.

- **Likwidacja pieców węglowych oraz zastąpienie ich podłączeniem do sieci ciepłowniczej w mieście Rzeszowie.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2019-2030.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej – Rzeszów Sp. z o.o. podłączyło 9 obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej. W obiektach tych wyeliminowano źródła ciepła na paliwo stałe. Łączny koszt

prowadzonych działań – 4442 260 zł, w tym koszt poniesiony z budżetu własnego – 237 470 zł oraz środki finansowe poniesione ze źródeł zewnętrznych – 204 790 zł.

Ponadto Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej – Rzeszów Sp. z o.o. zrealizowało łącznie 37 nowych przyłączy do miejskiej sieci ciepłowniczej (w tym: 1 do budynku użyteczności publicznej, 31 do budynków mieszkalnych wielorodzinnych, 1 do budynku mieszkalnego jednorodzinnej, 4 do budynków o charakterze usługowym i biurowo-administracyjnym). Długość wybudowanej sieci ciepłowniczej wraz z przyłączami wyniosła około 2 555,50 m. Koszty: 4 781 630 zł (w tym środki własne: 4 048 760 zł oraz środki zewnętrzne: 732 870 zł).

- **Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę kotłów zgodnie z tzw. uchwałą antysmogową Sejmiku Województwa Podkarpackiego.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2019-2027.

A. Stowarzyszenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz tworzące je gminy, w tym Gmina Miasto Rzeszów, realizują projekt pn. „Wymiana źródeł ciepła na terenie ROF”. Projekt objęty jest dofinansowaniem ze środków Unii Europejskiej, z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Przedmiotem projektu jest wymiana nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe na przyłącz do miejskiej sieci ciepłowniczej, kotły gazowe oraz kotły na biomasę. Projekt został podzielony na dwie części:

- część 1 Dostawa i montaż urządzeń grzewczych w ramach projektu „Wymiana źródeł ciepła na terenie ROF” – kotły gazowe kondensacyjne,
- część 2 Dostawa i montaż urządzeń grzewczych w ramach projektu „Wymiana źródeł ciepła na terenie ROF” – kotły na biomasę.

W roku sprawozdawczym Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Rzeszowa wykonał:

- wymianę kotłów węglowych na kotły gazowe kondensacyjne, 14 szt., wartość 285 175,44 zł, w tym: dofinansowanie ze środków UE – 223 947,80 zł, wkład własny mieszkańców – 61 227,64 zł,
- wymianę pieców węglowych na kotły na biomasę, 15 szt., wartość 377 395,20 zł, w tym: dofinansowanie ze środków UE – 297 024,00 zł, wkład własny mieszkańców – 80 371,20 zł,
- wymianę kotła węglowego na węzeł cieplny, 1 szt. wartość 17 280,00 zł, w tym: dofinansowanie ze środków UE – 13 600,00 zł, wkład własny mieszkańców – 3 680,00 zł.

B. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie realizuje Program „Czyste powietrze”, w ramach którego można uzyskać dofinansowanie m.in. na likwidację źródeł ciepła na paliwo stałe oraz wymianę na ekologiczne źródła ogrzewania. W okresie sprawozdawczym w ramach w/w Programu wymieniono na terenie miasta 282 kotłów na paliwo stałe. Koszt: 4 592 211,18 zł.

Z dniem 30 września 2022 r. Gmina Miasto Rzeszów podpisała porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska Gospodarki Wodnej w Rzeszowie dot. utworzenia gminnego punktu konsultacyjno-informacyjnego programu „Czyste Powietrze” przy Wydziale Klimatu i Środowiska Urzędu Miasta Rzeszowa, celem efektywniejszego wykorzystania potencjału programu.

- **Poprawa efektywności energetycznej (termomodernizacja) budynków mieszkalnych (gminnych i wspólnotowych) na obszarze miasta Rzeszowa.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2028-2030.

W ramach projektu pn.: „Wymiana źródeł ciepła na terenie ROF” w 2022 r. Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Rzeszowa zakończył realizację zadań, w których wykonane zostały instalacje PV:

- przebudowa basenu miejskiego przy ul. Matuszczaka (wartość instalacji PV: 231 663,56 zł),
- poprawa infrastruktury na stadionie KS Korona Załęże (wartość instalacji PV: 24 600,00 zł),
- budowa Zespołu Oświatowego na os. Drabiniaka (wartość instalacji PV: 761 473,78 zł).

Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych Sp. z o.o. w swoich zasobach nie posiada już budynków które wymagają termomodernizacji.

- **Rozwój sieci ścieżek rowerowych.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2019-2022.

W okresie objętym sprawozdaniem Miejski Zarząd Dróg w Rzeszowie, wykonał 3,223 km nowych ścieżek rowerowych. Realizacja ścieżek rowerowych związana była z budową/rozbudową dróg na terenie miasta oraz z zadaniami z zakresu poprawy infrastruktury rowerowej – budowy ścieżek rowerowych na obiektach mostowych. Koszt realizacji zadania: 1 896 225,68 zł.

- **Kompleksowe odmulenie Zalewu Rzeszowskiego (w celu przywrócenia funkcji: turystyczno-rekreacyjnej, sportowej oraz retencyjnej).**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2019-2022.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w marcu 2022 r, zakończył prace związane z odmuleniem czaszy Zbiornika Rzeszowskiego, obejmujące obszar od przekroju w km 73+930 do km 75+060. Z kolei odmulenie części akwenu położonego na terenie obszaru Natura 2000 (przekrój od km 75+060 do 78+230) ukończone zostało w listopadzie 2022 r. Końcowy odbiór całego przedsięwzięcia nastąpił w grudniu 2022 r.

Łącznie w okresie sprawozdawczym z czaszy zbiornika wydobyto i zagospodarowano 492 631 m³ osadów. O taką też wartość została w 2022 r. przywrócona objętość zbiornika.

W wyniku zrealizowania przedsięwzięcia został osiągnięty główny cel, tj. poprawa warunków retencjonowania wody. W wyniku usunięcia zalegających osadów w znaczącym stopniu poprawią się warunki ujęcia wody pitnej dla Miasta. Ponadto wykonane prace pozytywnie wpłyną na warunki bytowania organizmów wodnych.

Koszt: 47 238 585, 27 zł, w tym: 23 643 804,73 zł z budżetu UE, 17 085 629,00 zł - środki krajowe, 6 509 151, 54 zł – środki własne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

- **Rekreacyjno-sportowe zagospodarowywanie terenów na obszarze miasta Rzeszowa ze szczególnym uwzględnieniem akwenów i terenów przybrzeżnych Zalewu Rzeszowskiego i rzeki Wisłok.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2024-2026.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Zarząd Zieleni Miejskiej w Rzeszowie, w roku sprawozdawczym zostały zrealizowane 3 zadania:

- a) „Rewitalizacja placu zabaw w Parku Kultury i Wypoczynku” – kwota wydatkowana w 2022 r – 46 617,00 zł, w ramach zadania opracowana została dokumentacja projektowa placu zabaw, wraz z uzyskaniem stosownych pozwoleń.
- b) „Rozbudowa ścieżek biegowych na Bulwarach” – kwota wydatkowana w 2022 r. – 1 119 868,22 zł, w ramach zadania została wybudowana ścieżka biegowa z nawierzchni poliuretanowej o powierzchni 1 501 m² wraz z oświetleniem (latarnie wysokie – 43 kpl.), elementami małej architektury: ławki bez oparcia – 5 szt. i kosze na śmieci – 3 szt., założono również trawniki o powierzchni 1000 m².
- c) Zespół torów rowerowych PUMPTRACK, z infrastrukturą towarzyszącą – kwota wydatkowana w 2022 r. – 1 338 746,94 zł, w ramach zadania w Parku Kultury i Wypoczynku wykonane zostało 375 mb torów do jazdy wyczynowej, wraz z oświetleniem (10 kpl. masztów z naświetlaczami), elementami małej architektury (ławki parkowe, stoły, kosze, stojaki rowerowe itp.) i odwodnieniem terenu. Zostały wykonane również nasadzenia drzew i założono trawniki o pow. 3 450,70 m².

- **Rozwój systemu błękitno-zielonej infrastruktury na obszarze miasta Rzeszowa.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2027-2030.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Zarząd Zieleni Miejskiej w Rzeszowie, w charakter działania wpisuje się dziewięć zadań:

- a) „Urządzenie parku miejskiego w rejonie Szkoły Podstawowej nr 18 przy ul. Bł. Karoliny” – kwota wydatkowana w 2022 r. – 583 961,25 zł. W ramach realizacji zadania w 2022 r. opracowano dokumentację projektową na wykonanie odwodnienia terenu, wraz z uzyskaniem wszelkich niezbędnych pozwoleń. Wybudowano kanalizację sanitarną dla części obiektu oraz zdrenowano teren. Wykonano część nasadzeń, zamontowano obrzeża z belek drewnianych oraz wykorytowano strefy bezpieczeństwa pod urządzenia .
- b) „Zagospodarowanie na cele dydaktyczne sadu owocowego przy ul. Krajobrazowej i Panoramicznej” – kwota wydatkowana w 2022 r. – 195 761, 52zł. W ramach zadania wykonano nasadzenia 174 szt. krzewów, zamontowano 11 szt. punktów świetlnych do podświetlenia drzew, wykonano ścieżkę z 253 szt. płyt betonowych, zamontowano małą architekturę, m. in. koło wiedzy, kostki wiedzy, domki dla owadów, ławki.
- c) „Urządzenie parku kieszonkowego w rejonie ul. Starzyńskiego i Brydaka – kwota wydatkowana w 2022 r. – 347 157,08 zł. W ramach zadania został wybudowany plac rekreacyjny z nasadzeniami roślin ozdobnych (3 584 szt.) oraz elementami małej architektury, tj.: hamaki (2 szt.), ławki z oparciem (5 szt.), ławki w kształcie łuku (5 szt.), leżaki (3 szt.), kosze na śmieci (5 szt.). Wykonane zostało również utwardzenie terenu z wykorzystaniem płyt imitujących drewno.
- d) „Zagospodarowanie terenów zieleni na os. Krakowska Południe – kwota wydatkowana w 2022 r. – 564 160.97 zł. W ramach zadania zostały wykonane nowe chodniki o pow. 331,5 m², wraz ze schodami terenowymi. Zainstalowano 8 szt. słupków oświetleniowych i 1 kpl. kamery monitorującej. Zamontowano duży zestaw zabawowy, zestaw zabawowy podwójny, ściankę boulderingową, zestaw street workout oraz stół do ping-ponga. Zamontowane zostały elementy małej architektury: ławki z oparciem – 4 szt., kosze na śmieci – 2 szt., tablica informacyjna – 1 szt. Założono również 600 m² trawnika.
- e) Budowa ogrodu kieszonkowego przy ul. Sikorskiego – kwota wydatkowana w 2022 r. – 449 849,72 zł. Na terenie inwestycji zostały zamontowane takie elementy jak: ławki (7 szt.), duża ławka ozdobna, panele ażurowe (4 szt.), zestaw zabawowy, huśtawki wahadłowe (3 szt.), karuzela , leżaki (5 szt.), stojaki na rowery (3 szt.), kosz do koszykówki, wraz z placykiem do gry, kosze na śmieci oraz tablice informacyjne. Zostały wykonane utwardzenia terenu o pow. 110 m² oraz wykonano korytowanie tzw. suchej rzeki, wraz z wyłożeniem jej materiałem kamiennym. Wykonano również nasadzenia krzewów – 14 szt., bylin – 830 szt., traw – 555 szt., cebul ozdobnych – 80 szt. oraz założono trawnik o pow. 500 m².
- f) „Budowa ogrodu kieszonkowego przy ul. Kurpiowskiej - kwota wydatkowana w 2022 r. 461 127,71 zł. W ramach zadania ustawiono pergole wraz z trejażem, 2 kpl. parkletów oraz zamontowano 3 kpl. urządzeń siłowni plenerowej, do której prowadzi ścieżka z płyt betonowych. Na terenie parku postawione zostały również elementy małej architektury, tj.: ławki (9 szt.), kosze na śmieci (5 szt.) oraz latarnie solarne (2 szt.). Dokonano nasadzenia 1333 szt. roślin ozdobnych oraz założono 870 m² trawnika.
- g) „Zielona przestrzeń do wypoczynku na terenie os. Nowe Miasto” – kwota wydatkowana w 2022 r. 286 333,48 zł. W ramach zadania zamontowane zostały muzyczne elementy zabawowe (5 szt.) tj.: bęben-konga, aerofon, bęben stalowy, dzwonki rurowe, cymbały. Elementy edukacyjne, tj.: kołyska Newtona, kostki wiedzy (3 szt.), zegar słoneczny horyzontalny, domki dla dzikich owadów „plastry pszczele”, biblioteczka plenerowa, dendrologiczne tabliczki edukacyjne (6 szt.), oraz elementy małej architektury: ławka „plastry pszczele”, ławki parkowe z oparciem (4 szt.), leżanki parkowe (2 szt.), stojaki rowerowe i kosze na śmieci. Wykonana została nawierzchnia z płyt betonowych o pow. 66 m². Wykonano również nasadzenia drzew (18 szt.), bylin i traw ozdobnych (1669 szt.) oraz założono łąkę kwietną o pow. 180 m².
- h) „Budowa miniparku dla seniorów na terenie os. Zawiszy Czarnego” – kwota wydatkowana w 2022 r. 219 456,55 zł. W ramach zadania zamontowano urządzenia sportowe dla seniorów: rowerek, wahadło + orbitrek, koło Tai-Chi+ wyciąg górny i wioślarz. Zamontowano również ławki (3 szt.), hamaki (3 szt.),

betonowe kule ozdobne (18 szt.), kosze na śmieci i tablicę regulaminową. Zostały wykonane ścieżki o pow. 90m² oraz nasadzenia drzew (7 szt.), krzewów (26 szt.) i bylin (616 szt.).

- i) „Rewitalizacja parku przy ul. Wieniawskiego” – kwota wydatkowana w 2022 r. – 696 547,39 zł. W ramach zadania w 2022 r. wykonane zostało: remont ogrodzenia istniejącego i budowa części ogrodzenia wg wzorów historycznych, schody terenowe, nawierzchnie żywiczne oraz wykonano część nasadzeń.

- **Poprawa stanu technicznego rowów, potoków i rzek, pod kątem konieczności ich odbudowy i przebudowy w celu poprawy ich naturalnej retencji.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2022-2024.

a) Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Rzeszowa zrealizował w roku sprawozdawczym zadanie: „Bieżąca konserwacja i utrzymanie potoków i rowów odwadniających będących w utrzymaniu Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Rzeszowa zlokalizowanych na terenie miasta Rzeszowa”. Długość otwartego systemu kanalizacji – 29,620 km. Koszt realizacji – 350 794,70 zł (w całości z budżetu własnego).

b) Wydział Klimatu i Środowiska Urzędu Miasta Rzeszowa zajmuje się konserwacją rowów melioracyjnych będących własnością Gminy Miasto Rzeszów w ramach zadania pn.: „Usługa polegająca na bieżącej konserwacji rowów melioracyjnych na terenie miasta Rzeszowa”. Do konserwacji bieżącej w 2022 r. ujęto 19,3 km rowów za kwotę 159 653,40 zł (w całości budżet własny). Roboty te wykonywał Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Rzeszowie z/s Trzebownisko 989, wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego. Dodatkowo Miejska Spółka Wodna Rzeszów otrzymała dotację na bieżące utrzymanie rowów melioracyjnych na terenie miasta Rzeszowa w wysokości 70 tys. zł. W ramach dotacji Miejska Spółka Wodna Rzeszów utrzymywała w okresie sprawozdawczym 11,7 km rowów.

c) Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w okresie objętym sprawozdaniem wykonał prace na łączną kwotę 199 526, 65 zł (środki z budżetu państwa), które obejmowały:

- rzeka Strug – jednokrotne koszenie skarp oraz udrożnienie koryta: 70 243,20 zł,
- potok Młynówka (Malawka) – dwukrotne koszenie skarp wraz z wygrabieniem: 61 334,28 zł,
- potok Przyrwa - dwukrotne koszenie skarp wraz z wygrabieniem i udrożnieniem koryta: 67 949, 17 zł.

- d) Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Rzeszowa w roku 2022 zakończył realizację poniższych zadań:

- „Przebudowa rowu P-8 od potoku Przyrwa do ul. Janiowe Wzgórze”. Wartość zadania: 427 548,43 zł (środki własne). Okres realizacji robót: 2020-2022. Wykonanie za 2022: 194 992,43 zł (środki własne) Zakres: roboty budowlane polegające na przebudowie rowu P-8 od potoku Przyrwa do ul. Janiowe Wzgórze na osiedlu Przybyszówka w Rzeszowie na długości ok. 330,00 m.,

- „Przebudowa rowu W-2-1 na osiedlu Budziwój”. Wartość zadania: 1 143 635,51 zł (środki własne). Okres realizacji robót: 2020-2022. Wykonanie za 2022: 295 707,51 zł (środki własne) Zakres: wykonanie robót budowlanych polegających na odbudowie i częściowym przykryciu rowu W-2-1 na odcinku od rowu W-2 do ul. Senatorskiej, budowie przyłącza kanalizacji deszczowej i budowie przykanalika, odtworzeniu zieleni oraz wykonaniu robót, w tym: zarurowania i przykrycia gruntem odcinka rowu na długości od ul. Senatorskiej do ul. Alternatywy rurami fi 800 na materacu z kruszywa wraz ze studniami fi 1500 na długości 105,00 m, obudowie koryta rowu melioracyjnego płytami betonowymi.

- **Kontynuacja zakupu ekologicznego taboru autobusowego.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2021-2022.

Zarząd Transportu Miejskiego w Rzeszowie w 2022 r. podpisał 3 umowy na dostawy łącznie 14 szt. autobusów (w tym 10 autobusów CNG 12m, 2 autobusy CNG 18m i 2 autobusy elektryczne 18m). Zadanie jest w trakcie realizacji. W 2022 r. ogłoszono przetarg na dostawę 6 szt. autobusów elektrycznych 8-9 m wraz z infrastrukturą do ładowania, a także na utwardzenie placu postojowego do ładowania tych autobusów. Podpisanie umów zostało zaplanowane na I kwartał 2023 r.

łączna kwota zadania (autobusy zaplanowane na lata 2022-2023, realizowane i zrealizowane) – 196 611 794 zł, w tym: środki zewnętrzne – 135 869 939 zł, środki własne – 60 741 855 zł.

- **Program Transportu Bezemisyjnego w Rzeszowie.**

Działanie o charakterze organizacyjnym.

Horyzont czasowy realizacji działania: 2020-2021.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Zarząd Transportu Miejskiego w Rzeszowie zadanie nie będzie realizowane.

- **Przystosowanie infrastruktury „przystankowej” do skutków zmian klimatu.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2023-2025. W latach 2016-2022 wymieniono 211 wiat przystankowych. Łączny koszt prowadzonych działań: 17 951 384 zł, w tym koszty poniesione z budżetu własnego – 5 545 956 zł i koszty pokryte ze źródeł zewnętrznych 12 405 428 zł.

- **Poprawa jakości i zakresu usług społecznych poprzez tworzenie na terenie miasta Rzeszowa ośrodków wsparcia dla osób starszych.**

Zadanie zrealizowane.

W roku 2021 zrealizowane zostało zadanie pn.: „Utworzenie ośrodka wsparcia dla osób z otępieniami, w tym w chorobie Alzheimera, ul. Litewska 2a w Rzeszowie”. Środowiskowy Dom Samopomocy „Niezapominajka” funkcjonuje jako samodzielna jednostka organizacyjna Gminy Miasto Rzeszów i jest placówką wsparcia dziennego dla 25 osób z różnymi postaciami otępienia, w tym z chorobą Alzheimera. Łączny koszt zadania 3 829 342,61 zł, w tym: dotacja z budżetu państwa – 2 656 187 zł, środki własne – 1 173 155,61 zł.

- **Budowa/modernizacja istniejącej kanalizacji deszczowej w celu przystosowania jej do skutków zmian klimatu.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2026-2028.

W roku objętym sprawozdaniem Wydział Inwestycji Urzędu Miasta Rzeszowa zrealizował następujące zadania, wpisujące się w charakter działania:

- a) „Budowa kanalizacji deszczowej w rejonie osiedla mieszkaniowego Staromieście-Ogrody” – 68 m, wartość: 275 540 zł,
- b) „Budowa kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Krakowskiej” – 58 m, wartość: 131 913 zł,
- c) „Odprowadzenie wód opadowych z terenów w rejonie ulic: Kwiatkowskiego, Makuszyńskiego, Gościnniej, Podmiejskiej oraz Koło” – 687 m, wartość: 3 865 104,48 zł,
- d) „Odwodnienie rejonu ulic: Bocznej Kwiatkowskiego i Jachowicza, etap II” – 691 m, wartość: 934 034,74 zł,
- e) „Przebudowa kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Popiełuszki” – 34,6 m, wartość: 62 176,50 zł,
łączny koszt w/w zadań – 5 268 769,72 zł (środki własne). Łączna długość zrealizowanej kanalizacji deszczowej – 1538,60 m.

Dodatkowo w ramach zadania:

- „Budowa kanalizacji deszczowej w rejonie osiedla mieszkaniowego Staromieście-Ogrody” wykonano 4 zbiorniki retencyjne z rur PP o śr. 1200 mm i dł. 7,7m. Wykonanie za 2022 r.: 275 540,00 zł.

- „Uzbrojenie terenu w rejonie ul. Iwonickiej” wykonano zbiornik retencyjny rurowy o średnicy 1800 mm i długości 46,50 mb. Wykonanie za 2022 r.: 254 830,00 zł.

- **Uzbrojenie terenów inwestycyjnych Rzeszów-Dworzysko.**

Horyzont czasowy realizacji działania: 2019-2021.

Zgodnie z informacją z Wydziału Inwestycji Urzędu Miasta Rzeszowa okres realizacji działania: lata 2008-2026. W okresie sprawozdawczym nie zostały poniesione żadne koszty. Aktualnie trwa opracowanie dokumentacji projektowej.

6. PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST DLA GMINY MIASTO RZESZÓW NA LATA 2011-2032

„Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miasto Rzeszów na lata 2011 – 2032” został przyjęty uchwałą nr VIII/136/2011 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 29 marca 2011 r. , a następnie zmieniony uchwałą nr XI/240/2011 Rady Miasta Rzeszowa z 31 maja 2011 r., uchwałą nr XXIII/485/2011 Rady Miasta Rzeszowa z 28 grudnia 2011 r., uchwałą nr XLIV/842/2012 Rady Miasta Rzeszowa z 18 grudnia 2012 r., uchwałą nr XLVIII/1265/2014 z 28 stycznia 2014 r., uchwałą nr IX/171/2015 z 28 kwietnia 2015 r., uchwałą nr XXV/554/2016 z dnia 26 kwietnia 2016 r. ,uchwałą nr XLI/885/2017 z dnia 28 marca 2017 r., uchwałą nr LXV/1542/2018 z dnia 25 września 2018 r., uchwałą nr XV/276/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 18 czerwca 2019 r., uchwałą nr XXXI/626/2020 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 28 kwietnia 2020 r., uchwałą nr XLV/968/2021 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 kwietnia 2021 r. oraz uchwałą nr LXII/1318/2022 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 26 kwietnia 2022 r.

Podstawą do opracowania Programu była przeprowadzona w roku 2010 na terenie miasta Rzeszowa inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest. Ilość azbestu i wyrobów zawierających azbest określona w w/w Programie, która przeznaczona jest do usunięcia, to 5 813,306 ton (Mg). W ramach realizacji Programu, od 2011 r. na terenie miasta Rzeszowa prowadzone są prace związane z demontażem azbestu z budynków oraz odbiorem odpadów azbestowych zgromadzonych luzem na posesjach. Mieszkańcy nie ponoszą kosztów związanych z realizacją w/w prac. Całkowita ilość azbestu przekazana do unieszkodliwienia na składowisko odpadów niebezpiecznych w latach 2011-2022 wyniosła 2 648,69 Mg.

W 2022 r. zdemontowano z budynków i usunięto łącznie 92,188 Mg wyrobów azbestowych. Stopień wykonania uchwały z dnia 29 marca 2011 r. Nr VIII/136/2011 ze zmianami wynosi ok. 45%.

XV. TRANSPORT ZBIOROWY I ELEKTROMOBILNOŚĆ

„PLAN ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO NA LATA 2021-2030 Z ELEMENTAMI STRATEGII ROZWOJU ELEKTROMOBILNOŚCI DLA MIASTA RZESZOWA I GMIN OŚCIENNYCH, KTÓRE ZAWARŁY Z GMINĄ MIASTO RZESZÓW POROZUMIENIA W ZAKRESIE ORGANIZACJI TRANSPORTU PUBLICZNEGO”.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. 2011 nr 5 poz. 13), miasta spełniające określone kryteria demograficzne, zostały zobowiązane do przyjęcia w drodze uchwały planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, obejmującego sieć komunikacyjną, której są organizatorem. Rada Miasta Rzeszowa zobligowana została więc do uchwalenia planu transportowego (i konsekwentnie jego aktualizacji), dotyczącego komunikacji miejskiej organizowanej przez Zarząd Transportu Miejskiego w Rzeszowie. Opracowany został dokument pn. „PLAN ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO NA LATA 2021-2030 Z ELEMENTAMI STRATEGII ROZWOJU ELEKTROMOBILNOŚCI DLA MIASTA RZESZOWA I GMIN OŚCIENNYCH, KTÓRE ZAWARŁY Z GMINĄ MIASTO RZESZÓW

POROZUMIENIA W ZAKRESIE ORGANIZACJI TRANSPORTU PUBLICZNEGO”. Plan transportowy sporządzony został dla obszaru Gminy Miasto Rzeszów oraz gmin, które na mocy porozumień dwustronnych powierzyły zadanie organizacji publicznego transportu zbiorowego Gminie Miasto Rzeszów. Miasto podpisało takie porozumienia z gminami Lubenia, Łańcut, Tyczyn i Świlcza. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego został przygotowany zgodnie ze strategią zrównoważonego rozwoju transportu, której podstawą jest uznanie istotnego znaczenia mobilności dla rozwoju społeczno-gospodarczego i dążenie do ograniczenia negatywnych następstw rozwoju motoryzacji indywidualnej. Plan wskazuje na konieczność sukcesywnej przebudowy transportu zbiorowego w kierunku dalszego dostosowania oferty przewozowej w zakresie podaży usług przewozowych do popytu. Zmiana zachowań komunikacyjnych rzeszowian to jeden z głównych aspektów działalności organizatora transportu w Gminie Miasto Rzeszów. Znalazła ona odbicie w ww. Planie, który określił zasady funkcjonowania oraz rozwoju nowoczesnego i proekologicznego transportu zbiorowego, spełniającego oczekiwania pasażerów w sposób tworzący z tego transportu realną alternatywę dla podróży realizowanych własnym samochodem osobowym. W planie sprecyzowano główne kierunki działań ZTM obejmujące: promocję przyjaznych dla środowiska form transportu: komunikacji miejskiej, kolei, rowerów, a także ruchu pieszego oraz integrację komunikacji miejskiej w ramach całego systemu transportu publicznego. Uwzględniając, że spaliny samochodowe są bardziej szkodliwe dla mieszkańców niż zanieczyszczenia przemysłowe ze względu na fakt ich dużych stężeń na niewielkich wysokościach, Zarząd Transportu Miejskiego kontynuuje odnowę taboru miejskiej komunikacji. Zmierzamy do dalszej poprawy komfortu pasażerów poprzez zwiększenie liczby nowoczesnych wiat, których w 2022 r., zgodnie z harmonogramem, ustawiono 48.

a) Realizowane są zasady rozwoju i funkcjonowania infrastruktury paliw alternatywnych w Polsce nałożone na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (*Dz. U. z 2018 r., poz. 317 z późn. zm.*), transponujących do polskiego systemu prawnego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (*Dz. Urz. UE z dnia 28 października 2014 r., poz. L. 307/1*), która wprowadziła wymóg zlecenia świadczenia usług komunikacji miejskiej wyłącznie podmiotom, u których udział autobusów zeroemisyjnych we flocie użytkowanych pojazdów w tym transporcie wyniesie co najmniej 5% od dnia 1 stycznia 2021 r., a docelowo – co najmniej 30% od dnia 1 stycznia 2028 r. Funkcjonujące w taborze miejskiego operatora 10 szt. autobusów elektrycznych, stanowi ok. 5% ogółu floty pojazdów, co oznacza spełnienie kryterium udziału pojazdów zeroemisyjnych dla 2022 r.

b) W 2022 r. wykonana przez operatora – Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne – Rzeszów Sp. z o.o. w Rzeszowie praca przewozowa wyniosła 11 333 023 wzkm.

Od realizującego na rzecz miasta zleconą pracę przewozową operatora wymagane jest dopasowanie oferty przewozowej pod względem dysponowania spośród posiadanego taboru pojazdów do obsługi danych linii, z uwzględnieniem potrzeb co do: wielkości istniejących na tych liniach potoków podróżnych, przystosowania autobusów do przewozu osób niepełnosprawnych oraz, co niemniej ważne, wykorzystania do przewozów jak największej liczby autobusów o napędzie niskoemisyjnym.

c) Opracowano „Analizę kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem przy świadczeniu usług komunikacji miejskiej autobusów zeroemisyjnych oraz innych środków transportu, w których do napędu wykorzystywane są wyłącznie silniki, których cykl pracy nie powoduje emisji gazów cieplarnianych lub innych substancji objętych systemem zarządzania emisji gazów cieplarnianych dla Miasta Rzeszowa”. Dokument ten zamówiono w celu spełnienia wymogów zawartych w art. 37 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Przeprowadzona analiza, przy założeniach przyjętych w dokumencie, wykazała brak korzyści ze stosowania taboru zeroemisyjnego, a zatem i brak obowiązku jego stosowania.

d) W dniu 13 kwietnia 2022 r. zawarto umowę na przeprowadzenie audytu mającego na celu wykazanie czy wypłacane operatorowi wynagrodzenie na podstawie umowy nr ZTM.OP.233.59.2019 o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w autobusowej komunikacji miejskiej w Rzeszowie, zawartej pomiędzy Gminą Miasto Rzeszów a Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym – Rzeszów Sp. z o.o., w okresie od dnia 01.01.2021 r. do dnia 31.12.2021 r. pozostaje w zgodzie z rozporządzeniem (WE) Nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, a także ustawą z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym. Przeprowadzona analiza wykazała, że otrzymane przez MPK Rzeszów wynagrodzenie za usługi zlecane na podstawie umowy wykonawczej w roku 2021 nie powoduje wystąpienia nadmiernych kosztów poniesionych w oparciu o brzmienie rozporządzenia 1370/2007 oraz ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

e) ZTM bierze udział w pracach nad systemem kolei aglomeracyjnej, który pozwoli mieszkańcom podrzeszowskich miejscowości dojeżdżać do miasta i przesiadać się do autobusów komunikacji miejskiej, korzystając z jednego zintegrowanego biletu.

f) W 2022 r. trwały prace zmierzające do realizacji inwestycji pn. „Budowa parkingu podziemnego wraz z przebudową układu komunikacyjnego w systemie projektuj i buduj, w ramach budowy Rzeszowskiego Centrum Komunikacyjnego oraz przebudowa budynku dworca kolejowego Rzeszów Główny w systemie projektuj i buduj”. Planowany termin zakończenia 31.08.2023 r.

g) W ramach zadania „Budowa wiat i stojaków rowerowych” wykonano dostawę i montaż wiaty rowerowej na terenie Domu Pomocy Społecznej w Rzeszowie oraz montaż 24 stojaków rowerowych w obrębie Rynku (ul. Bożnicza, ul. Króla Kazimierza, ul. Kopernika, ul. Mickiewicza, ul. Matejki).

XVI. STRATEGIA ZIT RZESZOWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Przyjęta Strategia ZIT stanowi aktualizację dokumentu uchwalonego w sierpniu 2017 r. (sporządzoną z uwagi m.in. na zmiany w przepisach prawnych, zmiany granic miasta czy rozszerzenie katalogu projektów przewidzianych do realizacji) i umożliwia ubieganie się oraz uzyskanie dofinansowania dla projektów realizowanych z udziałem GM Rzeszów na terenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Uchwała nr LXVI/1571/2018 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 16 października 2018 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii ZIT Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Sprawozdanie

W 2022 r. do budżetu miasta Rzeszowa wpłynęło 110 mln zł środków zewnętrznych, w tym ponad 45 mln zł dofinansowania z UE. Ponadto podpisano kolejnych 31 umów o wartości całkowitej projektów 311 mln zł i dofinansowaniu ponad 152 mln zł. Wszystkie informacje dotyczące realizowanych projektów znajdują się na stronie miasta Rzeszowa: www.erzeszow.pl pod zakładką Projekty Gminy Miasto Rzeszów.

Przykładowe zadania wychodzące naprzeciw potrzebom mieszkańców, dofinansowane i w pełni zrealizowane w 2022 r., dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych:

- Likwidacja barier architektonicznych w budynku Zespołu Szkół nr 2 w Rzeszowie przy al. T. Rejtana 3. Celem projektu jest umożliwienie uczniom niepełnosprawnym, poruszającym się na wózkach inwalidzkich lub uczniom czasowo niepełnosprawnym kontynuowanie nauki w szkole ponadpodstawowej poprzez montaż windy zewnętrznej w Zespole Szkół nr 2 im. T. Rejtana w Rzeszowie.

- Poprawa dostępu osób niepełnosprawnych do usług świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeszowie poprzez likwidację barier w zakresie poruszania się. Celem projektu jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do części budynku MOPS przy ul. Skubisza 4, w której znajduje się Ośrodek Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej (I piętro) – poprzez zakup schodofazu gąsienicowego.
- Likwidacja barier komunikacyjnych w budynku Urzędu Miasta Rzeszowa przy Pl. Ofiar Getta 7 poprzez wykonanie projektu dostępności architektonicznej i komunikacyjnej w budynku, usługi wykonania planu tyflograficznego budynku z PMMA oraz tabliczek pomieszczeń biurowych z opisem w alfabecie Breille’a oraz zakup mat bezpieczeństwa. Celem projektu jest likwidacja barier komunikacyjnych w budynku Urzędu Miasta Rzeszowa dla osób z różnych grup niepełnosprawności (osób niewidomych i niedowidzących oraz osób o ograniczonej mobilności) oraz w różnym stopniu wykluczonych (osoby starsze, kobiety w ciąży, osoby niskiego wzrostu, w tym dzieci).
- Likwidacja barier komunikacyjnych w budynkach Urzędu Miasta Rzeszowa przy ul. Hanasiewicza 10, Kopernika 15, Rynek 1 i Okrzei 1, poprzez zakup mat bezpieczeństwa. Celem projektu jest likwidacja barier komunikacyjnych w budynkach Urzędu Miasta Rzeszowa przy ul. Hanasiewicza 10, Kopernika 15, Rynek 1 i Okrzei 1, dla osób z różnych grup niepełnosprawności oraz w różnym stopniu wykluczonych. Maty bezpieczeństwa – montowane na ścianie ślizgowe maty ewakuacyjne, umożliwiają płynny transport osób niepełnosprawnych po każdego rodzaju nawierzchniach schodów lub gruntu.
- Modernizacja budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej w Rzeszowie, ul. Załęska 7a. Celem projektu jest wykonanie ocieplenia ścian zewnętrznych budynku WZT styropianem wraz z wykonaniem elewacji, ocieplenie stropu wełną mineralną, wykonanie instalacji fotowoltaicznej oraz wymiana lamp oświetleniowych na energooszczędne.
- Tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych mieszkańców Rzeszowa. Celem projektu jest wykorzystanie dodatkowych środków finansowych na realizację ustawowych zadań dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych.
- Zakup 4 samochodów typu mikrobus do przewozu osób niepełnosprawnych w następujących placówkach:
  - Centrum Administracyjne do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych przy ul. Nizinnej 30/1 w Rzeszowie,
  - Dom Pomocy Społecznej przy ul. Sucharskiego 1 w Rzeszowie,
  - Dom Pomocy Społecznej im. Józefy Jaklińskiej przy ul. Powstańców Styczniowych 37 w Rzeszowie,
  - Dom Pomocy Społecznej w Rzeszowie przy ul. Załęskiej 7a w Rzeszowie.
- Celem projektu jest likwidacja barier transportowych osób niepełnosprawnych w w/w placówkach.

Dofinansowanie na powyższe zadania uzyskane zostało z Programu wyrównywania różnic między regionami III.

Link do informacji o projekcie:

<https://bip.erzeszow.pl/pl/332-wspolne-projekty-gminnych-jednostek-budzetowych-dofinansowane-z-rodzel-zewnetrznych/37404-budzet-panstwa-2021-2027/37416-program-wyrownywania-roznic-miedzy-regionami-iii-w-gminie-miasto-rzeszow.html>

XVII. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

1. PROGRAM ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ PORZĄDKU PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI DLA MIASTA RZESZOWA NA LATA 2019-2022.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego dla Miasta Rzeszowa została utworzona zarządzeniem nr 46/2019 Prezydenta Miasta na kadencję 2019-2022.

W ramach działalności Komisji realizowany był „Program zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli dla Miasta Rzeszowa na lata 2019-2022” (uchwała nr XXI/424/2019 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 19 listopada 2019 roku w sprawie uchwalenia Programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli dla Miasta Rzeszowa na lata 2019-2022).

Komisja kadencji 2023-2025 opracuje także nowy „Program zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli dla Miasta Rzeszowa na lata 2023-2025”.

2. SPRAWOZDANIE PREZYDENTA MIASTA RZESZOWA Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU DLA MIASTA RZESZOWA ZA 2022 R.

W celu realizacji zadań Prezydenta Miasta Rzeszowa, wynikających z przepisów art. 38a ust. 1, w związku z art. 92 ust.1 pkt. 2 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1526) oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.), dotyczących zwierzchnictwa nad powiatowymi (gminnymi) służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, zarządzeniem nr 46/2019 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 1 lipca 2019 r., została utworzona w wymaganym składzie Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Rzeszowa, zwana dalej „Komisją”. Ze względu na zmiany personalne na niektórych stanowiskach, skład komisji zmodyfikowany został zarządzeniem nr 113/2022 Prezydenta Miasta Rzeszowa z dnia 18 listopada 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie utworzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Rzeszowa na kadencję 2019-2022. Komisja tej kadencji zakończyła działanie z dniem 31 grudnia 2022 r.

➤ Zasadność organizacyjno-prawna działalności „Komisji”:

• Skład Komisji kadencji 2019-2022.

Stosownie do zapisu art. 38a ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511, 1571. z późn. zm.) w pracach „Komisji” w okresie sprawozdawczym uczestniczył podany niżej skład

– Konrad Fijołek	-	Prezydent Miasta Rzeszowa;
– Piotr Jarosz/Zbigniew Sowa	-	Dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Rzeszowa;
– Mirosław Kwaśniak	-	Radny Miasta Rzeszowa;
– Daniel Kunysz	-	Radny Miasta Rzeszowa;

- podkom. Grzegorz Kot - Z-ca Naczelnika Wydziału Prewencji KM Policji w Rzeszowie;
- asp. szt. Janusz Drozd - Naczelnik Wydziału Ruchu Drogowego KM Poicji w Rzeszowie;
- Aleksander Zacios - Prezes Zarządu Rzeszowskiego Towarzystwa Pomocy św. Brata Alberta w Rzeszowie;
- Barbara Żurek/Dorota Motyka - Członek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzeszowie;
- Sylwia Urban-Koszela - Z-ca Prokuratora Rejonowego w Rzeszowie;
- Witold Maćkowski - Prokurator Prokuratury Rejonowej dla Miasta Rzeszowa;
- Jaromir Ślącza - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie;
- Maria Domiszewska - Powiatowy Lekarz Weterynarii w Rzeszowie;
- Krystyna Janicka - Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Rzeszowa;
- bryg. Paweł Szkoła - Naczelnik Wydziału Operacyjnego KM PSP w Rzeszowie;
- Józef Wisz - Komendant Straży Miejskiej w Rzeszowie;
- Marek Kruk - Z-ca Komendanta Straży Miejskiej w Rzeszowie.

- **Charakterystyka składu osobowego, kompetencji i zakresu działania członków „Komisji” i zaproszonych gości.**

„Komisja” jest powołana na 3-letnią kadencję (obecna zakończyła się wraz z końcem roku 2022) spośród osób cieszących się autorytetem i zaufaniem miejscowej społeczności. Powierzona odpowiedzialność za porządek oraz bezpieczeństwo wynika ze specjalistycznej wiedzy, doświadczenia oraz możliwości podejmowania kluczowych dla Miasta Rzeszowa decyzji. Dzięki zaangażowaniu powołanych osób, „Komisja” podczas posiedzeń w roku 2022 miała możliwość obradowania i zbierania informacji na tematy związane z szeroko pojętym bezpieczeństwem. Przedstawiciele służb mundurowych, specjaliści jednostek podległych oraz prokuratorzy dzielili się w szczególności wiedzą z zakresu przestępczości, zdarzeń kryminalnych, demoralizacji nieletnich, patologii społecznych, uzależnień, klęsk żywiołowych, katastrof budowlanych i drogowych czy zagrożeń epidemiologicznych.

- **Miejsce i częstotliwość posiedzeń.**

W roku 2022, ze względu na zniesienie obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Rzeszowa odbywały się w normalnym trybie, stacjonarnie, w sali sesyjnej rzeszowskiego Ratusza. W 2022 r. odbyły się trzy posiedzenia członków Komisji.

- **Główne przedsięwzięcia „Komisji” w 2022 r.:**

- **Pierwsze posiedzenie 1 kwietnia 2022 r.**

Temat 1:

Kryzys imigracyjny związany z inwazją rosyjską na Ukrainę. Ocena sytuacji bieżącej, podjęte działania, stojące przed Miastem Rzeszów wzywania i problemy. Wnioski i prognozyka.

Temat Nr 2:

Ocena sytuacji w mieście pod kątem pandemii COVID-19, także w obliczu kryzysu imigracyjnego

Temat Nr 3:

Podsumowanie Akcji „Zima”

Głównym tematem posiedzenia stała się agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, która wymusiła **całkowitą zmianę tematyki. Miasto zostało postawione w bardzo trudnej sytuacji, przede wszystkim** ze względu na swoje położenie. Prezydent Miasta Rzeszowa rozdzielił zadania dla wielu Wydziałów, służb i jednostek współdziałających z Miastem.

Podkarpacie zostało wytypowane jak miejsce rejestracji migrantów z Ukrainy, bez długoterminowej lokacji migrantów na terenie miasta. Potrzebne były miejsca, w których migranci otrzymali doraźną opiekę oraz możliwość wytchnienia, a następnie byli kierowani do miejsc docelowych, zorganizowanych na zachodzie Polski.

Podstawowymi kwestiami stały się:

- organizacja rozdawania ciepłych napojów i pożywienia migrantom podróżującym koleją z Przemyśla,
- zorganizowanie punktu informacyjnego i wytchnieniowego dla migrantów na terenie dworca PKP,
- zebranie listy osób chętnych do działań w ramach wsparcia Ukrainy, po konsultacji z wojewodą – sporządzenie listy rzeczy, jakie były zbierane na rzecz pomocy Ukrainie,
- koordynacja działań w zakresie socjalnym,
- aktywizacja punktów pomocy prawnej,
- opieka medyczna zagwarantowana przez służby zdrowotne w ramach nocnej i świątecznej pomocy medycznej, wolontariusze chcący oddać krew kierowani byli do RCK,
- zorganizowanie wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży z rodzin ukraińskich, współpraca z NGO, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

Pojawiła się też konieczność zorganizowania wspólnie z CK infolinii działającej 8.00-20.00, współpracy z wolontariuszami mówiącymi po ukraińsku i angielsku. W związku z podniesieniem stanu gotowości bojowej, ZKR zabezpieczał procedury mobilizacyjne – dyrektorzy wydziałów otrzymali polecenie sporządzenia listy osób wyznaczonych jako kurierów i zabezpieczenia organizacji pracy wydziałów na wypadek ich nieobecności, na wypadek mobilizacji dyrektorzy mogli osoby niezbędne do funkcjonowania wydziału zareklamować od służby wojskowej, dla kobiet z dziećmi przewidziano możliwość tymczasowego kierowania do Domu w Raławówce, zaś mężczyzn do Schroniska Brata Alberta, współpracowano z Zespołem Szkół Gospodarczych w zakresie zabezpieczenia żywnościowego dla migrantów, zorganizowano liczne miejsca na składanie darów przynoszonych przez mieszkańców. Ogromną inicjatywą wykazali się tu liczni wolontariusze i mieszkańcy Miasta, organizując wszelką możliwą pomoc. Kolejnymi istotnymi kwestiami stały się: przejrzystość informacji oraz zapewnienie porządku i bezpieczeństwa. Zmieniono oznakowanie pomiędzy dworcami PKP, PKS, dworcem lokalnym tak, żeby łatwo było trafić, treść w j. polskim i ukraińskim, zorganizowano dodatkowe patrole na terenie dworca PKP, dworca lokalnego, miejsc wytchnieniowych, ruch samochodowy odbywał się pod nadzorem, nie odnotowano dodatkowych trudności, ustawiono znaki i tablice informacyjne, skierowane do migrantów, o formach pomocy oraz punktach odjazdu autobusów i firmach transportowych, wspólnie z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta

Rzeszowa zorganizowano infolinię działającą 8.00-20.00, współpraca z wolontariuszami mówiącymi po ukraińsku.

– **Drugie posiedzenie 30 czerwca 2022 r.**

Temat 1:

Agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i jej skutki na terenie Miasta Rzeszowa. Zapewnienie bezpieczeństwa uchodźców, wsparcie dla ludzi potrzebujących pomocy, poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Rzeszowa, zabezpieczenie logistyczne, ocena udzielonej pomocy oraz warunków życia w mieście w sytuacji dodatkowych 100 tys. mieszkańców.

Temat 2:

Poziom rozwoju pandemii COVID – 19 oraz jej wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców miasta, organizacja, jakość i efekty szczepień przeciwepidemicznych.

Temat 3:

Organizacja wypoczynku letniego, ocena przygotowań do sezonu i zapewnienia bezpieczeństwa dzieci, młodzieży, osób starszych na wypadek upałów. Ocena przygotowań jednostek miejskich i służb do możliwości wystąpienia powodzi i podtopień.

Kontynuowane były działania w celu udzielania pomocy uchodźcom, choć ich napływ wyraźnie się zmniejszył. Pojawiły się z kolei nowe kwestie, które trzeba było wziąć pod uwagę, Były to kwestie bezpieczeństwa, na które od lat nie musieliśmy zwracać zbytnej uwagi, ale wspomniana agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę sprawiła, że zagadnienia te stały się kluczowe. Mowa tu o ukryciach/schronach na terenie Miasta Rzeszowa, a przede wszystkim – w związku z kryzysem militarnym w elektrowni ZAPOROŻE – o kwestii dystrybucji preparatów jodku potasu. Całkowicie przeorganizowano plan dystrybucji i wydawania preparatów jodku potasu na terenie Miasta. Zdeponowano preparat w ilości pozwalającej na zabezpieczenie wszystkich osób z wyszczególnionych grup wiekowych i grup szczególnego ryzyka. Na nowo opracowano lub zaktualizowano procedury. Zwiększono liczbę Punktów Wydawania Tabletek Jodku Potasu z kilkunastu do 17, a następnie 20, na bazie placówek opiekuńczo-wychowawczych (szkoły, zespoły szkolno-przedszkolne).

– **Trzecie posiedzenie 23 listopada 2022 r.**

Temat 1:

PODSUMOWANIE AKCJI „LATO”

Ocena wypoczynku letniego. Analiza w zakresie skutków fal upałów, suszy. Ocena stanu rezerw wody pitnej na obszarze Miasta, przy jednoczesnym wystąpieniu suszy i zwiększonej o 50% liczbie mieszkańców Miasta. Wnioski na przyszłość.

Temat 2:

PRZYGOTOWANIE DO AKCJI „ZIMA”

Ocena przygotowań jednostek miejskich i służb do akcji „Zima”, możliwości w zakresie sprzętu, stanu osobowego, zgromadzonych środków i zasobów . Kwestie odśnieżania, zapewnienia przejeźdźności dróg, przyczepności na chodnikach. Zabezpieczenie dostaw ciepła, pomoc dla osób potrzebujących, z uwzględnieniem znacznej liczby nowych mieszkańców Miasta.

Temat 3:

PRZYGOTOWANIE MIASTA DO SPODZIEWANEGO POWROTU PANDEMII, OCENA MOŻLIWOŚCI MIASTA W PRZYPADKU MOŻLIWEGO KRYZYSU DOSTĘPNOŚCI SUROWCÓW, PODWYŻEK CEN, ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM CIEPŁA, ENERGII ELEKTRYCZNEJ, GAZU.

Ocena przygotowań do kolejnej zapowiadanej fali zachorowań, przygotowanie placówek medycznych, opiekuńczo wychowawczych, miejsc skupisk ludności, środków komunikacji zbiorowej. Gotowość Miasta do zapewnienia ciągłości dostaw ciepła, energii elektrycznej, gazu i wody. Stan

rezew, możliwości uzupełnienia braków w sytuacji możliwego kryzysu i znaczących niedoborów, także związanych z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i wdrożonymi sankcjami.

Temat 4:

PRZYGOTOWANIE MIASTA DO DYSTRYBUCJI PREPARATÓW STABILNEGO JODU W PRZYPADKU OTRZYMANIA SYGNAŁU O URUCHOMIENIU AKCJI

Ocena organizacji Punktów Wydawania Tabletek Jodku Potasu (PWTJP), informacje dla Mieszkańców, aktualne zalecenia.

Temat 5:

OCENA STANU TECHNICZNEGO BUDOWLI OCHRONNYCH (SCHRONÓW I UKRYĆ DORAŻNYCH)

Ocena liczby, stanu utrzymania i przygotowania, rozmieszczenia, pojemności i realnych możliwości zapewnienia bezpieczeństwa osób przebywających na terenie Miasta Rzeszowa.

Sezon letni był dla Policji okresem wytężonej pracy na rzecz zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa, zarówno osobom korzystającym z wypoczynku i przemierzającym się w tym celu po Polsce, także po drogach miasta Rzeszowa jak również wszystkim, którzy w tym czasie pozostawali w miejscu zamieszkania. Podczas pełnienia służby policjanci dbali o szeroko rozumiane bezpieczeństwo na drogach. Nadzorem objęte były miejsca, w których odbywały się duże imprezy artystyczno-rozrywkowe, sportowe czy zgromadzenia publiczne. Policjanci dbali o bezpieczeństwo i porządek publiczny podczas wszystkich imprez o charakterze masowym, w myśl ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, jak również tych mniejszych (lokalnych), jak np. dni osiedla czy pikniki rodzinne. Pełnili służbę wspólnie ze Strażą Pożarną na terenach kąpielisk, gdzie prowadził wspólnie akcje o charakterze informacyjno-edukacyjnym, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa na wodach i terenach przywodnych. Dużą uwagę skupiono na zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscach wypoczynku, takich jak: parki, skwery czy bulwary nad Wisłokiem.

Policjanci podczas codziennej służby na terenie miasta Rzeszowa zwracali i nadal zwracają uwagę na zachowanie osób/uchodźców, którzy przebywają na terenie miasta. Nie odnotowano zwiększonej liczby interwencji związanych z migracją ludności. Na terenie miasta Rzeszowa pod zwiększonym nadzorem policyjnym pozostają dworce PKP i PKS oraz urzędy. W sezonie jesienno-zimowym funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Rzeszowie realizują szereg działań adekwatnych do przewidywanych oraz identyfikowanych zagrożeń. W głównej mierze policjanci skupiają się na osobach bezdomnych, nieporadnych życiowo oraz znajdujących się w stanie upojenia alkoholowego, w związku z zagrożeniem życia, zwłaszcza nocą, kiedy temperatura powietrza spada poniżej zera stopnia Celsjusza. Dzielnicy, w ramach pełnionej służby obchodowej, sprawdzają znajdujące się w ich rejonie służbowym pustostany oraz miejsca gromadzenia się bezdomnych. W ramach zadań doraźnych kontrolują ogródki działkowe, w tym, jeśli jest techniczna możliwość, sprawdzają domki i altany pod kątem grupowania się osób bezdomnych. Funkcjonariusze rozpytują oraz identyfikują grupy osób wysokiego ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska bezdomności, i na bieżąco monitorują jego skalę m.in. z wykorzystaniem narzędzia Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa, gdzie jedną z kategorii zagrożeń jest „osoba bezdomna potrzebująca pomocy”. Ponadto policjanci Komendy Miejskiej Policji w Rzeszowie realizują zadania związane z prowadzeniem działań informacyjnych wśród osób nieporadnych życiowo, a także bezdomnych, dotyczących możliwości i zakresu uzyskania pomocy. Wg relacji MPEC zwiększona liczba ludności, w tym uchodźcy z Ukrainy, nie ma wpływu na działanie systemu ciepłego, bowiem wszystkie budynki pozostają ogrzewane i dostarczona jest ciepła woda bez ograniczeń. Przesył ciepła do odbiorców realizowany jest sieciami i instalacjami odbiorczymi zewnętrznymi, w wykonaniu napowietrznym (tradycyjnym), kanałowym, z rur preizolowanych oraz w budynkach (tradycyjne). W sytuacji kryzysowej system ciepłowniczy, ze względu na nowoczesną konstrukcję pierścieniową, będzie działał bez przerw w dostawie ciepła. W przypadku awarii w źródle ciepła EC Rzeszów przewidziane jest zasilanie awaryjne z EC Fenice.

Po podpisaniu końcem marca 2022r. przez Prezydenta Miasta Rzeszowa porozumienia o współpracy z Fundacją CORE, z czasem pracownicy tej fundacji przejęli na siebie sprawy związane z transportem darów na Ukrainę. Udostępniono przestrzeń w UrbanLab Rzeszów na organizację spotkań przedstawicieli NGO działających na rzecz uchodźców. Ogłoszono konkurs ofert na organizację zajęć sportowych i imprez towarzyszących m.in.: turniejów, zawodów, rajdów itp. dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnych form spędzania czasu wolnego; Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży (wydatkowano 700 000 zł z UNICEF oraz 92 000 zł z budżetu Miasta Rzeszowa).

Dodatkowe informacje:

1) wydatki na wypłatę świadczeń pieniężnych za pośrednictwem MOPS – ponad 20 000 000 zł, w tym: z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom, jednorazowego świadczenia w wysokości 300 zł oraz świadczeń rodzinnych;

2) nadano nr PESEL 10 105 obywatelom Ukrainy. System nie umożliwia weryfikowania danych pod względem wieku, płci czy pochodzenia etnicznego. Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Wydziału Spraw Obywatelskich, wśród osób, którym nadawane są numery PESEL, przeważają kobiety i dzieci. Szacuje się, że na terenie Rzeszowa oraz w gminach sąsiadujących mieszka obecnie ok. 40 000 uchodźców z Ukrainy;

3) w zajęciach szkolnych uczestniczy 1 350 osób;

4) z opieki w żłobkach korzysta: 42 dzieci;

5) wsparcie związane z pomocą dla uchodźców z Ukrainy udzielone przez UNICEF w obszarach edukacji, ochrony dzieci oraz ochrony zdrowia, m.in. ogłoszono otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadań polegających na zagospodarowaniu czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,

6) w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 zorganizowano pomoc psychologiczną dla dzieci i ich opiekunów – ze wsparcia korzysta ok. 15 osób miesięcznie,

Miasto udostępniło dla PCK Oddziału Podkarpackiego lokal do odbioru darów dla uchodźców: Rzeszów, ul. Jana Sobieskiego 3 – z pomocy korzysta codziennie ok. 100-150 osób, z czego 50 % systematycznie.

W kwestii stanu ukryć/budowli ochronnych nadal nie ma uregulowanej sytuacji formalnoprawnej. Zwiększono liczbę Punktów Wydawania Tabletek Jodku Potasu z 20 do 50, co pozwoliło pokryć obszar miasta w sposób umożliwiający sprawną dystrybucję wśród mieszkańców Miasta, zapewniając możliwie sprawny i szybki transport. Punkty utworzone są już nie tylko na bazie placówek opiekuńczo-wychowawczych (szkoły, zespoły szkolno-przedszkolne), ale także filii Rzeszowskiego Domu Kultury oraz remiz jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Każda z placówek posiada wytypowany skład osób funkcyjnych oraz przesłane szczegółowe procedury i instrukcje.

3. PODSUMOWANIE ZAGROŻEŃ PORZĄDKU PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI NA TERENIE MIASTA RZESZOWA ZA 2022 ROK.

Rok 2022 nie był łatwy. Rzeczywistość postawiła nas w sytuacji, której nikt nie chciał sobie wyobrazić. Agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę zmieniła nasz sposób postrzegania tej części świata, ufności w poczucie bezpieczeństwa i stabilności, w obecnej sytuacji geopolitycznej skłoniła do refleksji nad miejscem już nie tylko Polski jako kraju, ale też naszego miasta, które stało się hubem i jednym z pierwszych bastionów pomocy dla uchodźców z ogarniętej wojną Ukrainy. Było to przedsięwzięcie wymagające zaangażowania ogromnej ilości sił i środków, opracowania bazy logistycznej, w tym także

noclegowej, transportowej i humanitarnej dla wielu tysięcy ludzi przybywających do Rzeszowa lub dla których Rzeszów był choćby przystankiem na trasie do innych części kraju lub Europy.

Zorganizowano pomoc dla osób jej potrzebujących, przebywających na terenie miasta. Punkty noclegowe, transport, zaopatrzenie w podstawowe środki do życia – odzież, żywność, środki czystości. Zadbano też o najmłodszych i zwierzęta, zapewniono pomoc medyczną i wsparcie psychologiczne dla potrzebujących. W organizację włączyło się bardzo wielu mieszkańców naszego miasta, którzy we własnym zakresie organizowali ciepłe posiłki, zbiórki darów, wielu przyjęło uchodźców pod swój dach. Wielu uchodźców osiedliło się w naszym mieście, znajdując pracę, dzieci zaczęły uczęszczać do rzeszowskich przedszkoli i szkół. Ogromnym zaangażowaniem wykazali się też pracownicy Urzędu Miasta, jednostek organizacyjnych, służb i podmiotów współdziałających z miastem. Dyżurowano w systemie 24-godzinny, zarówno na Dworcu Głównym, jak i w innych punktach pomocy. Utworzono punkt, w którym pomagano załatwić formalności związane z pobytem na terenie kraju, w tym z uzyskaniem numeru PESEL. W tych trudnych warunkach jednocześnie tworzone Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego i Monitoringu przy Wydziale Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności (ul. Hanasiewicza 10), które także stało się istotnym ogniwem przekazywania informacji nie tylko o zwyczajowych zagrożeniach i alarmach na terenie Miasta, ale także dla uchodźców i osób udzielających im pomocy. W niesprzyjających warunkach pracownicy ZKR szkolili obsadę, która od razu musiała przejąć obowiązek całodobowych dyżurów, długo wspomagana przez pracowników Wydziału ZKR. Jednocześnie w MCZKiM zorganizowano pomoc wolontariuszy – tłumaczy języka ukraińskiego, którzy także bezinteresownie służyli pomocą uchodźcom. Obecnie MCZKiM zorganizowane jest w sposób nowoczesny, bazujący na doświadczeniach i wzorcach sprawdzonych w innych miastach. Pozwala to na szybkie reagowanie w sytuacjach kryzysowych oraz realizowanie potrzeb dnia codziennego, dodatkowo angażując w proces także mieszkańców Miasta, którzy coraz częściej stają się istotnym ogniwem łańcucha powiadamiania, raportowania o zdarzeniach i szybszej interwencji. Problemem jest nadal fakt braku dostatecznej obsady osobowej, liczebności dyżurnych, rekrutowanych z grona funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Rzeszowie. Przy dużej liczbie jednoczesnych zgłoszeń i interwencji jedna osoba może nie być w stanie jednocześnie monitorować setek kamer i zajmować się każdym zgłoszeniem w sposób kompleksowy, szybki i sprawny. Jednocześnie przebywający na dyżurze strażnik nie jest zaangażowany w patrole czy interwencje terenowe.

Członkowie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Rzeszowa działali w sytuacjach kryzysowych, wykazując się szybkością działania, adekwatnością przyjętych rozwiązań i elastycznością w dynamicznie zmieniającej się sytuacji. Należy podkreślić, że nikt nie zwolnił członków Komisji z dotychczasowych zadań. Miasto musiało funkcjonować w sytuacji nowych zagrożeń, nie lekceważąc jednocześnie zwykłych spraw, wynikających z jego specyfiki.

Nieodłącznymi stałymi elementami posiedzeń komisji były:

- podsumowanie i przygotowanie do akcji „Zima”,
- akcja „Lato” – organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz zapewnienia im bezpieczeństwa,
- ocena przygotowań jednostek miejskich i służb na wypadek wystąpienia powodzi i podtopień,
- ocena zagrożeń związanych ze zgromadzeniami, imprezami masowymi, których w ub. roku nie brakowało. Liczba zgromadzeń – 80, liczba imprez masowych – 123, w tym 6 meczów piłkarskich, które niosły za sobą istotne zagrożenia i wymagały zaangażowania znacznych sił i środków Policji i Straży Miejskiej.

Komisja pozytywnie opiniowała pracę Policji, Straży Miejskiej i innych miejskich służb, inspekcji, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie miasta zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Dodatkowo ważną kwestią były tu: eskalacja napięć, niepokoje społeczne, próba akcentowania pewnych zasłóści historycznych. Funkcjonariusze służb mundurowych (tu szczególnie Policja i Straż

Miejska) niejednokrotnie stykali się z przejawami niezadowolenia społecznego, związanego z kryzysem uchodźczym, z którym Miasto mimo wszystko dało sobie radę.

Agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę wymusiła zmianę akcentu tematyki posiedzeń, poruszenia wielu kwestii i zadań, w obliczu których członkowie Komisji i wszelkie podmioty zaangażowane musiały wykazać się dogłębną analizą sytuacji, umiejętnością organizacji pracy, szybkością reakcji.

Prezydent Miasta Rzeszowa zorganizował akcję pod nazwą „Autobus Ciepła” – czyli mobilną jadłodajnię dla osób potrzebujących ciepłego posiłku. Przemieszcza się ona „od punktu do punktu”, działając według grafiku od 15 listopada 2022 r. do 15 marca 2023 r.

- parking przy ZTM, ul. Trembeckiego 3 (w godz. 10:30-11.30),
- parking przy kościele M.B. Różańcowej, ul. Orla 17 (w godz. 11:50-12:50),
- parking Podpromie (w godz. 13:10-14:10),
- park Papieski – parking od ul. Armii Krajowej (w godz. 14:30-15:30).

Komisja stwierdza, że Rzeszów jest miastem bezpiecznym. Napływ rekordowej liczby uchodźców znacznie zwiększył liczbę mieszkańców Miasta, ale poradziliśmy sobie z tą kryzysową sytuacją.

Działania prowadzone były w sposób skoordynowany i sprawny, co przełożyło się na utrzymywanie wysokiego standardu życia mieszkańców oraz komfortu i bezpieczeństwa, nawet w sytuacji kryzysu uchodźczego.

Rzeszów wyróżnia się pod tym względem korzystnie na tle innych miast, za co naszemu miastu wyrażano szacunek i uznanie w kraju i na świecie, prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski przyznał mu tytuł „Miasta-Ratownika”. Jest to ogromna nobilitacja, ale zarazem zobowiązanie na przyszłość.